

ពិភពប្រជាពិសោក

ឆាន់ រ៉េម

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

គណៈកម្មការរៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅ
ធម៌វិទ្យាស្ថានព្រះពុទ្ធសាសនា

Reth

កិច្ចប្បវត្តន៍សហគ្រាស

ទានី - ទ័យ

ការផ្សាយបេស

គណៈកម្មការរៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅ

ធម៌វិទ្យាសាស្ត្រពុទ្ធសាសនា

បោះពុម្ពលើកទី ១ ចំនួន ១០.០០០ គ្បាល

រក្សាសិទ្ធិ

អាម្ពុកថា

មូលហេតុដែលនាំឲ្យបោះពុម្ពសៀវភៅភិក្ខុឃ្មាតិមោក្ខ ចាលី ប្រែនេះជាថ្មី ឡើងវិញដោយ :

- ប្រជាជនកម្ពុជាកាតច្រើន គោរពប្រតិបត្តិព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ប៉ុន្តែទោះជា យ៉ាងណា ក៏ព្រះពុទ្ធសាសនានៅកម្ពុជា មិនដែលធ្លាក់ដល់កម្រិតសូន្យដែរ ។

- លុះដល់ក្នុងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ គ្រប់គ្រងប្រទេសជាតិ ពីខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ខែ មករា ១៩៧៩ ព្រះពុទ្ធសាសនានៅកម្ពុជា ត្រូវបានពួកគេលុប បំបាត់ចោលទាំងស្រុង ។ ព្រះសង្ឃក៏គ្មាន។ ធាតុអារាម និងគម្ពីរក្បួនច្បាប់នានា គេកម្ទេចចោលស្ទើរសូន្យ ។

- ក្រោយថ្ងៃរំដោះ ៧ មករា ១៩៧៩ អ្វីៗ ទាំងអស់ត្រូវបានរស់ឡើង វិញ ។ ក្នុងនោះ មានបើកទូលាយខាងជំនឿសាសនា ពិសេសគឺជំនឿក្នុង ព្រះពុទ្ធសាសនារបស់ប្រជាជនកាតច្រើន ។

ទន្ទឹមនឹងការរស់ឡើង នៃប្រទេសជាតិ ព្រះពុទ្ធសាសនាក៏បានរស់ឡើងវិញ ដែរ ។ ប៉ុន្តែព្រះពុទ្ធសាសនាដែលរស់ឡើងវិញនេះ ជាព្រះពុទ្ធសាសនាសាមគ្គីភាព ធម្មភាព គ្មានគណៈនិកាយទេ គឺជាព្រះពុទ្ធសាសនារបស់ព្រះសមណគោតម តែមួយព្រះអង្គគត់ ដោយមានគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកជាគោលច្បាប់ សម្រាប់ប្រតិបត្តិ តែមួយបែបប៉ុណ្ណោះ ។

បក្ស-រដ្ឋ-ណាសិរូ យកចិត្តទុកដាក់ឧបត្ថម្ភចាត់ចែងបំបួសឲ្យមានព្រះសង្ឃ ជាដំបូងឡើងវិញ ចំនួន ៧ អង្គនៅត្រូវឧណ្ណាលោម ទុកជាពូជ ។ ភិក្ខុសង្ឃ ដែលកើតឡើងថ្មីនេះ ច្រើនតែមានវ័យចាស់ៗ មានសក្តិស្មារតីភ្លេចភ្លាំងច្រើន ហើយថែមទាំងគ្មានច្បាប់ ធម៌ វិន័យរៀនសូត្ររំលឹកឡើងវិញផង ។

ដូច្នេះបក្ស-រដ្ឋ-ណាសិរុ ក៏បានចេញគោលនយោបាយ គន្ធាត្រូវបោះពុម្ព
សៀវភៅធម៌-វិន័យព្រះពុទ្ធសាសនាឡើងវិញ ។

អាស្រ័យហេតុនេះ គណៈកម្មការរៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅធម៌-វិន័យព្រះពុទ្ធ
សាសនាសម្រេចយកសៀវភៅ “ភិក្ខុប្បាតិមោត្ត បាលី-ប្រែ” មកបោះពុម្ពជាបន្ទាន់
ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសំណូមពររបស់ព្រះសង្ឃ ។

យើងខ្ញុំគណៈកម្មការរៀបចំទទួលបានការរិះគន់កែលម្អពីពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ។

ដោយគេជានុភាព នៃភិក្ខុប្បាតិមោត្ត បាលី-ប្រែនេះ សូមប្រជាជន និង
ប្រទេសកម្ពុជា ប្រកបដោយ សន្តិភាព ស្ថេរភាព សុភមង្គល និងសំបូររុងរឿងជា
និច្ចនិច្ចន៍ ។

វិនយោ សាសនស្ស ម្លឺ

“ វិនយ ជាបូសគល់ នៃព្រះពុទ្ធសាសនា
ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៩ សីហា ឆ្នាំ ១៩៨៨

គណៈកម្មការរៀបចំ

បោះពុម្ពសៀវភៅធម៌-វិន័យព្រះពុទ្ធសាសនា

ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គី កសាង ការពារ មិត្តភ័យកម្ពុជា

លេខ: ៣៥.៨៥ ក.រ ស

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៦ សីហា ១៩៨៥

សេចក្តីសម្រេច

ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅ
ធម៌វិន័យពុទ្ធសាសនា

- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចលេខ ៣៧៧ ស.រ.ម.ល ចុះថ្ងៃទី ២៣ វិច្ឆិកា ១៩៨២ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងម៉ាស៊ីន រ៉ែនីស្តីការក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស,

- បានឃើញកំណត់ហេតុលេខ ៥៨.៨៥ ន.ស ចុះថ្ងៃទី ៣១ ឧសភា ១៩៨៥ ស្តីពីការប្រជុំរៀបចំសមាសភាព គណៈកម្មការបោះពុម្ពសៀវភៅធម៌វិន័យព្រះពុទ្ធសាសនា,

- បានឃើញសំណើឡើងរបស់គណៈកម្មការ ដោយមានការឯកភាពរបស់ ព្រះវិន័យធរ ១៨៣.១៥១ ផង,

- បានឃើញកំណត់ហេតុអង្គប្រជុំគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ នៃក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស ចុះថ្ងៃទី ៦ សីហា ១៩៨៥,

គណៈអចិន្ត្រៃយ៍ក្រុមប្រឹក្សាទូទាំងប្រទេសរណសិរ្ស
សម្រេច

ប្រការ ១ - បង្កើតគណៈកម្មការរៀបចំពិនិត្យ បោះពុម្ពសៀវភៅធម៌វិន័យព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលមានសមាសភាព ដូចខាងក្រោមនេះ:

១	—	ព្រះវិន័យធរ	ទេព វង្ស	សហប្រធានកិត្តិយស
២	—	សមមិត្ត	មិន យិន	សហប្រធានកិត្តិយស
៣	—	ព្រះសង្ឃក្មេរ	អ៊ុម ស៊ុម	ប្រធាន
៤	—	ព្រះគោដព្រះគុណ	សរ មៀង	អនុប្រធាន
៥	—	សមមិត្ត	ដោក សាយ៉ុល	—
៦	—	សមមិត្ត	សិង ហ៊ុត	—
៧	—	ព្រះគោដព្រះគុណ	នន់ ផែត	សមាជិក
៨	—	—	កែន វង្ស	—
៩	—	—	អ៊ុម ទិត	—
១០	—	—	ងិន កេន	—
១១	—	—	អន ហ៊ុម	—
១២	—	—	គង់ នូ	—
១៣	—	សមមិត្ត	ម៉ី យ៉ាំ	—
១៤	—	—	ហាស់ កា	—
១៥	—	—	ស៊ុម អ៊ុម	—
១៦	—	—	ហេង លាងហោ	—
១៧	—	—	ចាម វ៉ស់	—
១៨	—	—	អ៊ុក ម៉ៅ	—
១៩	—	—	ជា សាន	—
២០	—	—	ជា ក្រីស្វា	—

ប្រការ ២ — គណៈកម្មការនេះ មានសកម្មភាព បំពេញភារកិច្ចពិនិត្យ
ស្រាវជ្រាវ ត្រិះរិះពិចារណា រៀបចំកែលម្អគ្រប់ខ្លឹមសារ ជៀសវាងការខុសឆ្គង
ដល់ទំនៀមទម្លាប់សង្គមយើង ។

ប្រការ ៣ — យោងតាមសំណើ របស់អង្គប្រជុំ តាមកំណត់ហេតុ

លេខ៥៨ / ៨៥ ន.ស ចុះថ្ងៃទី ៣១ ឧសភា ១៩៨៥ ស្នើបោះពុម្ពជាដំបូង
នូវសៀវភៅ គោលគិហិបដិបត្តិ ។ និងបន្តទៀតនូវសៀវភៅសក្តិចរិត្ត-ទ្វាទសបរិត្ត
ព្រមទាំងភិក្ខុប្បាដិមោក្ខបាលី-ប្រៃ ។

ប្រការ ៤ - គ្រប់ឯកសារទាំងអស់ ដែលត្រូវបោះពុម្ព លុះតែមានការ
អនុញ្ញាតយល់ព្រមពីថ្នាក់លើជាមុនសិន ទើបអាចបោះពុម្ពបាន ។

ប្រការ ៥ - សេចក្តីសម្រេចនេះ មានប្រសិទ្ធភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខា
នេះតទៅ ។

ជ.គណៈអចិន្ត្រៃយ៍ក្រុមប្រឹក្សានៃប្រទេសរណសិរ្ស
សាមគ្គី កសាង ការពារមាតុភូមិកម្ពុជា
អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍
ហត្ថលេខា និង ត្រា
ម៉ែន ឆន

មាតិកា

លេខរៀង	ឈ្មោះធម៌	ទំព័រ
១	ប្រវត្តិ បាតិមោក្ខ	៣
២	របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច នៃ សង្ឃបោសថ	១
៣	របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច នៃ សង្ឃប្បវារណា	៣១
៤	សេចក្តីពន្យល់	៣៦
៥	និទានុទ្ទេស	៤១
៦	បារាជិក ៤	៤២
៧	សង្ឃាទិសេស ១៣	៤៥
៨	អនិយត ២	៥៧
៩	និស្សត្តិបេបាចិត្តិយ ៣០	៥៣
១០	កាចិត្តិយ ៩២	៦៧
១១	បាដិទេសនិយ ៤	៩០
១២	សេខិយវត្ត ៧៥	៩៣
១៣	ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណី ៧	១៣៣
១៤	ការសម្តែង បាតិមោក្ខសង្ខេប	១០៦
១៥	បារិសុទ្ធិឧបោសថ	១០៩
១៦	អធិដ្ឋានឧបោសថ	១១១
១៧	សង្ឃប្បវារណា	១១៣
១៨	បរារណានៃគណៈ គីរិកុំ ៤ រូប	១១៧
១៩	បរារណានៃ ភិក្ខុ ៣ រូប	១១៨

២០	បរាណានៃ ភិក្ខុ ២ រូប	១២០
២១	បរាណាដោយអធិដ្ឋាន	១២២
២២	សមាសស្សិកា បរាណា	១២២
២៣	របៀបចូលស្សា	១២៤
២៤	បាលីសម្តែងប្រារព្ធសីល	១២៤
២៥	ប្រយោជន៍ នៃវិន័យ	១២៩
២៦	អភិណ្ណប្បច្ចវេត្តណៈ	១៣០
២៧	ទសធម្មសុត្តកាហោ	១៣០
២៨	សិមារិធិ	១៣២
២៩	សិមារិនិច្ឆ័យសង្ខេប	១៣៦

មុខនិងអានរឿនសម្រាប់ពាក្យខុសឱ្យត្រូវសិន

ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ
យ	២១	ដើម្ប	ដើម្បី
១៩	៥	បញ្ចត្តសិទិ	បញ្ចត្តិសិទិ
២០	៨	បញ្ចត្តាឱ្យស	បញ្ចត្តាឱ្យស
២៩	១៣	ចាតុទ្ធសី	ចាតុទ្ធសី
៣០	៩	អវិជ្ជហិត្វា	អវិជហិត្វា
៣៥	៦	អវិជ្ជហិត្វា	អវិជហិត្វា
៤២	១៥	ជីវិតា	ជីវិតា
៤៣	១១	អញ្ញត្រ	អញ្ញត្រ
៤៤	២០	សេនាសន្ទៈ	សេនាសនៈ
៥៣	៩	ឧនោ	ឧនោ
៥៥	២	អនិយត	អនិយត

ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ
៤៥	១២	រាចារ, រៀ	រាចាគរៀ
៥៧	១៤	ឧនស្ស	ឧ, នស្ស
៦២	៧	បហិណ្ឌិត្ត	បហិណ្ឌិត្ត
៦២	១៧	និស្សគ្គិយ	និស្សគ្គិយ
៦២	១៦	គប្ប	គប្ប
៦៤	៣	ធារាចេយ្យ	ធារាចេយ្យ
៦៤	១៥	ឧទបញ្ច	ឧ, ទបញ្ច
៦៥	២	ត្រាតៃបេក	ត្រាតៃបេក
៦៥	៩	សាដិកចិរ	សាដិកចិរ
៦៥	១៦	ចិរនោះ	ចិរនោះ
៦៧	៣	មាសិបុណ្ណម័	មាសបុណ្ណម័
៧៦	២	ភធួយ្យ	ភុញ្ចេយ្យ
៧៨	១២	ចន្ទញ	ជន្ទញ
៨០	១៥	ឧនវិសតិវស្ស	ឧ, នវិសតិវស្ស
១១១	២	អធិដ្ឋាន ឧបោសថោ	អធិដ្ឋានឧបោសថោ
១១១	៧	ឧដ្ឋាបន	ឧបដ្ឋាន
១១៥	១០	មុខជានិដ	មុខជានិដ
១២៨	១៣	នោសិក្ខិតព្វំ	នោ សិក្ខិតព្វំ
១២៩	១២	ជិនគោចរ	ជិនគោចរ
១៣៤	៤	ឧបោសថ-ការ	ឧបោសថាការ
១៤២	១៤-១៥	វ្យាសាណ	វ្យាសាន

ប្រវត្តិបាតិមោក្ខ

គម្ពីរមហាវគ្គ. ផ្នែកខាងនៃយបិដក បឋមភាគ សៀវភៅទី ៦ ទំព័រ ៣៤១
 បានអធិប្បាយលើពាក្យបាតិមោក្ខថា : អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខ -
 មេតំ ភុសលានំ ធម្មានំ ភេន វុច្ចតិ បាតិមោក្ខន្តិ
 ធម្មជាតនេះជាដើម ធម្មជាតនេះ ជាប្រធាន ធម្មជាតនេះ ជាប្រមុខនៃកុសល-
 ធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនេះ តថាគត ហៅថា បាតិមោក្ខ ។ បាតិមោក្ខ
 មានការទាក់ទងដោយឧបោសថកម្ម និងសីមាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ។

ក្នុងទីនេះ យើងនឹងធ្វើអត្ថាធិប្បាយអំពីប្រវត្តិបាតិមោក្ខ និងកិច្ចការខ្លះៗ
 នៃឧបោសថកម្ម ដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុដែលចូលរួមក្នុងការ
 សម្តែង បាតិមោក្ខ ។ ក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គដែលត្រង់ទំព័រ ៣៣៦ តទៅ យើង
 ឃើញថា ដើមឡើយ នៅពេលដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ទើបនឹងផ្តើមផ្សាយព្រះពុទ្ធ-
 សាសនា (កាលទ្រង់គង់នៅលើភ្នំគិរីជ្ឈក្នុង ជិតក្រុងវាជគ្រឹះ) គេមិនទាន់ឃើញ
 មានការសម្តែងបាតិមោក្ខក្នុងចំណោមពួកភិក្ខុ (អ្នកបួស) ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
 នៅឡើយទេ ។ ចំណែកខាងពួកបិណ្ឌុក អ្នកបួសក្នុងលទ្ធិដទៃទៀត ជាក្រុម
 អាជីវក ក្រោមការដឹកនាំនៃគ្រូម្នាក់ ឈ្មោះ និគន្ធនាដបុត្ត តែងប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី
 ១៤ ទី ១៥ និងទី ៧ នៃបក្ស (គឺ ១៥ ថ្ងៃ ម្តង) ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់អំពីការប្រតិបត្តិ
 រឿងៗខ្លះ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ដែលជាឧបដ្ឋាកមួយយ៉ាងចម្បង ក្នុងព្រះពុទ្ធ-
 សាសនាសម័យនោះ បានឃើញនូវការប្រជុំគ្នា នៃអ្នកបួសក្រុមនេះជាញឹកញយ
 ផ្ទាល់ព្រះអង្គ ក៏បាននាំរឿងនេះ ទៅទូលស្មើព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យអ្នកបួសក្នុងព្រះ-
 ពុទ្ធសាសនា មានការជួបជុំ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការផ្ទៀងផ្ទាត់ធម៌នៃយ ដូច
 លទ្ធិដទៃផង ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើតាម ។ នេះសង្ឃឃើញថា កិច្ច
 ប្រជុំដែលមានសភាពបែបឧបោសថកម្ម ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មានដើមកំណើត

មកអំពីក្រុមអ្នកចូលក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា ដោយពិតប្រាកដ ។

នៅក្នុងវិន័យចិដក ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់បានអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុសង្ឃជួបគ្នារាល់ៗ ថ្ងៃទី ៨ ថ្ងៃទី ១៤ ឬ ទី ១៥ ដើម្បីឱ្យមានសាមគ្គីធម៌ និងដើម្បីបញ្ជាក់សូអធិ ចំណុចខ្លះៗនៃធម៌វិន័យ ។ ប៉ុន្តែការជួបគ្នាបែបនេះ ក្លាយទៅជាការជួបគ្នា ជជែកលេងភក្តីប្រយោជន៍ ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់កម្រិតឱ្យសម្តែងប្រាប់គ្នា នូវ ចំណុចវិន័យទាំងឡាយ ដែលព្រះអង្គបានសម្តែងហើយ ថែមទាំងកម្រិតឱ្យ សម្តែងនូវពាក្យមោក្ខក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ឬទី ១៥ ទាំងខ្ពើកទាំងរោចទៀតផង ដូច មានបាលីថា យន្ទនាហំ យានិ មយា ភិក្ខុនំ ចញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ ធាតិមេរុក្ខេសំ អនុចា- នេយ្យ រសា នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ អនុ- ចានាមិ ភិក្ខុវេ ធាតិមេរុក្ខំ ឧទ្ធិសិក្ខុ ។ បើដូច្នោះមានគេ កថាគអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលកថាគបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឱ្យជាពាក្យមោក្ខទ្តេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពាក្យមោក្ខទ្តេសនោះ នឹងបានជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ, ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កថាគ អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុសម្តែងនូវពាក្យមោក្ខ ។ ជាធម្មតាបង្គាប់ភិក្ខុដែលមករួមប្រជុំ ក្រៅ ប្រកាសប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្លួន (បារិសុទ្ធិ អាយស្មន្តោ អារោរចថ លោកទាំងឡាយអ្នកមានអាយុ សូមប្រាប់នូវបារិសុទ្ធិ) ។ ត្រង់ចំណុច នេះ និកាយមួយឈ្មោះមូលសវ្តិរាម ដែលជានិកាយមានលក្ខណៈជិតគ្នាទៅ នឹងថេរវាទនេះ ហើយជានិកាយមួយទាស់បំផុត ដែលឃ្លាតចេញមកពីថេរវាទ នោះ បានប្រាប់យើងថា ការប្រកាសប្រាប់បារិសុទ្ធិនេះ សម្រាប់តែភិក្ខុដែលមិន បានចូលរួមប្រជុំធ្វើឧបោសថកម្មនោះប៉ុណ្ណោះ ។ គោលចំណងរបស់ឧបោសថ- កម្ម បញ្ជាក់យ៉ាងខ្លាំង ទេរលើបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូប។ ដូចមានបាលី ថា

យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាទិករេយ្យ ភិក្ខុណា
ក្រុមអាបត្តិ , ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាសប្រាប់គេ ។ ក្នុងសមនុញ្ញសាទិកា យើង
ឃើញអត្ថាធិប្បាយរបស់ព្រះពុទ្ធហោសាទារូថា សាបត្តិភេន ភិក្ខុនា
បាតិមេវាភំ ន សោភព្វំ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអាបត្តិមិនត្រូវ
ស្តាប់បាតិមេវាភំ ។ បើយើងយកអត្ថបទទាំងនេះ មកពិចារណាមើលឃើញ
ថា និកាយមូលសិស្សិវាទ ចំពោះបាវិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុដែលមិនបានមករួមប្រជុំនោះ
បានន័យសមរម្យមែន ។

ចំណុចមួយទៀត ដែលហាក់ដូចជាមានការរេតិបំណងដើម នៃបាតិមេវាភុ
គឺភិក្ខុទាំងអស់ដែលមករួមប្រជុំតាមទម្លាប់សព្វថ្ងៃនេះ ត្រូវតែសម្តែងអាបត្តិ , នេះ
ជាទម្លាប់ដែលយើងមានសព្វថ្ងៃ ។ បើយើងពិចារណាមើលពាក្យសូររបស់លោក
អ្នកសម្តែង នៅពេលបញ្ចប់ឧទ្ទេសនីមួយៗ ឧទាហរណ៍ដូចជា យេវា បន
ភិក្ខុ យាមភតិយំ អនុស្សាវរិយមារេន សមេវានោ សន្តិ
អាបត្តិ នាទិករេយ្យ សម្បជានម្បសាវាទស្ស ហោភិ
ភិក្ខុណាមួយកាលរលឹកឃើញថាមានអាបត្តិហើយ មិនព្រមប្រកាសប្រាប់ទោស
កំហុសរបស់ខ្លួនទេ , ភិក្ខុនោះត្រូវសម្បជានមុសារាទទុក្ខដំ ។ ឃើញថាតាម
លំនាំដើម ភិក្ខុត្រូវប្រកាសប្រាប់បាវិសុទ្ធិ ក្នុងមួយឧទ្ទេសម្តងៗ ។ នេះជាហេតុ
នាំឲ្យយឺតយូរដល់ការសម្តែង ហើយជាហេតុមួយ នាំឲ្យមានការនឿយណាយ
ទៀតផង ។ ដូច្នេះដើម្បីកុំឲ្យមានការអាក់អួលតាមដំណាក់ឧទ្ទេសនីមួយៗ
ភិក្ខុសង្ឃ ក៏បានសម្រេចចិត្ត ប្រកាសប្រាប់ទោសកំហុសរបស់ខ្លួន មុនពេលសម្តែង
បាតិមេវាភុ ។ បើទុកជាដូច្នោះក៏ដោយ មាត្រាចាស់ដែលមាននៅក្នុងបាតិ-
មេវាភុ ដែលថាសូមឲ្យប្រកាសប្រាប់ទោស នៅចុងចប់ឧទ្ទេសនីមួយៗ ក៏នៅតែ
មានក្នុងទីនោះៗដដែល (មិនបានដកចេញទេ) ។

ដើមកំណើតរបស់បាតិមោក្ខ យើងជួបប្រទះនៅក្នុងសុត្តន្តបិដកជាច្រើន
 កន្លែង ។ មាត្រាបាចិត្តិយមួយ បញ្ជាក់ចំណុចនេះយ៉ាងច្បាស់លាស់ ឧទា-
 ហរណ៍ ឥទ្ធានេច ខេវ អហំ ជានាមិ អយម្យិ
 ភិរ ធម្មា សុត្តាគតោ សុត្តបរិយាបន្នោ អន្ធខ្យមាសំ
 ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតីតិ ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះឯងថា
 ពួកសិក្ខាបទនេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ខ្ទេស
 រាល់កន្លះខែ ។

បាតិមោក្ខ មិនមែនបានសេចក្តីថា ជាវិន័យបិដកទាំងមូលទេ គ្រាន់តែជា
 ចំណែកមួយដ៏សំខាន់ ប្រាប់មាតិកាប្រតិបត្តិដល់ភិក្ខុសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ។ ដើម្បីនឹង
 យល់បាតិមោក្ខច្បាស់លាស់ យើងត្រូវមានគម្ពីរសុត្តវិភង្គដែលមានរបៀបរៀប
 ចំសម្រាប់អាបត្តិនិមួយៗ ដូចតទៅ ៖

១. រឿងរ៉ាវដែលជាហេតុនាំឲ្យកើតមានមាត្រានៃអាបត្តិ ,
២. មាត្រាអាបត្តិ ;
៣. បទភាជនីយ ឬ អដ្ឋកថាចាស់ (គឺអដ្ឋកថាដែលគេបានធ្វើហើយស្រេច
 ដើម្បីធម្មបាយពន្យល់មាត្រានីមួយៗ ឲ្យបានច្បាស់លាស់ នៅក្នុងវិន័យបិដក
 ហ្នឹងឯង) ,
៤. រឿងច្រើនទៀត ដែលបញ្ជាក់អំពីសភាពផ្សេងៗ កំហុសធ្ងន់ឬស្រាលៗ
 ធ្ងន់កាលគេឃើញមានរឿងប្រធិត ដើម្បីដោះស្រាយស្ថានការណ៍មួយៗ ដោយ
 មានទាក់ទងទៅដល់ទេវតាទៀតផង ។

ប្រយោជន៍របស់បាតិមោក្ខតិ

- ក) ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីជីវភាពអ្នកបួស ដែលប្លែកគ្នាអំពីជីវភាពគ្រហស្ថ ,
- ខ) ដើម្បីបញ្ជាក់ការប្រព្រឹត្តិមិនសមរម្យរបស់ភិក្ខុ ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការ
 រិះគន់អំពីគ្រហស្ថ (នៅក្នុងវិន័យបិដកគេឃើញមានការរិះគន់ជាច្រើន ដែលជាហេតុ

- នៃឱ្យព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ប្រកាសជាឱ្យរិក ហាមប្រាមមិនឱ្យភិក្ខុប្រព្រឹត្តទៅទៀត),
- គ) ដើម្បីហាមឃាត់ភិក្ខុសង្ឃ កុំឱ្យទៅជាអ្នកមានភារៈដ៏ធ្ងន់ទ្រាំមិនបាន ខាងផ្នែកការរស់នៅ ទៅលើប្រជាជន (សុភរតា) ,
 - ឃ) ដើម្បីរក្សាសាមគ្គីធម៌និងសេចក្តីសង្រ្គោះរបស់សង្ឃ ;
 - ង) ដើម្បីរក្សាសេចក្តីបរិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។

ភិក្ខុប្បវាទិមោក្ខ

ពាក្យណែនាំ

មុននឹងសិក្សាព្រះពុទ្ធច្រេះ ជាមគ្គកាសា គឺកាសាចាលីដូចជាភិក្ខុប្បវាទិ-
មោក្ខជាដើម, ពុទ្ធសាសនិកជាតិខ្មែរមានភិក្ខុសង្ឃជាដើម ត្រូវចេះអក្ខរវិធី មានអក្ខ-
រយូរតេម ១០ យ៉ាងគឺ សិថិល, ធនិក, ទិយះ, រស្សះ, គរុ, លហុ, និគ្គហិត, វិមុត្ត
ជាដើម ដើម្បីវិនិច្ឆ័យថា តើការសូត្រចាលីបែបណាទើបត្រឹមត្រូវ។ ការសូត្រចាលី
ឱ្យឃ្លាតចាកបែបនៃអក្ខរវិធី ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងពុទ្ធច្បញ្ញត្តិ - ពុទ្ធានុញ្ញាត
ដែលមានចែងទុកយ៉ាងច្បាស់លាស់ក្នុងគម្ពីរចូលរដ្ឋភាគទី ១០ ផ្នែកវិន័យចិជក
ត្រង់ទំព័រ ២៣០-៣១ បញ្ចៈ ២៩០-៩១ ថា :

**ន ភិក្ខុមេ ឆន្ទរសា ពុទ្ធចចនំ អារោរេបតព្វំ
យោ អារោរេបយ្យ អាបតិ ឱក្កជស្ស, អនុចានាមិ
ភិក្ខុមេ សកាយ និរុត្តិយា ពុទ្ធចចនំ បរិយាមុណិតំ**

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីលើកយកពុទ្ធច្រេះមកសូត្រតាមបែបឆន្ទ គឺ
ប្រគេងកាសាសំស្រ្តីតទេ, ភិក្ខុណាលើកមកសូត្របែបនេះត្រូវអាបតិទុក្កដ, ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគកអនុញ្ញាត ឱ្យភិក្ខុរៀនពុទ្ធច្រេះ ល្អមសកនិរុត្តិ គឺកាសា
ចេសំខ្លួន (មាគធិ) ។

ក្នុងគម្ពីរសមន្តប្បាសាទិកា អដ្ឋកថាវិន័យ ត្រង់ខុទ្ទកវគ្គកុណ្ឌនាថា :
សភាយ និរុត្តិយាតិ ឯត្ថ សភា និរុត្តិ នាម
សម្មាសម្ពុទ្ធន ឫត្តប្បការោ មាគធិកវោហារោ
 ត្រង់ពាក្យថា “សកនិរុត្តិ” តាមភាសារបស់ខ្លួន សេចក្តីថា ដែលហៅ
 ថាភាសារបស់ខ្លួន សំដៅយកភាសាអ្នកមគធៈ មានប្រការដែលព្រះសម្មា-
 សម្ពុទ្ធ ពោលហើយ គឺភាសាមាគធិដ៏ត្រឹមត្រូវ ដែលព្រះអង្គបានយកមកប្រើ
 ក្នុងការពោលសម្តែងនូវព្រះធម៌វិន័យនោះ។ ក្នុងដែនដីឥណ្ឌាមានរដ្ឋមួយធំ
 ឈ្មោះ “មគធៈ” ភាសា ឬពាក្យរបស់អ្នកមគធៈនោះ ជាប្រាត្រឹកភាសា
 ហៅថា មាគធិ “ភាសាអ្នកមគធៈ ឬមគធៈភាសា” ជាភាសាដើមដំបូង
 អស់កាលជាយូរហើយ ដូចភាសាដទៃទៀត មានភាសាទ្រាវិឌ, មារាដ្ឋី, សិទ្ធិ
 ជាដើម មានគោលពិសោធបានដោយគាថា ដែលអ្នកប្រាជ្ញចម្រើនបុរាណប្រវត្តិ
 ទុកហើយនាំតា គ្នាមកថា :

សា មាគធិ មូលភាសា នរោ យា យាទិកប្បិកា
ប្រហ្មានោ ចស្សតា នាបា សម្ពុទ្ធា ចាបិ ភាសរេ
 “ភាសាដែលមនុស្សពិព្រេងនាយក្តី, ព្រហ្មក្តី, អ្នកដែលមិនធ្លាប់ឮពាក្យ
 មនុស្សសោះក្តី, ព្រះសម្ពុទ្ធក្តី ពោលសម្តែងឈ្មោះថា មាគធិ ជាភាសាដើម”។
 (សូមមើលរូបសិទ្ធិ ពាលារតារដីតា) ។

សូមបញ្ជាក់ថា : ដើមហេតុដែលនាំឲ្យមានពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ និងពុទ្ធនុញ្ញាត ដូច្នេះ
 នេះមកពីមានភិក្ខុពីររូបមានសេចក្តីលំបាកចិត្តមិនពេញចិត្ត នឹង វែបសូឡបាលីឮសូរ
 សំឡេងផ្សេងៗគ្នា ព្រោះពួកភិក្ខុមានជាតិមានភាសាផ្សេងទីតាំងគ្នា សូឡបាលី
 តាមអណ្តាតរាល់ជាតិ ឧទាហរណ៍ ដូចអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលយើងបាន
 ដឹងជាក់សព្វថ្ងៃនេះ សុទ្ធតែសូឡបាលីឮសូរខុសគ្នាទាំងអស់ដូចយ៉ាងពាក្យបាលីថា
“ បញ្ច ” ដែលប្រែថា “ ប្រាំ ” នេះឲ្យថា **“ ប៉ាំប្រាំ - ចៈ ”**

ថៃ-លាវ ថា “ ឃាំង-ចះ ” , អ្នកលក្ខាម្លិច ថា “ ឃាំង-ចិ ” .
ភូមា ថា “ ច្រូង-សៈ ” , មន ថា “ ឃាំង-ចៀះ ” សំដៅសេចក្តីថា
“ ប្រាំ ” ដូចគ្នាទាំងអស់ ។ ល ។ ល ។

ដោយហេតុដូចនេះឯង បានជាភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ក្រាបទូលសូមឱ្យ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យពួកពុទ្ធសាសនិក មានភិក្ខុសង្ឃជាដើម រៀន
ពុទ្ធបទនៈជាធន្ទ គឺឬគ្រូទេវភាសាសំស្ក្រឹត តែព្រះអង្គយល់ឃើញកាលវែង ទ្រង់
ត្រាស់បន្ទោសជាច្រើន ហើយទ្រង់ត្រាស់បញ្ជាឱ្យមិនឱ្យសូត្រពុទ្ធបទនៈ បែប
ជាធន្ទគឺសំស្ក្រឹតភាសា ព្រោះភាសានេះដាមទ្រុះ មានបែបចម្រើន លំបាក
ពេក មិនងាយអ្នកជងសូត្របានរាល់ជាតិដោយងាយ , ពុទ្ធសាសនាចម្រើនល្អ
លាស់ពុំបាន ទ្រង់អនុញ្ញាតឱ្យសូត្រពុទ្ធបទនៈ តាមសកនិរុត្តិ ឬសកភាសា គឺ
សូត្រពុទ្ធបទនៈជាភាសាមគធៈ ឱ្យទន់ទៅតាមសូរសម្លេងនៃអណ្តាតជាតិខ្លួនអាច
រលាស់ទៅបាន ។ មនុស្សជាតិដែលជាសកនិរុត្តិ (សកាយ និរុត្តិយា) ។
សេចក្តីសរុបយ៉ាងខ្លីងាយយល់ ខ្មែរត្រូវសូត្រពុទ្ធបទនៈតាមខ្មែរ , ថៃតាមថៃ ,
លាវតាមលាវ , មនតាមមន , លក្ខាតាមលក្ខា ជាដើម ត្រូវសូត្រតាមភាសា
របស់ខ្លួនរាល់ជាតិ ។

សូមឱ្យពុទ្ធសាសនិកជាតិខ្មែរ សូត្រពុទ្ធបទនៈរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់
តាមសំនៀងភាសារបស់ខ្លួន ឱ្យត្រឹមត្រូវតាមបាលី ក្នុងគម្ពីរចុល្លវគ្គ ដែលបាន
ចម្អុលប្រាប់មកហើយខាងដើម , មិនគួរសូត្រ ទៅតាមសំនៀងភាសាបរទេស
ឡើយ ។

ដោយគណៈកម្មការសង្ឃ
ជាតិខ្មែរ

បុព្វករណបុព្វកិច្ច

នៃ សង្ឃបោសថ និង សង្ឃប្បវារណា

កិច្ចដែលត្រូវធ្វើមុនពេលធ្វើបោសថ ឬ បវារណារបស់សង្ឃ គឺមុនពេល ដែលសង្ឃមកប្រជុំ ហោថា បុព្វករណៈ មាន ៤ យ៉ាង គឺ សម្មជ្ជនី ការបោសច្រាសរោងឧបោសថ ឬបវារណា ១ បទីបៈ ការអុជប្រទីបញ្ចង ពេលយប់ (ធនីត) ១ ឧទកៈ ការតម្កល់ទុកនូវទឹកឆាន់ និងទឹកប្រើប្រាស់ ១ អវាសនៈ ការក្រាលអាសនៈមានកន្ទេលជាដើម ១ ។

កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើក្នុងពេលនៃសង្ឃបានមកប្រជុំហើយ ជាកិច្ចត្រូវធ្វើមុនពេល ធ្វើបោសថកម្ម ឬបវារណាកម្មរបស់សង្ឃ គឺមុនពេលសម្តែងបាតិមោក្ខ ឬក្នុង ញត្តិហោថា បុព្វកិច្ច មាន ៥ យ៉ាងគឺ ឆន្ទៈ ការនាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែល មិនបានមកប្រជុំ ១ ហិស្មុទ្ធិ ការនាំហិស្មុទ្ធិរបស់ភិក្ខុដែលមិនបានមកប្រជុំ ១ ឧត្តរានៈ ការប្រាប់រដូវ ១ ភិក្ខុគណនា ការរាប់ចំនួនភិក្ខុ ១ ធិវាទៈ ការឲ្យទារទដល់ភិក្ខុនី ១ ។

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច

នៃសង្ឃបោសថ (ឧបោសថរបស់សង្ឃ)

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ចនោះ ត្រូវធ្វើតាមវិធីដូចតទៅនេះ ជាដំបូង ភិក្ខុអ្នកសួរ (អ្នកជូនជើងឧបោសថ ឬឡើងបោសថ) ត្រូវសន្ទតប្រកាសប្រាប់ សង្ឃ សុធយថា នរេមា តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣ ដង) ។

រួចសូត្រថា សុណាតុ មេ ភន្ត សឡោ, យទិ សឡស្ស
បត្តភណ្ណំ, អហំ អាយស្មន្តំ ឥត្តន្ទាមំ វិនយំ បុរេច្ឆយ្យំ ។

ភិក្ខុអ្នកភ្លើយ (អ្នកសម្តែងចាត់មោក្ខ) ត្រូវសេន្ទតប្រកាសប្រាប់ សម្ប
សូត្រថា នមោ តស្ស ភគវគោ អរហតោ - សម្មា-
សម្ពុទ្ធស្ស (៣ ៥៥) ។ រួចសូត្រថា សុណាតុ មេ ភន្ត
សឡោ, យទិ សឡស្ស បត្តភណ្ណំ, អហំ អាយស្មតា
ឥត្តន្ទារមន វិនយំ បុរេច្ឆា វិស្សន្ទេយ្យ្យំ ។

(បើភិក្ខុ សូ-ភ្លើយមិនបានសេន្ទតជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែ សូ-ភ្លើយ
រំលែងតែម្តង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ដែលមានក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ) ។

(ភិក្ខុ អ្នកសូតា)

សម្មជ្ជនី បទីបោ ច ឧទកំ អាសនេន ច
ឧបាសថស្ស ឯតានិ បុព្វករណន្តិ តុច្ចតិ ។
ឧកាស សម្មជ្ជនី ។

(ភិក្ខុអ្នកភ្លើយថា) សម្មជ្ជនករណញ្ច ។

(ភិក្ខុអ្នកសូតា) បទីបោ ច ។

(បើក្នុងពេលយប់ ភិក្ខុអ្នកភ្លើយថា) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទា-
និ សុរិយារលាភស្ស នត្តិកាយ បទីបភិច្ចំ អត្តិ ។

(បើក្នុងពេលថ្ងៃ ភិក្ខុអ្នកភ្លើយថា) បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ
សុរិយារលាភស្ស អត្តិកាយ បទីបភិច្ចំ នត្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧទកំ អាសនេន ច ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) អាសនេន សហ បាណិយបរិភោជនីយ-
ឧទកដ្ឋបនញ្ច (១) ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វករណន្តិ
តុច្ឆតិ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯតានិ ចត្តារិ ចត្តានិ សម្មជ្ជន-
ករណាទិនិ សឡសន្តិបាគរោ បឋមំ កត្តពត្តា,
ឧបោសថស្ស ឧបោសថកម្មស្ស បុព្វករណន្តិ តុច្ឆតិ,
បុព្វករណានិភិ អក្កាតានិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឆន្ទបារិសុទ្ធិ ឧត្តក្កានំ ភិក្ខុគណនា ច
ធិបារទា ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វកិច្ចន្តិ តុច្ឆតិ ។
ឆន្ទបារិសុទ្ធិ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឆន្ទារហាលំ ភិក្ខុនំ ឆន្ទបារិសុទ្ធិ-
អាហារណញ្ច (២) ឥធ នត្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧត្តក្កានំ ។

• ថា បាណិយបរិភោជនីយដ្ឋបនញ្ច កំបាទ, ថា បាណិយបរិភោជនីយច្បដ្ឋបនញ្ច កំបាទ
• ថា ឆន្ទបារិសុទ្ធិអាហារណំ (ភក្ក ឥធ នត្តិ) ។ បើវត្តដែលមានមហាសីមា
ហើយមានភិក្ខុនាំឆន្ទៈ នឹងបារិសុទ្ធិមកនោះមិនចាំប្រើបាលីក្នុងរង្វង់ព្រះករនេះឡើយ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ហោមន្តាធីនំ ភិណ្ណំ ឧត្តនំ ឯក្កកំ
អភិក្កន្តំ, ឯក្កកំ អភសិជ្ជន្តិ ឯចំ ឧត្តអាចិក្កនំ, ឧត្តនិច
បន សាសនេ ហោមន្តគិម្ពវស្សានានំ វសេន ភិណ្ណិ
ហោន្តិ,

(កទេវក្កដហោមន្តាដ្ឋវហានឧបោសថ ៨-គី)

(១ - បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ កត្តិក ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន
ឯកោ ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, (នត្តិ ឧបោសថោ
អភិក្កន្តា^(១)), សត្ត ឧបោសថា អភសិជ្ជា ។

(២ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ បិតុណិ ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន
ឯកោ ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ
អភិក្កន្តា, ន ឧបោសថា អភសិជ្ជា ។

(៣ - បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ បិតុណិ ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, ទ្វេ ឧបោសថា អភិក្កន្តា,
បញ្ច ឧបោសថា អភសិជ្ជា ។

(៤ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ បុស្ស ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

១ បាលីក្កដាវេក្កបកនេះមិនបាច់ទាក់ទាត ។

ឧបោសថា សម្បត្តា, កយោ ឧបោសថា អភិក្កន្តា,
ចត្តារោ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៥- បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ បុស្ស ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្ហិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថា សម្បត្តា, ចត្តារោ ឧបោសថា អភិក្ក-
ន្តា, កយោ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៦- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ មាឃ ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្ហិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថា សម្បត្តា, បញ្ច ឧបោសថា អភិក្កន្តា,
ទ្វេ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ មាឃត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត, អស្មី
ឧត្តម្ហិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថា សម្បត្តា, ត ឧបោសថា អភិក្កន្តា,
ឯកោ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ជល្គណ ត្រូវថា) អយំ ហោមន្តឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្ហិ អជ្ឈ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថា សម្បត្តា, សត្ត ឧបោសថា អភិក្កន្តា,
អជ្ឈ ឧបោសថា បរិបុណ្ណា ។

(ចប់ ឧបោសថ ៨ ក្នុងហោមន្តរដូវ)

(ក្នុងគិម្ពរដូវបារាយណ៍ ៨ គី)

(១ - បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ ឥសាន្ត ក្រុម) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, (នត្តិ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ), សត្ត ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(២ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ចេត្រ ក្រុម) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ឯកោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, ន ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៣ - បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ ចេត្រ ក្រុម) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ទ្វេ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, បញ្ច ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៤ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ វិសាខ ក្រុម) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, តយោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ, ចត្តារោ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៥ - បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ វិសាខ ក្រុម) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, ចក្ការោ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ,
ករោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(៦-បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ជេស្ឋ ត្រូវថា) អយំ គិម្ពឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថោ, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, បញ្ច ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ,
ទ្វេ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(៧-បើថ្ងៃ ១៤ អាច ខែ ជេស្ឋ ត្រូវថា) អយំ គិម្ពឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថោ, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, ឆ ឧបោសថោ អតិក្កន្តោ,
ឯកោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋោ ។

(៨-បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ អាសាឍ ត្រូវថា) អយំ គិម្ពឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្មិ អដ្ឋ ឧបោសថោ, ឥមិនា បក្ខេន
ឯកោ ឧបោសថោ សម្បុរក្តោ, សក្ក ឧបោសថោ
អតិក្កន្តោ, (អដ្ឋ ឧបោសថោ បរិបុណ្ណោ) ។

(ចប់ឧបោសថ ៨ ក្នុងតិម្ករជ្រៃ, បំផ្លែបើក្តាំ ដែលមានអធិកម្មាស - លើក
២ " ពោ៖ ក្នុងតិម្ករជ្រៃ មានឧបោសថ ១១ គឺ

(១-បើថ្ងៃ ១៥ អាច ខែ ជេស្ឋ ១១ ត្រូវថា អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តម្មិ បក្ខិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថោ, អធិកម្មាសវសេន
ពស ឧបោសថោ,

ឥសាន្តិ បន ឧត្តមិ អធិកមារសា ភវិស្សតិ, កស្មា
ឥមិនា បក្ខន ឯកា ឧបាសថា សម្បត្តា, (នត្តិ
ឧបាសថា អតិក្កន្តា), នច ឧបាសថា អវសិជ្ជា ។

(នេះបែបវេទ, បើបែបខ្មែរក្រៅ) អយំ តិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តមិ ទស ឧបាសថា, ឥមិនា បក្ខន ឯកា
ឧបាសថា សម្បត្តា, (នត្តិ ឧបាសថា
អតិក្កន្តា) នច ឧបាសថា អវសិជ្ជា ។

(២ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ចេត្រ ដែលជាខែចូលក្នុងឆ្នាំថ្មីហើយត្រូវថា)
អយំ តិម្ពឧត្ត, អស្មី ឧត្តមិ បកតិវសេន អជ្ជ
ឧបាសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបាសថា,
ឥសាន្តិ បន សំច្ឆេអ អធិកមារសា អតិ, កស្មា
ឥមិនា បក្ខន ឯកា ឧបាសថា សម្បត្តា, ឯកា
ឧបាសថា អតិក្កន្តា, អជ្ជ ឧបាសថា អវសិជ្ជា ។

(នេះបែបវេទ, បើបែបខ្មែរក្រៅ) អយំ តិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តមិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបាសថា, ឥមិនា
បក្ខន ឯកា ឧបាសថា សម្បត្តា, ឯកា
ឧបាសថា អតិក្កន្តា, អជ្ជ ឧបាសថា អវសិជ្ជា ។

(៣ - បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ ចេត្រ ត្រូវថា) អយំ តិម្ពឧត្ត,

អស្មិ ឧត្តម្មិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អចិក-
 មាសវសេន ទស ឧបោសថា, ភមស្មិ បទ សំប-
 ច្ឆរ អចិកមាសោ អភ្និ, កស្មា ភមិនា បក្ខេន ឯកោ
 ឧបោសថោ សម្បរក្កា, ទ្វេ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា,
 សត្ត ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។ (ទេ:បេបវេត, ចេ:បេបទ្ធិត្រូថា)
 អយំ ភិម្ហឧត្ត, អស្មិ ឧត្តម្មិ អចិកមាសវសេន ទស
 ឧបោសថោ, ភមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ
 សម្បរក្កា, ទ្វេ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា, សត្ត ឧបោ-
 សថោ អវសិដ្ឋា ។

(៨ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ វិសាខ ត្រូថា) អយំ ភិម្ហឧត្ត, អស្មិ
 ឧត្តម្មិ បកតិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថោ, អចិកមាស-
 វសេន ទស ឧបោសថោ, ភមស្មិ បទ សំបច្ឆរ អ-
 ចិកមាសោ អភ្និ, កស្មា ភមិនា បក្ខេន ឯកោ
 ឧបោសថោ សម្បរក្កា, តយោ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា,
 ច ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។ (ទេ:បេបវេត, ចេ:បេបទ្ធិត្រូថា)
 អយំ ភិម្ហឧត្ត, អស្មិ ឧត្តម្មិ អចិកមាសវសេន ទស
 ឧបោសថោ, ភមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ
 សម្បរក្កា, តយោ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា, ច ឧបោ-
 សថោ អវសិដ្ឋា ។

(៥-បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ វិសាខ ក្រៅ) អយំ គិម្ពុឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្ហិ បកតិវសេន អជ្ជ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មី បន សំចច្ចរេ អធិកមាសោ អភ្កិ, កស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចក្ការោ ឧបោសថា អភិក្កន្តា, បញ្ច ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(នេះបើបើធ, បើបើថ្ងៃ ក្រៅ) អយំ គិម្ពុឧត្ត, អធិក- មាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, ចក្ការោ ឧបោសថា អភិក្កន្តា, បញ្ច ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៦-បើថ្ងៃ ១៧ កើត ខែ ជេស្ឋ ក្រៅ) អយំ គិម្ពុឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្ហិ បកតិវសេន អជ្ជ ឧបោសថា, អធិកមាស- វសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មី បន សំចច្ចរេ អធិកមាសោ អភ្កិ, កស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ចក្ការោ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

នេះបើបើធ, បើបើថ្ងៃ ក្រៅ អយំ គិម្ពុឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា បក្ខេន

ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, បញ្ច ឧបោសថោ
អភិក្កន្តា, ចក្ការោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។

(៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ ជេស្ឋ ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ថុ, អស្មី
ឧត្ថម្មិ បកតិវសេន អជ្ឈ ឧបោសថោ, អធិកមាស-
វសេន ទស ឧបោសថោ, ឥមស្មី បន សំចច្ឆរេ
អធិកមាសោ អត្ថិ, ភស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថោ សម្បត្តោ, វ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា,
ករយោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។

(៨- បើថ្ងៃ ១៥, បើប្រទ្វិ ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ថុ, អស្មី ឧត្ថម្មិ
អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថោ, ឥមិនា បក្ខេន
ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, វ ឧបោសថោ អភិក្កន្តា,
ករយោ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។

(៩- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ បុស្សាសាធ ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ថុ,
អស្មី ឧត្ថម្មិ បកតិវសេន អជ្ឈ ឧបោសថោ,
អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថោ, ឥមស្មី បន
សំចច្ឆរេ អធិកមាសោ អត្ថិ, ភស្មា ឥមិនា បក្ខេន
ឯកោ ឧបោសថោ សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថោ
អភិក្កន្តា, រដ្ឋ ឧបោសថោ អវសិដ្ឋា ។

(នេះលេខ១៥, បើលេខ្ចី ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា
បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថា សម្បត្តោ, សត្ត ឧបោសថា
អភិក្កន្តា, ធម្ម ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(៩-បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ ឃុំមាលា ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តម្ហិ បក្ខិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាសវសេន
ទស ឧបោសថា ឥមស្មី បន សំបច្ឆរេ អធិកមាសា
អត្ថិ, កស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថា
សម្បត្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ឯកោ
ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(នេះលេខ១៥, បើលេខ្ចី ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី
ឧត្តម្ហិ អធិកមាសវសេន ទស ឧបោសថា, ឥមិនា
បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថា សម្បត្តោ, អដ្ឋ ឧបោសថា
អភិក្កន្តា, ឯកោ ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(១០-បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ទុតិយាសាធ ក្រៅ) អយំ គិម្ពឧត្ត,
អស្មី ឧត្តម្ហិ បក្ខិវសេន អដ្ឋ ឧបោសថា, អធិកមាស-
វសេន ទស ឧបោសថា, ឥមស្មី បន សំបច្ឆរេ
អធិកមាសា អត្ថិ, កស្មា ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ

**ឧបោសថា សម្បុរក្តោ, នវ ឧបោសថា អតិក្កន្តា,
ឧស ឧបោសថា បរិបូណ្ណា ។**

(នេះបែបវេទ, បើបែបខ្ចី ត្រូវថា) អយំ គិម្ពឧត្ត, អស្មី

**ឧត្តម្មិ អធិកមាសវសន ឧស ឧបោសថា, ឥមិនា
បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថា សម្បុរក្តោ, នវ ឧបោសថា
អតិក្កន្តា, ឧស ឧបោសថា បរិបូណ្ណា ។**

(ចប់ឧបោសថ ១០ ក្នុងគិម្ពរដូវដោយអំណាចរេធិកមាស) ។

(ក្នុងស្ប្រាណរដូវមាឌឧបោសថ ៨ ពី)

(១ - បើថ្ងៃ ១៥ រោច ខែ អាសាឍ ឬ ទុតិយាសាឍ ត្រូវថា) អយំ

**ឧស្សានឧត្ត, អស្មី ឧត្តម្មិ សត្ត ច ឧបោសថា
ឯកា ច បចារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ
ឧបោសថា សម្បុរក្តោ, (នត្តិ ឧបោសថា អតិក្កន្តា)
ន ច ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា អវសិជ្ជា ។**

(២ - បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ស្រាពណ៍ ត្រូវថា) អយំ ឧស្សានឧត្ត,

**អស្មី ឧត្តម្មិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច
បចារណា, ឥមិនា បក្ខេន ឯកោ ឧបោសថា
សម្បុរក្តោ, ឯកោ ឧបោសថា អតិក្កន្តា, បញ្ច ច
ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា អវសិជ្ជា ។**

(៣- បើថ្ងៃ ១៤ រោច (ខ ស្រាពណ៍ ក្រៅថា) អយំ ចស្សាន-
ឧតុ, អស្មី ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច
បថារណា, ឥមិនា បរក្ខន ឯកា ឧបោសថា
សម្បុរត្តា, ទ្វេ ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ចត្តារា ច
ឧបោសថា ឯកា ច បថារណា អបសិដ្ឋា ។

(៤- បើថ្ងៃ ១៥ កើត (ខ ក្របបក្រៅថា) អយំ ចស្សានឧតុ,
អស្មី ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បថារណា,
ឥមិនា បរក្ខន ឯកា ឧបោសថា សម្បុរត្តា,
ករយា ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ករយា ច ឧបោសថា
ឯកា ច បថារណា អបសិដ្ឋា ។

(៥- បើថ្ងៃ ១៥ រោច (ខ ក្របបក្រៅថា) អយំ ចស្សានឧតុ,
អស្មី ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បថារណា,
ឥមិនា បរក្ខន ឯកា ឧបោសថា សម្បុរត្តា,
ចត្តារា ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ទ្វេ ច ឧបោសថា ឯកា
ច បថារណា អបសិដ្ឋា ។

(៦- បើថ្ងៃ ១៥ កើត (ខ អស្សុជ ជាថ្ងៃចារណាក្រៅថា) អយំ
ចស្សានឧតុ, អស្មី ឧតុម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា
ច បថារណា, ឥមិនា បរក្ខន បថារណាធិបសេ

សម្បត្តិ (ឬថា បចារណា សម្បត្តិ ក៏បាន) បញ្ច
ឧបោសថា អភិក្កន្តា , ទ្វេ ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(បើមិនធ្វើបចារណាទេ ដោយមានហេតុអ្វីមួយ ក៏ពន្លឿនឬបន្ថយបចារណា
ទៅធ្វើថ្ងៃណាមួយខាងមុខនោះ ថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ អស្សុជ នេះ ទុកជាថ្ងៃធ្វើ
ឧបោសថទី ៦ ក្នុងស្សានវដ្ត) ។

(៧- បើថ្ងៃ ១៤ រោច ខែ អស្សុជ ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧត្ត ,
អស្មី ឧត្តម្មិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា ,
ឥមិនា បរក្ខន ឯកា ឧបោសថា សម្បត្តិ , បញ្ច
ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា អភិក្កន្តា , ឯកា
ឧបោសថា អវសិដ្ឋា ។

(៨- បើថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ កត្តិក ត្រូវថា) អយំ វស្សានឧត្ត ,
អស្មី ឧត្តម្មិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា ,
ឥមិនា បរក្ខន ឯកា ឧបោសថា សម្បត្តិ , ច ច
ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា អភិក្កន្តា , សត្ត ច
ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា បរិបុណ្ណា ។

(ចប់ ឧបោសថ ៧ នឹងបចារណា ១ ឬឧបោសថ ៨ ក្នុងស្សានវដ្ត)

(ភិក្ខុអ្នកស្រាវ) ភិក្ខុគណនា ច ។

(ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) ឥមស្មី ឧបោសថត្ថេ សន្និបតិការិ

បើមានកិច្ច ១៥ អង្គត្រូវថា (បញ្ចានស) ភិក្ខុ សន្និបតិកា ហោរានិ ។

- ១ — (បណ្ណារស)
- ១៦ — (សោធុរស)
- ១៧ — (សក្ករស)
- ១៨ — (អជ្ជារស)
- ១៩ — (ឯក្ខន្ទិសតិ)
- ២ — (ឯក្ខន្ទិស)
- ២ — (ឧន្ទិសតិ)
- ២ — (ឧន្ទិស)
- ២០ — (វិសតិ)
- ២ — (វិស)
- ២១ — (ឯកវិសតិ)
- ២ — (ឯកវិស)
- ២២ — (ពាវិសតិ)
- ២ — (ពាវិស)
- ២៣ — (ភេវិសតិ)
- ២ — (ភេវិស)
- ២៤ — (ចតុញ្ជិសតិ)
- ២ — (ចតុញ្ជិស)

បើមានកុំ ២៥ អង្គ(៣៧) (បញ្ចវិសតិ) ភិក្ខុ សន្តិបតិកា ហោរា ។

ឬ (បញ្ចវិស)

- ២៦ — (ឆព្វិសតិ) —
- ឬ (ឆព្វិស)
- ២៧ — (សត្តវិសតិ) —
- ឬ (សត្តវិស)
- ២៨ — (អង្គវិសតិ) —
- ឬ (អង្គវិស)
- ២៩ — (ឯកវិសតិ) —
- ឬ (ឯកវិស)
- ឬ (ឱវិសតិ)
- ឬ (ឱវិស)
- ៣០ — (ភិសតិ) —
- ឬ (ភិស)
- ៣១ — (ឯកភិសតិ) —
- ឬ (ឯកភិស)
- ៣២ — (ទិភិសតិ) —
- ឬ (ទិភិស)
- ឬ (ពភិសតិ)
- ឬ (ពភិស)

(បើមានភ័ស្តុ ៣ ៣ អង្គ(ត្រូវថា) (ភេត្តិសតិ) ភិក្ខុសន្តិបតិការហោត្តិ ។

- ៣៤ — (ភេត្តិស)
- ៣៤ — (ចត្តិសតិ)
- ៣៤ — (ចត្តិស)
- ៣៥ — (បញ្ចត្តិសតិ) —
- ៣៥ — (បញ្ចត្តិស)
- ៣៦ — (ឆត្តិសតិ) —
- ៣៦ — (ឆត្តិស)
- ៣៧ — (សត្តិសតិ) —
- ៣៧ — (សត្តិស)
- ៣៨ — (អដ្ឋតិសតិ) —
- ៣៨ — (អដ្ឋតិស)
- ៣៩ — (ឯកនចត្តាឡិស) —
- ៣៩ — (ឧនចត្តាឡិស)
- ៣៩ — (ឯកនចត្តាឡិស)
- ៣៩ — (ឧនចត្តាឡិស)
- ៤០ — (ចត្តាឡិស) —
- ៤០ — (កាឡិស)
- ៤១ — (ឯកចត្តាឡិស) —
- ៤១ — (ឯកចត្តាឡិស)

(ពើបាណក្ខ ៤២ អង្គត្រូវ) (ទ្វេចក្កាឡិស) ភិក្ខុ សន្តិបតិកា ខេមរាណិ។

- ៤៣ — (ទេវតាឡិស) ឬ (ទេវតាឡិស) —
- ៤៤ — (គេតាឡិស) ឬ (គេតាឡិស) —
- ៤៥ — (ចក្ខុចក្កាឡិស) ឬ (ចក្ខុចក្កាឡិស) —
- ៤៦ — (បញ្ចក្កាឡិស) ឬ (បញ្ចក្កាឡិស) —
- ៤៧ — (ឆត្វក្កាឡិស) ឬ (ឆត្វក្កាឡិស) —
- ៤៨ — (សក្កចក្កាឡិស) ឬ (សក្កចក្កាឡិស) —
- ៤៩ — (អដ្ឋចក្កាឡិស) ឬ (អដ្ឋចក្កាឡិស) —
- ៥០ — (ឯក្ខនបញ្ញាស) ឬ (ឯក្ខនបញ្ញាស) —
- ៥១ — (ឱនបញ្ញាស) ឬ (ឱនបញ្ញាស) —
- ៥២ — (បញ្ញាស) ឬ (បញ្ញាស) —

(បើមានក្នុង ៩១ អង្គក្រៅថា) (ឯកបញ្ញាស) ភិក្ខុ សង្ឃបតិកា ហោរាស្ត្រ។

- ៥២ — (ឯកបញ្ញាស) ឬ (ឯកបណ្ណាស)
- ៥៣ — (ទ្វេបញ្ញាស) ឬ (ទ្វេបណ្ណាស)
- ៥៤ — (តេបញ្ញាស) ឬ (តេបណ្ណាស)
- ៥៥ — (ចក្ខុប្បញ្ញាស) ឬ (ចក្ខុប្បណ្ណាស)
- ៥៦ — (បញ្ចបញ្ញាស) ឬ (បញ្ចបណ្ណាស)
- ៥៧ — (តប្បញ្ញាស) ឬ (តប្បណ្ណាស)
- ៥៨ — (សក្កបញ្ញាស) ឬ (សក្កបណ្ណាស)
- ៥៩ — (អដ្ឋបញ្ញាស) ឬ (អដ្ឋបណ្ណាស)
- ៦០ — (ឯកុនសដ្ឋី) ឬ (ឧនសដ្ឋី)
- ៦១ — (សដ្ឋី)

(បើមានវិញ្ញាណ ១១ អង្គ ត្រូវបាន) (ឯកសង្ខារ) តិក្ខុ សន្តិបតិកា ហោរា ។

- ៦២ — (ទ្វេសង្ខារ) —
- ៦៣ — (ត្រៃសង្ខារ) —
- ៦៤ — (ចតុស្សង្ខារ) —
- ៦៥ — (បញ្ចាសង្ខារ) —
- ៦៦ — (ឆស្សង្ខារ) —
- ៦៧ — (សត្តសង្ខារ) —
- ៦៨ — (អដ្ឋសង្ខារ) —
- ៦៩ — (ឯក្ខន្ធសត្តតិ) —
- ៧០ — (សត្តតិ) —
- ៧១ — (ឯកសត្តតិ) —
- ៧២ — (ទ្វេសត្តតិ) —

ឬ (ឯក្ខន្ធសត្តតិ)
 ឬ (ឱនសត្តតិ)
 ឬ (ឱនសត្តតិ)
 ឬ (សត្តតិ)
 ឬ (សត្តតិ)
 ឬ (ឯកសត្តតិ)
 ឬ (ទ្វេសត្តតិ)

(បើមានកិច្ចការអង្គការ)(គេសត្វតិ) ភិក្ខុ សន្តិបតិកា ហោរាទី១

- ៣៤ — ឬ (គេសត្វតិ)
- ៣៤ — (ចក្ខុស្សត្តតិ) —
- ៣៤ — ឬ (ចក្ខុស្សត្តតិ)
- ៣៥ — (បញ្ចសត្តតិ) —
- ៣៥ — ឬ (បញ្ចសត្តតិ)
- ៣៦ — (ឆស្សត្តតិ) —
- ៣៦ — ឬ (ឆស្សត្តតិ)
- ៣៧ — (សត្តសត្តតិ)
- ៣៧ — ឬ (សត្តសត្តតិ)
- ៣៨ — (អដ្ឋសត្តតិ) —
- ៣៨ — ឬ (អដ្ឋសត្តតិ)
- ៣៩ — (ឯក្ខន្ធហសីតិ) —
- ៣៩ — ឬ (ឯក្ខន្ធហសីតិ)
- ៣៩ — ឬ (ឱន្ធហសីតិ)
- ៣៩ — ឬ (ឱន្ធហសីតិ)
- ៤០ — (អសីតិ) —
- ៤១ — (ឯកាសីតិ) —
- ៤១ — ឬ (ឯកាសីតិ)

(បើមានកិច្ច៨២ អង្គក្រៅទៅ) (ទ្វេអសីតិ) ភិក្ខុ សន្និបតិកា ហោរា ។

ឬ (ទ្វាសីតិ)

— ៨៣ — (តេអសីតិ) —

ឬ (ត្យាសីតិ)

— ៨៤ — (ចតុអសីតិ) —

ឬ (ចតុរាសីតិ)

— ៨៥ — (បញ្ចអសីតិ) —

ឬ (បញ្ចាសីតិ)

— ៨៦ — (ឆអសីតិ) —

ឬ (ឆាសីតិ)

— ៨៧ — (សត្តអសីតិ) —

ឬ (សត្តាសីតិ)

— ៨៨ — (អដ្ឋអសីតិ) —

ឬ (អដ្ឋាសីតិ)

— ៨៩ — (ឯកុននត្ថតិ) —

ឬ (ឱននត្ថតិ)

— ៩០ — (នត្ថតិ) —

— ៩១ — (ឯកនត្ថតិ) —

— ៩២ — (ទ្វេនត្ថតិ) —

(បើមានភ័ក្ត្រ ៩៣ អង្គត្រូវថា) (គេនិព្វតិ) ភិក្ខុ សន្តិបតិកា ហោរិនិ។

— ៩៤ —	(ចក្កនិព្វតិ)	—
— ៩៥ —	(បញ្ចនិព្វតិ)	—
— ៩៦ —	(ឆន្តិព្វតិ)	—
— ៩៧ —	(សក្កនិព្វតិ)	—
— ៩៨ —	(អជ្ឈនិព្វតិ)	—
— ៩៩ —	(ឯក្កនិសក)	—
	ឬ (ឱនិសក)	
— ១០០ —	(សក)	—
— ១០១ —	(ឯក្កក្កនិសក)	—
— ១០២ —	(ទ្វិយ្យក្កនិសក)	—
— ១០៣ —	(ត្រិយ្យក្កនិសក)	—
— ១០៤ —	(ចក្កក្កនិសក)	—
— ១០៥ —	(បញ្ចក្កនិសក)	—
— ១០៦ —	(ឆក្កនិសក)	—
— ១០៧ —	(សក្កក្កនិសក)	—
— ១០៨ —	(អជ្ឈក្កនិសក)	—
— ១០៩ —	(និព្វក្កនិសក)	—

(លើកទំព័រ ១២០ អង្គ ៣៧៧) (វិស័យស្រូវស្រែ) ភិក្ខុ សន្និបតិកា ហោរា ។

ឬ (វិស័យស្រូវស្រែ)

។ល។

។ល។

- ២០០ - (ទ្វិសត) -

- ២០១ - (ឯកត្តទ្វិសត) -

- ២០២ - (ទ្វយុត្តទ្វិសត) -

។ល។

។ល។

- ៣០០ - (តិសត) -

- ៣០១ - (ឯកត្តតិសត) -

។ល។

។ល។

- ៤០០ - (ចតុស្សត) -

៤០១ - (ឯកត្តចតុស្សត) -

។ល។

។ល។

- ៥០០ - (បញ្ចសត) -

- ៥០១ - (ឯកត្តបញ្ចសត) -

។ល។

។ល។

- ៦០០ - (ឆស្សត) -

- ៦០១ - (ឯកត្តឆស្សត) -

។ល។

។ល។

(បើមានភិក្ខុ ៣០០ អង្គ ត្រូវថា)(សត្តសត)ភិក្ខុ សន្និបតិកា ហោរាទិ ។

— ៧០១— (ឯកុត្តរសត្តសត) —

។ល។ ។ល។

— ៨០០— (អដ្ឋសត) —

— ៨០១— (ឯកុត្តរអដ្ឋសត) —

។ល។ ។ល។

— ៩០០— (នវសត) —

— ៩០១— (ឯកុត្តរនវសត) —

។ល។ ។ល។

— ១០០០— (សហស្ស) —

— ១០០១— (ឯកុត្តរសហស្ស) —

។ល។ ។ល។

— ១០.០០០(ហ្មឺន)— (ទសសហស្ស) —

— ១០.០០១— (ឯកុត្តរទសសហស្ស) —

។ល។ ។ល។

— ១០០.០០០(រែលេ) (សតសហស្ស) —

— ១០០.០០១ — (ឯកុត្តរសតសហស្ស) —

។ល។ ។ល។

— ១.០០០.០០០(លាន) — (ទសសតសហស្ស) —

។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) ឱវារេទោ ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ភិក្ខុនិទំ ឱវារេទោ
ទាតញ្ចា, ឥទានិ បន កាសំ នត្តិកាយ, សោ ច ឱវារេទោ
ឥច នត្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) ឧបោសថស្ស ឯតានិ បុព្វភិច្ឆន្តិ តុច្ឆតិ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯតានិ បញ្ច កម្មានិ ឆន្ទាហារណាទិនិ
ជាតិមោក្ខន្ធសគោ បឋមំ កត្តព្វក្តា, ឧបោសថស្ស
ឧបោសថកម្មស្ស បុព្វភិច្ឆន្តិ តុច្ឆតិ, បុព្វភិច្ឆានិកិ
អក្ខាតានិ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) ឧបោសថោ យាវតិកា ច ភិក្ខុ កម្មប្បក្តា
សកាគាបត្តិយោ ច ន វិច្ឆន្តិ, វច្ឆនីយា ច បុគ្គលា កស្មី
ន ហោន្តិ, បត្តកល្លន្តិ តុច្ឆតិ ។ ឧបោសថោ ។

(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ បើឧបោសថថ្ងៃទី១ត្រូវថា) ភីសុ ឧបោសថ—
ទិវសេសុ ចាកុទ្ធសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អដ្ឋបោសថ—
ថោ (ចាកុទ្ធសោ) ។

(បើឧបោសថថ្ងៃទី ១៥ ត្រូវថា) ភីសុ ឧបោសថទិវសេសុ
ចាកុទ្ធសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ, អដ្ឋបោសថោ

(បណ្ណរសោ) ។ (បើឧបោសថថ្ងៃសាមគ្គីត្រូវថា)

ភីសុ ឧបោសថទិវសេសុ ចាកុទ្ធសីបណ្ណរសីសាមគ្គីសុ
អដ្ឋបោសថោ (សាមគ្គី) ។ (បើមានអធិការលើកថ្ងៃមួយ—

គោរពទោចខែជេស្ឋជានិច្ចលើ ១៥ ក្រដាស ១៥ រោច ខែជេស្ឋ ក្នុងឆ្នាំណាមួយ
ត្រូវថា) តីស្ស ឧបោសថទិវសស្ស ចាក្កុសិបណ្ណរសី-
សាមគ្គីស្ស , អដ្ឋបោសថេវា (ឬថា អដ្ឋ បន្ទុបោសថេវា)
អធិកវារវសេន បណ្ណរសេវា ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) យាវតិកា ច ភិក្ខុ ភម្មប្បត្តា ។

(ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) យត្តកា ភិក្ខុ គស្ស ឧបោសថភម្មស្ស
បត្តា យុត្តា អនុបោ, សព្វនិមេន បរិច្ឆេទន ចក្ការវា
ភិក្ខុ បកគត្តា សឿន អនុភិក្ខុ, គេ ច ខោ ហត្ថបាសំ
អវិជ្ជហិត្វា ឯកសីមាយំ ថិតា ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) សកាគាបត្តិយេវា ច ន វិជ្ជន្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) វិកាលកោជនាទិវត្តសកាគាបត្តិយេវា
ច ន វិជ្ជន្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) វជ្ជនីយេវា ច បុគ្គលា គស្សី ន ហោន្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) គហជ្ជបណ្ណកាទយេវា ឯកវិសតិ
វជ្ជនីយបុគ្គលា, ហត្ថបាសគោ ពហិករណាវសេន
វជ្ជតញ្ចា , គស្សី ន ហោន្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) បត្តកល្លន្តិ តុច្ចតិ ។

(ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) សឿស្ស ឧបោសថភម្មំ ឥមហិ

ចតុហិ លក្ខណេហិ សទ្ធិហិតំ , បត្តកល្ខន្ធិ ខុច្ចតិ ,
បត្តកាលចន្តន្តិ អក្ខរាតំ ។

បុព្វករណបុព្វកិច្ចានិ សមារមត្វា ទេសិតាបត្តិកស្ស
សមត្តស្ស ភិក្ខុសច្យស្ស អនុមតិយា, ជាតិមេត្តំ ឧទ្ទិសិតុំ
អារាធនំ(១) ករោមិ(២)។ បុព្វករណបុព្វកិច្ច ដែលបានធ្វើតាមរបៀប
ខាងលើនេះ ជាកិច្ចនៃសង្ឃបោសថ (ឧបោសថរបស់សង្ឃ ឬ ឧបោសថក្នុងសិទ្ធិ
របស់សង្ឃ) ហេតុនោះ ភិក្ខុមានចំនួនយ៉ាងហោចត្រឹម ៤ អង្គឡើងទៅ ហោថា
សង្ឃ គឺមានតែសង្ឃនេះឯង ទើបអាចធ្វើសង្ឃបោសថបាន។ ឯភិក្ខុ ៣ អង្គ ឬ ២
អង្គ ហោថា គណៈនេះ ធ្វើសង្ឃបោសថមិនបានទេ ធ្វើបានតែគណៈបោសថ
(ឧបោសថរបស់គណៈ, ឧបោសថក្នុងសិទ្ធិរបស់គណៈ) គឺបារិសុទ្ធិឧបោសថ ។
ចំណែកឯភិក្ខុ ១ អង្គ ហោថាបុគ្គល។ នេះឯង ធ្វើបានតែបុគ្គលបោសថ
(ឧបោសថរបស់បុគ្គល, ឧបោសថក្នុងសិទ្ធិរបស់បុគ្គល)គឺថាជារាជិដ្ឋានឧបោសថ ។

**ចប់របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច
នៃសច្យបោសថតែម៉្លោះ ។**

**របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច
នៃសង្ឃប្បវារណា (បវារណារបស់សង្ឃ)**

របៀបធ្វើបុព្វករណបុព្វកិច្ច នៃសង្ឃប្បវារណានោះ ត្រូវធ្វើតាមពិធី

• ១ អង្វេសន់ ក៏បាន ។ ២ កន្លែងខ្លះថា ករោម ដោយសំអាតថា អារាធនាវន្តស
សាឡាវតអស់ ។

ដូចគ្នាទៅនេះ ៖

ជាដំបូងភិក្ខុអ្នកសួរ (អ្នកជូនដើមបរាណា ឬ ម្លេងវារណោ) ត្រូវសន្មត
ប្រកាសប្រាប់សង្ឃសូត្រថា នមោ គស្ស ភគវតោ អរហតោ
សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស (៣៧៥) ។ រួចសូត្រថា សុណាតុ មេ
ភន្តេ^(១) សឿវា, យទិ សឿស្ស បត្តិកល្លំ, អហំ
អាយស្មន្តំ ឥត្តន្ទាម^(១) វិនយំ បុច្ឆយ្យំ ។

ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ (អ្នកគាំឃញ្ញត្តិ) ត្រូវសន្មតប្រកាសប្រាប់សង្ឃសូត្រថា
នមោ គស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស
(៣៧៥)។ រួចសូត្រថា សុណាតុ មេ ភន្តេ^(១) សឿវា, យទិ
សឿស្ស បត្តិកល្លំ, អហំ អាយស្មតា ឥត្តន្ទាមន^(១)
វិនយំ បុជ្ជា វិស្សន្ទយ្យំ ។

បើភិក្ខុសួរឆ្លើយមិនបានសន្មតជាបុរេទេ ហើយស្រាប់តែសួរឆ្លើយតែម្តង
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា)

សម្មជ្ជនី បទីវោ ច ឧទកំ អាសនេន ច
បចារណាយ ឯកានិ បុព្វករណន្តិ តុច្ចតិ ។

ឧកាស សម្មជ្ជនី ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) សម្មជ្ជនករណញ្ច ។
(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) បទីវោ ច ។ (បើក្នុងពេលយប់ ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា)

១ ច្បាប់មើលសេចក្តីតន្យល់ខាងចុងក្រិមទំព័រ ៣៦ ឆ្នាំ ១៩៧ ។

បទីបឧជ្ជលនញ្ច ឥទានិ សុរិយារលាកស្ស នត្តិកាយ
 បទីបភិច្ចំ អត្តិ ។ (បើក្នុងពេលថ្ងៃថា) បទីបឧជ្ជលនញ្ច
 ឥទានិ សុរិយារលាកស្ស អត្តិកាយ បទីបភិច្ចំ នត្តិ ។
 (ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧទកំ អាសនេន ច ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា)
 អាសនេន សហ បាទិយបរិភោជនិយឧទកជ្ជបនញ្ច ។
 (ភិក្ខុអ្នកសួរថា) បចារណាយ ឯតានិ បុព្វករណន្តិ តុច្ចតិ ។
 (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯតានិ ចត្តារិ តត្តានិ សម្មជ្ជនករណាទិនិ
 សឡសន្តិបាតតោ បឋមំ កត្តព្វត្តា, បចារណាយ
 បចារណាកម្មស្ស បុព្វករណន្តិ តុច្ចតិ, បុព្វករណានីតិ
 អក្ខាតានិ ។ (ភិក្ខុអ្នកសួរថា)

ឆន្ទប្បចារណា ឧត្តក្ខានំ, ភិក្ខុគណនា ច ឱចារណា,
 បចារណាយ ឯតានិ, បុព្វភិច្ចន្តិ តុច្ចតិ ។

ឆន្ទប្បចារណា ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឆន្ទារហានំ ភិក្ខុនំ
 ឆន្ទប្បចារណាហរណញ្ច (១) ឥធ នត្តិ ។

(ភិក្ខុអ្នកសួរថា) ឧត្តក្ខានំ ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ហេមន្តាទិនំ
 ភិណ្ណំ ឧត្តនំ ឯត្តកំ អតិក្ខន្តំ, ឯត្តកំ អបសិជ្ឈន្តិ ឯតំ
 ឧត្តអាចិក្ខន្តំ, ឧត្តនិធ បន សាសនេ ហេមន្តតិម្ពតស្សា-

១ ឆន្ទប្បចារណាហរណំ គញ ៣៦ នត្តិ តិច្ឆ ១

នាវំ វសេន តិណិ ហោន្តិ ។ អយំ វស្សានឧត្ត
អស្មី ឧត្តម្ហិ សត្ត ច ឧបោសថា ឯកា ច បចារណា,
ឥមិនា បក្ខេន បចារណា សម្បត្តា (ឬថា បចារណា-
ទិចសោ សម្បត្តោ), បញ្ច ឧបោសថា អភិក្កន្តា, ទ្វេ
ឧបោសថា អវសិជ្ជា ។

(ភិក្ខុអ្នកសូចា) ភិក្ខុគណនា ច ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឥមស្មី
បចារណាវត្ត សន្និបតិការំ ភិក្ខុនំ គណនា បញ្ច^(២) ភិក្ខុ
សន្និបតិកា ហោន្តិ ។ (ភិក្ខុអ្នកសូចា) ឱចារទា ។
(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ភិក្ខុនីនំ ឱចារទា ទាគព្វោ ឥទានិ បន
កាសំ នត្តិកាយ, សោ ច ឱចារទា ឥធ នត្តិ ។
(ភិក្ខុអ្នកសូចា) បចារណាយ ឯកានិ បុព្វភិច្ឆន្តិ តុច្ឆតិ ។
(ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា) ឯកានិ បញ្ច កម្មានិ ឆន្ទប្បចារណាទីនិ
(ឬថា ឆន្ទាបារណាទីនិ) ញត្តិយា បឋនកោ បឋមំ
កត្តព្វត្តា, បចារណាយ បចារណាកម្មស្ស បុព្វភិច្ឆន្តិ
តុច្ឆតិ, បុព្វភិច្ឆានីតិ អក្ខាភានិ ។ (ភិក្ខុអ្នកសូចា) បចារណា,
យាវតិកា ច ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា សកាគាបត្តិយោ ច ន
វិច្ឆន្តិ, វិច្ឆន្តិយា ច បុគ្គលា កស្មី ន ហោន្តិ,
បត្តកល្លន្តិ តុច្ឆតិ ។ បចារណា ។ (ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយថា)

២ ចូរមើលទានដើមកំណត់ទំព័រទី ១៦ ក្រ. ១

បចារណាទិវសេស្ស ចាតុទ្ធិសិបណ្ណេសិសាមគ្គិស្ស ,
 អដ្ឋប្បចារណា បណ្ណេសិ ។ (ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) យាវតិកា ច
 ភិក្ខុ កម្មប្បត្តា ។ (ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) យត្តកា ភិក្ខុ តស្ស
 បចារណាកម្មស្ស បត្តា យត្តា អន្សា, សព្វន្តិមេន
 បរិច្ឆេទេន បញ្ច ភិក្ខុ បកកត្តា សឿន អនុភិក្ខុ,
 តេ ច ខោ ហត្ថណសំ អវិជ្ជហិត្វា ឯកសិមាយំ ថិតា។
 (ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) សកាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ ។ (ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា)
 វិកាលភោជនាទិវត្តសកាគាបត្តិយោ ច ន វិជ្ជន្តិ ។
 (ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) វជ្ជនីយោ ច បុត្តលា តស្មី ន ហោន្តិ ។
 (ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) គហជ្ជបណ្ណកាទយោ ឯកវិសតិ វជ្ជនីយ
 បុត្តលា, ហត្ថបាសគោ ពហិករណាវសេន វជ្ជតព្វា
 តស្មី ន ហោន្តិ ។ (ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) បត្តកល្យន្តិ វុច្ឆតិ
 (ភិក្ខុអ្នកធ្វើយថា) សឿស្ស បចារណាកម្មំ កមេហិ ចត្វុ
 លក្ខណេហិ សទ្ធិហិតំ, បត្តកល្យន្តិ វុច្ឆតិ, បត្តកាល
 វន្តន្តិ អក្ខាតំ ។

(ភិក្ខុអ្នកសូត្រា) បុព្វតរណបុព្វតិច្ឆានិ សមាបេ
 ទេសិតាបត្តិកស្ស សមគ្គស្ស ភិក្ខុសឿស្ស អនុមតិយ
 ញត្តិ ថេបតំ អដ្ឋេសនំ ករោមិ ។

បុព្វករណបុព្វតិច្ច ដែលបានធ្វើតាមរបៀបខាងលើនេះ ជាតិច្ចនៃសង្ឃ-
 ប្បវារណា បវារណារបស់សង្ឃ, បវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់សង្ឃ ហេតុនោះភិក្ខុ-
 មានចំនួនយ៉ាងតិចបំផុតត្រឹម ៥ អង្គ ឡើងទៅហោថាសង្ឃបញ្ចក្ក គឺមានតែសង្ឃ
 ដែលមានភិក្ខុចំនួន ៥ អង្គឡើងទៅទើបអាចធ្វើសង្ឃប្បវារណាបាន ។ ឯភិក្ខុ ៤-
 អង្គ ឬ ៣ អង្គ ឬថា ២ អង្គ ហោថាគណៈនេះធ្វើសង្ឃប្បវារណាមិនបានទេ ធ្វើ
 បានតែគណប្បវារណា) បវារណារបស់គណៈឬបវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់គណៈ)
 ចំណែកឯភិក្ខុ-១ អង្គហោថាបុគ្គលនោះ ធ្វើបានតែបុគ្គលប្បវារណា (បវារណា
 របស់បុគ្គល ឬ បវារណាក្នុងសិទ្ធិរបស់បុគ្គល) ។

ចប់របៀបធ្វើបុព្វករណ បុព្វតិច្ច

នៃសង្ឃប្បវារណា តែចំណេះ ។

សេចក្តីពន្យល់

១. ត្រង់ពាលីថា កន្លែ បើភិក្ខុអ្នកសូត្រចាស់ជាងសង្ឃទាំងអស់ត្រូវថា
 អាត្មនុសា គឺត្រូវសូត្រថា សុណាត្ត មេ អាត្មនុសា សឿយ។ល។
២. ត្រង់ពាលីថា ឥត្តន្ទាមំ នេះ សម្រាប់ចញ្ចូលបព្វជិតនាមមកជំនួស,
 បើបព្វជិតនាម មានស្រះ ឥ, ឧ នៅទីបំផុតដូចជា មហាមនិ,
 ធម្មគរុ ជាដើមត្រូវបន្ថែមនិគ្គហិត នៅទីបំផុតឲ្យទៅជា មហាមនិ, ធម្មគរុ
 ជាដើម, បើបព្វជិតនាមមានស្រះ ឡី, ឧ នៅទីបំផុត ដូចជា សុមេធិ,
 ធម្មញ្ញ ជាដើម ត្រូវធ្វើស្រះ ឡី, ឧ ទៅជា ឥ, ឧ ហើយបន្ថែម
 និគ្គហិត នៅទីបំផុតឲ្យទៅជា សុមេធិ, ធម្មញ្ញ ជាដើម, បើបព្វជិត

៣. ក្រុងបាណ៌ចា មាតិកាស្រ្ត: ៩ - ១ (ឱ) ទៅទីបំផុតដូចជា អគ្គនិរោ
បញ្ញាសារវា ជាដើម ត្រូវធ្វើឲ្យមានទីបំផុតជានិរោបភិក ថា អគ្គនិរោ,
បញ្ញាសារវា ជាដើម គឺភិក្ខុអ្នកសួរត្រូវសួរឲ្យថា អហំ អាយស្មន្ត
(មហាមុនី) ឬ ធម្មគរុ ឬ សុរមធិ ឬ ធម្មញ្ញ ឬ
អគ្គនិរោ ឬថា បញ្ញាសារវា វិនយំ បុរេជ្ជយ្យំ ។

៣. ក្រុងបាណ៌ចា ឥត្តនិរមន ទេវក៏សម្រាប់បញ្ចូលបញ្ចជិតនាមមក
ជំនួសដែរ បើបញ្ចជិតនាមមានទីបំផុតស្រ្ត: ៧, ១ ដូចជា មហាមុនី,
ធម្មគរុ ជាដើម ត្រូវបន្ថែមអក្សរ នា ទៅទីបំផុតឲ្យទៅជា មហាមុ-
និនា, ធម្មគរុនា ជាដើម, បើបញ្ចជិតនាមមាននាមទីបំផុតស្រ្ត: ៧,
១, ដូចជា សុរមធិ, ធម្មញ្ញ ជាដើម ត្រូវធ្វើឲ្យទៅជាស្រ្ត: ៧, ១
វិញហើយបន្ថែមអក្សរ នា ទៅទីបំផុតជា សុរមធិនា, ធម្មញ្ញនា
ជាដើម, បើបញ្ចជិតនាម មានទីបំផុតស្រ្ត: ៩ - ១ (ឱ) ដូចជា អគ្គនិរោ
បញ្ញាសារវា ជាដើម ត្រូវលុបស្រ្ត: ៩ - ១ នោះចេញ ហើយបន្ថែម
៩ - ១ (ឯន) មកជំនួសជា អគ្គនិរោន, បញ្ញាសារវាន វិញ
ភិក្ខុអ្នកសួរត្រូវសួរឲ្យថា អហំ អាយស្មតា (មហាមុនិនា ឬ
ធម្មគរុនា ឬ សុរមធិនា ឬ ធម្មញ្ញនា ឬ អគ្គនិរោន ឬថា
បញ្ញាសារវាន) វិនយំ បុរេជ្ជា វិស្សជ្ជយ្យំ ។

៤. ក្រុងបាណ៌ចា អាយស្មន្ត, អាយស្មតា នេះជាពាក្យលំអក

លំនួច បើមិនបាច់ថា មិនជាការអ្វី ។ បើភិក្ខុមានស្បែកខ្ចីជាង ឬ ស្មើគ្នានឹងជា
 ឥត្តន្ទាមំ ភិក្ខុំ, ឥត្តន្ទាមេន ភិក្ខុនា មិនបាច់ថា អាយស្មន្តំ,
 អាយស្មត្ថា ក៏បាន ។ បើភិក្ខុជាមហាថេ មានបព្វជិតនាមជា មហា-
 មុនិ, ធម្មគរុ, សុមេធិ, ធម្មញ្ញ, អគ្គធីរោ, បញ្ញាសារោ
 គ្រាន់តែបញ្ចូលពាក្យថា មហារថេរំ, មហារថេរេន ប៉ុណ្ណោះមកគ្នាប៉ុ-
 ខាងចុងបព្វជិតនាមនោះថា មហាមុនិមហារថេរំ, មហាមុនិមហា-
 ថេរេន ធម្មគរុមហារថេរំ, ធម្មគរុមហារថេរេន, សុមេធិ
 មហារថេរំ, សុមេធិមហារថេរេន, ធម្មញ្ញមហារថេរំ,
 ធម្មញ្ញមហារថេរេន, អគ្គធីរមហារថេរំ, អគ្គធីរមហារថេរេន
 បញ្ញាសារមហារថេរំ, បញ្ញាសារមហារថេរេន, មិនបាច់ថា
 អាយស្មន្តំ, អាយស្មត្ថា ក៏បាន ។

បុព្វករណបុព្វកិច្ច

នៃសង្ឃប្រោសថ នឹង សង្ឃប្បវារណា ចប់ ។

ដោយព្រះធម្មយោសាចារ្យ រសខ នាង

រដ្ឋ

កិច្ចប្បវតិមេត្តា

បាលី - វ្យែប

កកចកោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ ចិច្ច ។
សុណាតុ មេ កន្ត្ត^(១) សខ្យោ, អដ្ឋបោសថោ
(បណ្ណារសោ) ^(២), យទិ សខ្យស្ស បក្កកល្លំ, សខ្យោ
ឧបោសថំ ករេយ្យ, បាតិមោក្កំ ឧទ្ធិសេយ្យ ។

កី សខ្យស្ស បុព្វកិច្ចំ ? បាវិសុទ្ធិ អាយស្មន្តោ
អារោចថ, បាតិមោក្កំ ឧទ្ធិសិស្សាមិ, តំ សព្វេថ
សន្តា សាធុកំ សុណោម មនសិករោម, យស្ស សិយា
អាបត្តិ, សោ នាទិករេយ្យ, អសន្តិយា អាបត្តិយា
កុណ្ឌី កចិកត្ថំ: កុណ្ឌីការេន ខោ បនាយស្មន្តោ បរិ-
សុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ; យថា ខោ បន បច្ចេកបុជ្ឈស្ស
មេយ្យាករណំ ហោតិ, ឯចមេវ^(៣) ឯចរុបាយ បរិ-
សាយ យាវគកិយំ អនុស្សាវិកំ ហោតិ, យោ បន
កិកុ យាវគកិយំ អនុស្សាវិយមារេន សមារេនា សន្តិ
អាបត្តិ នាទិករេយ្យ,

១ ចើភិក្ខុម្ពកសម្ពុគបាតិមោក្ខចោ:បាលីធានគោវិទអស់ ព្រៃថា អាមុសោ ។ ២ ចើ
វិទូ ១៤ រោច ព្រៃថា ចារុកុដុសោ, ចើវិទូសាមម្ពីព្រៃថា សាបត្តិ ។ ៣ ខ.ម,
នរេម ។

ភិក្ខុប្បាភិមេវាគូប្រែ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន(១) សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា, ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
ឧបោសថ ទី (១៥)(២), បើឧបោសថកម្មនេះ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ,
សង្ឃត្រូវធ្វើឧបោសថ, ត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ។

តុព្វកិច្ចរបស់សង្ឃ (សង្ឃបានធ្វើហើយ) ឬ? បពិត្រលោកអ្នកមាន
អាយុទាំងឡាយ, សូមលោកទាំងឡាយប្រាប់នូវសេចក្តីបរិសុទ្ធិ, ខ្ញុំព្រះករុណា
នឹងសម្តែងបាតិមោក្ខ, យើងទាំងឡាយដែលមាននៅ (ទីនេះ) ទាំងអស់គ្នា
ត្រូវតែចិត្តស្តាប់បាតិមោក្ខនោះ ឲ្យបានសម្រេចប្រយោជន៍ លោកអង្គណា
មានអាបត្តិ, លោកអង្គនោះត្រូវសម្តែងចេញ, បើគុំមានអាបត្តិទេ ត្រូវនៅ
ស្ងៀម, ខ្ញុំព្រះករុណានឹងដឹងថាលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ដោយកិរិយានៅស្ងៀមនុំ:ឯង, ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួរចញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ៗ
តែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ, ពាក្យដែលខ្ញុំព្រះករុណាប្រកាសឲ្យដឹង អស់
កំណត់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិស័ទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ, កាល
ចើខ្ញុំព្រះករុណាសូត្រប្រកាស គ្រប់បីដងហើយ, ភិក្ខុណាមួយ កាលលើកឃើញ
ថាមានអាបត្តិហើយ មិនព្រមសម្តែងចេញទេ,

១ ចើថា អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។ ២ ចើថ្ងៃ ១៤ រោច ត្រូវប្រែថា ទី
១៤ ។ ចើថ្ងៃសាប្តិ ត្រូវប្រែថា ថ្ងៃសាប្តិ ។

សម្បជានមុសាវាទស្ស ហោតិ, សម្បជានមុសាវា-
ទោ ខោ បនាយសុន្តោ អន្តរាយិកោ ធម្មោ តុក្កោ
កគតកា, កស្មា សម្មាទេន ភិក្ខុនា អាបន្តេន
បិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តិ អាបក្កិ អាវិកាភក្កា, អាវិកកា
ហិស្ស ផាសុ ហោតិ ។

ឧទ្ធិដ្ឋំ ខោ បនាយសុន្តោ និទានំ ។ កក្កាយ-
សុន្តេ បុច្ឆាមិ, កច្ចិក្ក ហិសុទ្ធា? ទុកិយម្បិ បុច្ឆាមិ,
កច្ចិក្ក ហិសុទ្ធា? កកិយម្បិ បុច្ឆាមិ, កច្ចិក្ក
ហិសុទ្ធា? ហិសុទ្ធក្កាយសុន្តោ, កស្មា កុណ្ឌិ ។
ឯចមេកំ ធារយាមិ ។

និទានុទ្ទេសា និច្ចិកោ ។

និទានុទ្ទេស

ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះសម្បជានមុសាវាទទុក្ខដ, ចតិគ្រលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ, ឯសម្បជានមុសាវាទហ្នឹង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
ជាគន្ធាយិកធម៌, ព្រោះហេតុនោះ (បើ) ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ រលឹកឃើញ
បាន, មានចំណងចង់ឲ្យខ្លួនបរិសុទ្ធជាង, ត្រូវតែសម្តែងអាបត្តិដែលមាន (នោះ
ចេញ), ដ្បិតភិក្ខុនោះរមែងមានសេចក្តីសព្វាយ ព្រោះការសម្តែងអាបត្តិនោះ ។

ចតិគ្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, និទាន់ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែង
រួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងនិទាន
នេះ, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរជាគម្រប់
ពីរដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរ
ជាគម្រប់បីដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមាន
អាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងនិទាននេះហើយ, ព្រោះហេតុនោះបាន
ជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចម្រើនហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀម
យ៉ាងនេះ ។

ចប់និទានុទ្ទេស(១)។

• និទានប្រែថា "សេចក្តីផ្តើមឬពាក្យប្រារព្ធ" ទន្ទេសប្រែថា "ពាលី (ផលសម្តែង
រឿង ទុកជាកាលដើម្បីសិក្សាចង" ។

គ្រិមេ ចក្ការោ បារាជិតោ ធម្មា ឧទ្ទេសំ អា-
គច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ សិក្ខាសាជីវសមា-
បន្ទោ, សិក្ខុ អប្បច្ឆត្វាយ, ធុព្វល្យំ អនាថិកត្វា, មេ-
ថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ អន្តមសោ កិច្ចានគកាយបិ,
បារាជិតោ ហោតិ អសំចារសោ ។

២- យោ បន ភិក្ខុ គាមា ចា អញ្ញោ ចា
អទិន្នំ ថេយ្យសច្ចាភំ អាទិយេយ្យ, យថារូបេ អទិន្នា-
ណនេ វាជានោ ចោវំ គហេត្វា ហានេយ្យំ ចា ពន្លេ-
យ្យំ ចា បញ្ចថេយ្យំ ចា : ចោរោសិ ពារេយាសិ មុ-
ឡោសិ ថេរោសិភិ, កថារូបំ ភិក្ខុ អទិន្នំ អាទិយ-
មារោ, អយម្យិ បារាជិតោ ហោតិ អសំចារសោ ។

៣- យោ បន ភិក្ខុ សញ្ញាច្ច មនុស្សចិក្ខហំ
ជិតិកា ចោរោវេយ្យ, សគ្គហារកំ ចាស្ស បរិយេ-
សេយ្យ, មរណាចន្តំ ចា សំវណ្ណេយ្យ, មរណាយ
ចា សមាទបេយ្យ: អម្ពោ បរិស, ភិ កុយ្ហិមិនា បា-
បភេន ធុច្ឆិវិគេន ? មគន្តេ ជិតិកា សេយ្យាភិ;
ភិ ចិក្ខមនោ ចិក្ខសច្ចុប្បា.

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

អាបត្តិបារាជិកទាំងឡាយចូននេះ មកកាន់ខ្ពស់ក្នុងបាតិមោក្ខនោះ ។

១-ភិក្ខុណាមួយដល់ព្រមដោយសិក្ខា និងសាជីវៈ(*) របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ, មិនពោលលាសិក្ខាចេញ, មិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ថាជាអ្នកមានកម្មវែង ថយទេ, ហើយសេពមេថុនធម្ម, ដោយហោចទេ? សូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានញី, (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសំរាស(២) ។

២-ភិក្ខុណាមួយកាន់យកទ្រព្យ ដែលគេមិនបានឲ្យ ដោយចំណែកនៃចិត្ត លួច អំពីស្រុកភ្នំ, អំពីព្រៃភ្នំ, ព្រះរាជានិក្ខេបទាំងឡាយចាប់ចោរបានហើយ គប្បីសម្លាប់ភ្នំ ឃុំយវែងភ្នំ និងទេសភ្នំ ដោយព្រះរាជនង្គារថា : "អាជង ជាចោរ, ជាមនុស្សពាលវង្វេង, ជាមនុស្សលួច ព្រោះអទិន្នាទានមាន សភាពយ៉ាងណា, ភិក្ខុកាលកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ មានសភាព យ៉ាងនោះ, ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក ជាបុគ្គលឥតសំរាសដែរ ។

៣-ភិក្ខុណាមួយ ក្លែងផ្តាច់ដំរាងកាយរបស់មនុស្ស ឲ្យឃ្លាតចាកជីវិតភ្នំ, ស្វែងរកសស្ត្រាវុធឲ្យគេសម្លាប់រាងកាយមនុស្សភ្នំ, ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ភ្នំ, ឬក៏និយាយណែនន់ដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ថា : " ទែបុរសដ៏ចម្រើន, ជីវិត អាក្រក់នេះមានប្រយោជន៍អ្វីដល់អ្នក ? អ្នកស្លាប់ទៅ ស្លាប់ទៅវិញប្រសើរជាង ស្លាប់ទៅ ", ភិក្ខុមានចិត្តគិត មានសេចក្តីព្រិះរិះក្នុងចិត្តដូច្នោះ ។

១ ពាក្យថាដល់ព្រមដោយសិក្ខា និងសាជីវៈ បានសេចក្តីថា ភិក្ខុណាមួយជាអ្នកបាន សំរាស ក្នុងអធិសីលសិក្ខា និងសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានជោគទ្រង់បញ្ជូនហើយ ។ ២ ឥត សំរាស គឺឥតធម៌ដែលជាហេតុឲ្យទោរឬធម្មយន្តនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដទៃទៀត ។

អនេកបរិយាយេន មរណាចន្តំ ថា សំគណ្ណេយ្យ,
មរណាយ ថា សមាទមេយ្យ, អយម្យិ បារាជិកោ
ហោតិ អសំចារសា ។

៤ - យោ បន ភិក្ខុ អនភិជានំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ
អក្ខបនាយិកំ អលមរិយញ្ញាណនុស្សនំ សមុទាចអយ្យៈ
ភតិ ជានាមិ, ភតិ បស្សាមិភិ: គកោ អបរេន ស-
មយេន សមនុគ្គាហិយមារោ ថា អសមនុគ្គាហិយ-
មារោ ថា អាបនោ, វិសុទ្ធាមេវោ ឯចំ វេទេយ្យៈ
អជានមេចំ អាចុសោ អចចំ "ជានាមិ" , អបស្ស
"បស្សាមិ" ក្នុងំ មុសា វិលបិណ្ឌិ, អពា្រក អធិមា-
នា, អយម្យិ បារាជិកោ ហោតិ អសំចារសា ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មនោ ចក្ការោ បារាជិកោ
ធម្មា, យេសំ ភិក្ខុ អញ្ញាតំ ថា អញ្ញាតំ វា អាបច្ចិ-
ត្វា, ន លភតិ ភិក្ខុហិ សន្តិ សំចាសំ, យថា បុរេ
ភថា បច្ឆា, បារាជិកោ ហោតិ អសំចារសា ។

បារាជិត្តទ្វេស

តថ្បីពណ៌នាគុណនៃសេចក្តីស្លាប់ ឬតថ្បីណែនាំ ដើម្បីសេចក្តីស្លាប់ដោយ
អនេកបរិយាយ, ភិក្ខុនេះ ក៏ត្រូវអាបត្តិបារាជិត ជាបុគ្គលឥតសំរាសដែរ ។

៤- ភិក្ខុណាមួយមិនដឹងជាក់ ហើយពោលអ្នកទុក្ខិបនុស្សធម៌ គឺញាណ
និងទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ជាធម៌អាចកម្ចាត់បង់នូវកិលេស បង្ហាត់ដាច់ដាក់ក្នុងខ្លួនថា :
‘ ខ្ញុំដឹងដូច្នេះ, ខ្ញុំឃើញដូច្នេះ ’, លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមាន
គេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី ក៏ហៅថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិតហើយ,
(ទោះបី) មានប្រាថ្នាចង់ឱ្យបរិសុទ្ធ (គឺឱ្យរួចទោស) ហើយត្រឡប់ជា
ចិញ្ចាញតែសំនួនយ៉ាងនេះវិញថា ‘ នៃអារុសោ, ខ្ញុំមិនដឹងយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែបាន
ពោលថាដឹង, ខ្ញុំមិនឃើញយ៉ាងនេះទេ ប៉ុន្តែពោលថាឃើញ, ខ្ញុំពោលកុហក
សោះទេ ’, រៀបលែងតែសម្គាល់ ថាខ្លួនបានត្រាស់ដឹងពិត, ភិក្ខុនេះក៏ត្រូវ
អាបត្តិបារាជិត ជាបុគ្គលឥតសំរាសដែរ ។

ចិត្តលោកអ្នកមានអារម្មណ៍ឯទ្យាយ, អាបត្តិឈ្មោះបារាជិតទាំងបួន ខ្ញុំ
ព្រះសុណាបានសម្តែងរួចហើយ, បណ្តាអាបត្តិទាំងបួននោះ ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិ
ណាមួយហើយ, ក៏មិនបាននូវការរេបួច ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងបួននោះឡើយ, កាល
ពីមុនយ៉ាងណាមិញ, លុះខាងក្រោយមក (ភិក្ខុនោះ) ក៏ជាបារាជិតឥតសំរាស
ក្លាន យ៉ាងនោះដែរ ។

កត្តាយស្មទ្ទេ បុច្ឆាមិ. កច្ចិក្ក បរិសុទ្ធា។ ទុកិយម្យ
បុច្ឆាមិ. កច្ចិក្ក បរិសុទ្ធា។ កកិយម្យ បុច្ឆាមិ. កច្ចិក្ក
បរិសុទ្ធា។ បរិសុទ្ទេក្តាយស្មទ្ទោ, កស្មា ភុណ្ណិ ។
ឯឧបេកំ ធរាយាមិ ។

បារាជកុទ្ទេសោ និដ្ឋិតោ ។

បារាជិតុទ្ទេស

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងអារម្មណ៍បារាជិត
ទាំងបួននោះ, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូម
សួរផោតប្រប់ពីរដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ? ខ្ញុំព្រះ
ករុណាសូមសួរផោតប្រប់បីដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?
លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុខ្ញុំតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងបារាជិតារម្មណ៍ទាំងបួន
នេះហើយ, ព្រោះហេតុនោះបានជានេរស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចម្រើនហេតុនេះ ដោយភិរិយានេរស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់បារាជិតុទ្ទេស ។

ក៏មេ ខោ បនាយស្មុន្តោ ភេរស សឡាទិសេសោ
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១. សញ្ញាគណិកា សុត្តនិស្សទ្ធិ . អញ្ញាគ សុបិនន្តា
សឡាទិសេសោ ។

២. យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ ចិបរិណភេន ចិ-
ក្កេន, មាគុក្កាមេន សន្តិ កាយសំសត្តំ សមាបទ្ទេយ្យ.
ហត្តក្កាហំ ថា ចេណិក្កាហំ ថា អញ្ញាគស្ស ថា
អញ្ញាគស្ស ថា អន្តស្ស បរាមសនំ. សឡាទិសេសោ។

៣. យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ ចិបរិណភេន
ចិក្កេន, មាគុក្កាមំ ធុជ្ជល្អាហិ ថាចាហិ ឱកាសេយ្យ
យថាភំ យុថា យុចភី មេថុន្ទបសញ្ញិកាហិ . សឡា-
ទិសេសោ ។

៤. យោ បន ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ ចិបរិណភេន ចិ-
ក្កេន, មាគុក្កាមស្ស សន្តិភេ អត្តកាយបារិចរិយាយ
ចណ្ណំ កាសេយ្យៈ ឯកធាតុំ កគនិ បារិចរិយានំ . យា
មាទិសំ សីលចន្តំ កល្យាណធម្មំ ព្រហ្មចរី ឯភេន
ធម្មេន បរិចរេយ្យាភិ មេថុន្ទបសញ្ញិកេន, សឡាទិ-
សេសោ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ធស

បពិត្រលោកអ្នកដ៏មានអាយុវែងឡាយ, អាចគ្គិលឃ្លោះសង្ឃាទិសេសេទាំង
១៣ នេះដល់ មតកាន់ទម្លេស ។

១- ភិក្ខុត្រូវចៀសវាងមិតសក្តិ ឱ្យឃ្លាតចេញ, ត្រូវរកាមគ្គិសង្ឃាទិសេសេ,
លើកលែងតែបេលសក្តិ ។

២- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល, ដល់ព្រម
នូវកាយសំសគ្គៈ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម, ទោះចាប់ដៃក្តី ចាប់ផ្តួងសក់ក្តី ឬស្នាម
អង្គុលអរយៈត្រង់ណាក្តី, (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាចគ្គិសង្ឃាទិសេសេ ។

៣- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល, និយាយចែ
ចង់មាតុគ្រាមដោយសម្តីអាគ្រក់ ។ ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចែចង់ស្រីក្រមុំ
ដោយសម្តីដែលច្រកបដោយមេតុន, (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាចគ្គិសង្ឃាទិសេសេ ។

៤- ភិក្ខុណាមួយ ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ មានចិត្តប្រែប្រួល, និយាយ
សរសើរគុណនៃការបម្រើខ្លួនដោយកាម ក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ដោយសេចក្តី
ប្រកបដោយមេតុនធម្មថា " ម្ចាស់ប្តូរស្រី ! ស្រីណាបម្រើអ្នកប្រព្រឹត្តត្រហ្មធាប្ប
អាចសីល មានកល្យាណធម៌ ប្រណែនដូចអាត្មា ដោយមេតុនធម្មនុ៎ះ, ការ
បម្រើនេះរចស់ស្រីនោះ ឈ្មោះថាជាកំពូលនៃការបម្រើទាំងឡាយ " , (ភិក្ខុ
នោះត្រូវ) អាចគ្គិសង្ឃាទិសេសេ ។

៥. យោ បន ភិក្ខុ សញ្ញាវិក្កំ សមាបទ្ទេយ្យ. ឥ -
ត្តិយា វា ប្តិសមតី, ប្តិសស្ស វា ឥត្តិមតី ចា -
យក្កនេ វា ចារក្កនេ វា, អន្តមសោ កំខណិកាយបិ,
សច្ច្យាទិសេសោ ។

៦. សញ្ញាចិកាយ បន ភិក្ខុនា ភ្នដី ការិយមារនន
អស្សាមិកំ អក្កុទ្ទេសំ, បមាណិកា ការេកញ, ក្រតិ -
ទំ បមាណំ : ទិយសោ ទ្វាទសវិទិត្តិយោ សុគត -
វិទិត្តិយា, តិរិយំ សក្កន្តរា : ភិក្ខុ អភិរេកញ ចក្កុ -
ទេសនាយ: គេហិ ភិក្ខុហិ ចក្កុ ទេសេកព្វំ អនារម្មំ
សបរិក្កមនិ: សារម្មេ ចេ ភិក្ខុ ចក្កុស្មី អបរិក្កមនេ
សញ្ញាចិកាយ ភ្នដី ការេយ្យ, ភិក្ខុ វា អនភិរេយ្យ
ចក្កុទេសនាយ, បមាណំ វា អតិក្ការេយ្យ, សច្ច្យាទិ -
សេសោ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខវិប្រ

៥- ភិក្ខុណាយុយ ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ, (ប្រាប់) លោកភ្នំប្រាជ្ញារបស់
បុរសដល់ស្រ្តីភ្នំ, (ប្រាប់) លោកភ្នំប្រាជ្ញារបស់ស្រ្តី ដល់បុរសភ្នំ, ឱ្យចាត់គ្នា
កាត់ ប្រពន្ធ ឬផាសាហាយស្មន់, ដោយហោតទៅ សូម្បីតែ (ប្រាប់) ដល់
ស្រ្តីពេស្យា(១), (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាមិសេស ។

៦- កាលបើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើកុម្មិដែលពុំមានមាយកជាម្ចាស់របស់ កំពោះជាទី
ទៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍មកខ្លួនឯង, ត្រូវធ្វើឱ្យប្រគល់ដោយ
ប្រមាណ, ប្រមាណកុម្មិនោះគឺ បណ្តោយ ១២ ចំអាយ ទម្ងន់ ៧ ចំអាយ,
ដោយចំអាយព្រះសុគត រាស់ក្នុងខាងក្នុង, ត្រូវនាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទិស្ស,
ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីសម្តែងទិដែលមិនមានសេចក្តីរង្វៀល(២) មានឧបចារ(៣)ឱ្យ,
បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើកុម្មិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ក្នុងទិដែលមាន
លោកភ្នំរង្វៀល ទាំងមិនមានឧបចារ ភ្នំ, មិននាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទិឱ្យភ្នំ,
ធ្វើឱ្យកន្លងឃ្នូសប្រមាណភ្នំ, ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាមិសេស ។

១ ប្រែតាមសំនុំថា ស្រីដែលចូលមកប្រទេសមកសម្បូរមួយរំពេច, គឺស្រីអ្នកលេង,
ស្រីឃ្មុល, ស្រីថ្នាមាស ។ ២ ទិដែលមានសេចក្តីរង្វៀល គឺទិជាប់នៅនៃភ្នំស្រមោត,
កណ្តៀរ កណ្តុរ, ពស់, ខ្នុយ...ដំរី, ខ្នា... ទិដ៏បុគ្គលបណ្តោះអាសន្ន... វាមេសម្រាប់លេង,
កម្រិតគួរតែរមាយក ។ល។ (មើល វិ.ភ. ២០៤, ២០៥ ទំ. ១៩៨, ១៩៩) ។ ៣ ទិមិនមាន
ឧបចារ: គឺទិដែលទះមឹមហើយស្រែចប់ក៏មិនបាន ឬចង្អុលបង្ហាត់ដុំវិញមិនបាន ។

៧. មហាល្លកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមារនន
សស្សាមិកំ អត្តទ្ទេសំ. ភិក្ខុ អភិរនគព្វ ចត្តទេស
នាយៈ តេហិ ភិក្ខុហិ ចត្តំ ទេសេសកព្វំ អនារម្មំ ស
បរិក្កមនំ: សារម្មេ ចេ ភិក្ខុ ចត្តស្មី អបរិក្កមនេ
មហាល្លកំ វិហារំ ការយ្យ: ភិក្ខុ ចា អនភិរនយ្យ
ចត្តទេសនាយ, សឡាទិសេសា ។

៨. យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្ប
ភីកោ, អម្ពលកេន បារាជីកេន ធម្មេន អនុទ្ធិសេយ្យ:
អប្បច នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចារេយ្យន្តិ
កកោ អបរេន សមយេន សមនុគ្គាហិយមារនា ចា,
អសមនុគ្គាហិយមារនា ចា. អម្ពលកេណ្ឌច តំ អធិករណំ
ហោតិ, ភិក្ខុ ច ទោសំ បតិជ្ជាតិ, សឡាទិសេសា ។

សង្ខារទិសេសុទ្ធិស

៧- កាលបើភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើវិហារធំ (១) មានម្ចាស់ចំពោះជាទីនៅខ្លួន, ក្រែងភិក្ខុទាំងឡាយ មកសម្តែងទីឲ្យ, ភិក្ខុទាំងនោះ គប្បីសម្តែងទីដែលមិនមាន សេចក្តីរង្វៀស មានឧបចារៈឲ្យ, បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីដែលមានសេចក្តី រង្វៀស ទាំងមិនមានឧបចារៈក្តី មិននាំភិក្ខុទាំងឡាយមកសម្តែងទីឲ្យក្តី, ក្រែ គាចក្តីសង្ខារទិសេស ។

៨- ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធទឹង ប្រទ្រុស្ត អាត់អង់ចិត្ត, ចោទកម្ពុជាភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបក្តិបារាជិក មិនមានមូល ដោយបំណងថា : “ ធ្វើផ្តូចម្តេចហ្ន៎ ! អញនឹង ក្បែរភិក្ខុនោះ ឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ (២)នេះបាន ”, លុះដល់សម័យដទៃ ពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតមានគេសាកសួរក្តី, បើអធិករណ៍នោះ ប្រាកដជានាំមានមូលមែនទាំងភិក្ខុក៏ប្តេជ្ញាទោសខ្លួនផង (ភិក្ខុនោះក្រែ) អាបក្តី សង្ខារទិសេស ។

១ វិហារធំ ភិក្ខុដែលមានម្ចាស់ ដែលគេចូកហោចខាងក្នុងក្តី, ខាងក្រៅក្តី, ទាំងក្នុង ទាំងក្រៅក្តី (មើល វិ. ភ. ២ ច. ២២២ ទំព័រ ២២៨) ។ ២ ព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ឃើញសេចក្តី ថាព្រះពុទ្ធសាសនានេះ ។

៩_ យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្ប
 តីតោ. អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស ភក្ខិ^(១) ទេ
 សំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ, បារាជីកេន ធម្មន
 អនុត្តិសេយ្យ : អប្បេត នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្ម-
 ចរិយា ចារេយ្យន្តិះ តតោ អបវេន សមយេន
 សមនុត្តាហិយមារោ ថា អសមនុត្តាហិយមារោ ថា,
 អញ្ញភាគិយញោត តំ អធិករណំ ហោតិ, ភោចិ ទេ-
 សោ លេសមត្តោ ឧបាទិន្នោ, ភិក្ខុ ច ទោសំ បតិ-
 ដ្ឋាតិ. សឡាទិសេសោ ។

១០_ យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សឡស្ស ភេទាយ
 បរក្កមេយ្យ, ភេទនសំតត្តនិកំ ថា អធិករណំ សមាទាយ
 បក្កយ្ហ តិដ្ឋេយ្យ; សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯតមស្ស
 តទនិយោ : មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សឡស្ស
 ភេទាយ បរក្កមិ, ភេទនសំតត្តនិកំ ថា អធិករណំ
 សមាទាយ បក្កយ្ហ អដ្ឋាសិះ សមេតាយស្មា សឡេន,
 សមត្តោ ហិ សឡោ សម្មាទមារោ អវិចទមារោ
 ឯតុទ្ទេសោ ផាសុ វិហារតីតិ; ឯតញា សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 តុច្ចមារោ, តថេត បក្កណ្ណេយ្យ; សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 យាតកកិយំ សមនុកាសិតញោ តស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។

១ ក្នុងបិដកច្បារណាឃើញប្រើជាកំភ្នំ (ឧបុសកលីក្ខ) b ទេសំ សំពុទ្ធពៈជា
 (បុំចេង) ក្រៅប្រើជា ភោចិ ទេសោ, ភក្ខិ ទេសំ ទើបក្រៅពោលបែបវេយ្យាករណ៍ ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាត្តវ្យែប

៩ - ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធខឹង ប្រទ្ធស្ត អាក់អន់ចិត្ត , ប្រកាន់យកហេតុ បន្តិចបន្តួចនៃអធិករណ៍ ដែលជារឿងដទៃមកជាគ្រឿងអាង (១) ហើយចោទភិក្ខុ ដោយអាបត្តិបាណិក ដោយបំណងថា : ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ! អញនឹងញ្ជែង ភិក្ខុនោះឱ្យឃ្នាចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះបាន ” , លុះដល់សម័យដទៃពីនោះមក ទោះមានគេសាកសួរក្តី ឥតបាមគេសាកសួរក្តី, បើអធិករណ៍នោះជារឿងដទៃទេ, ភិក្ខុប្រកាន់យកហេតុត្រឹមតែបន្តិចបន្តួច មកជាគ្រឿងអាង, ទាំងភិក្ខុក៏ប្តេជ្ញាទោស ខ្លួនផង, (ភិក្ខុនោះត្រូវ) អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១០ - ភិក្ខុណាមួយ ល្បាយមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា , ឬ ប្រកាន់ផ្តួងឡើងនូវអធិករណ៍ ដែលនាំសង្ឃឱ្យបែកបាក់គ្នាហើយតាំងនៅ, ភិក្ខុ ទាំងឡាយត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា : “ លោកអ្នកមានអាយុ កុំ ល្បាយមបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ , ទាំងកុំប្រកាន់ផ្តួងឡើងនូវអធិ- ករណ៍ ដែលនាំឱ្យសង្ឃបែកបាក់គ្នាហើយតាំងនៅឡើយ លោកអ្នកមានអាយុ ចូរព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃវិញទៅ, ព្រោះថា សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា វិញយក គ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងតែទៅជាសុខសប្បាយ ” , កាល ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ , ភិក្ខុនោះនៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល , ក្រែភិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះ អស់កំណត់បីដង ដើម្បីស្ងួលះបង់សង្ឃភេទកម្មនោះចេញ ។

១ គ្រឿងអាងមាន ១០ យ៉ាងគឺ ឆាតិ, នាម, គោត្រ, ភេទ, អាបត្តិ, បាត្រ, ចីរ, ឧបជ្ឈាយ៍, ឆាចារ្យ និងសេនាសន្ទៈ ។

យាចកតិយញ្ច សមនុភាសិយមារោ កំ បដិទិ-
ស្សៈជ្ជយ្យ, កេច្ឆកំ កុសលំ; នោ ច បដិទិស្សៈជ្ជយ្យ,
សច្យាទិសេសោ ។

១១- កស្សៈច ខោ បន កិក្ខុស្ស កិក្ខុ ហោន្តិ
អនុចក្កកា ចក្កចានកា, ឯកោ ចា ទ្វេ ចា តយោ ចា,
កេ ឯចំ ចទ្ទយ្យំ : មា អាយស្មន្តោ ឯកំ កិក្ខុំ កិក្ខុ
អចច្កត្ត, ធម្មចានី ចេសោ កិក្ខុ, វិនយចានី ចេសោ
កិក្ខុ, អម្ពាភញ្ចេសោ កិក្ខុ ធន្ធា រុចិញ្ច អាទាយ
ចោហកិ, ជានាតិ នោ ភាសតិ, អម្ពាភម្យតំ ខមតិកិ។
កេ កិក្ខុ កិក្ខុហិ ឯកមស្ស ចចនីយា : មា អាយស្មន្តោ
ឯចំ អចច្កត្ត, ន ចេសោ កិក្ខុ ធម្មចានី, ន ចេសោ
កិក្ខុ វិនយចានី, មា អាយស្មន្តានម្យិ សច្យកេនោ
រុចិក្ក, សមេកាយស្មន្តានំ សច្យេន, សមេកា ហិ
សច្យោ សម្មោទមារោ អនិចទមារោ ឯកុទ្ធសោ
ផាសុ វិហាកិកិ; ឯចញ្ច កេ កិក្ខុ កិក្ខុហិ តុច្ចមារោ,
កថេច បក្កន្តោយ្យំ, កេ កិក្ខុ កិក្ខុហិ យាចកតិយំ
សមនុភាសិតញ្ច កស្ស បដិទិស្សក្កាយ ។

សង្ខារទិសេសុទ្ធស

កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយសុឡាសមនុភាសនកម្មហាមប្រាមគ្រប់បីដងហើយ
ភិក្ខុនោះលះបង់សង្ឃភោគកម្មនោះចេញ, កាលលះបង់ដូច្នោះខ្ញុំជាការប្រពៃ,
បើគុំលះបង់ទេ, ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

១១ - ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះផង ហើយ
ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក, ទោះមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី, ភិក្ខុទាំងនោះពោល
ហាម (ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកបរិសុទ្ធ) យ៉ាងនេះថា : “ សូមលោកអ្នកមាន
អាយុទាំងឡាយ កុំពោលពាក្យអ្វី ។ និងភិក្ខុនោះឡើយ, (ព្រោះភិក្ខុនេះ ជាអ្នក
ពោលត្រូវតាមធម៌ផង, ភិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង, ម្យ៉ាងទៀត
ភិក្ខុនេះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត និងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល,
លោកដឹងសេចក្តីពេញចិត្តជាដើម របស់ពួកយើងទើបពោល, អំពើនេះ ក៏គាប់
ចិត្តដល់យើងទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងពួកភិក្ខុទាំងនោះ
យ៉ាងនេះថា : “ លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កុំពោលយ៉ាងហ្នឹងឡើយ,
(ព្រោះ) ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ, ភិក្ខុនេះ មិនមែនជាអ្នក
ពោលត្រូវតាមវិន័យទេ, លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភោ
ឡើយ, ចិត្តរបស់លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃ
វិញទៅ, ព្រោះថា សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនរីរាមគ្នា មាន
ទទួលជាមួយគ្នា តែងតែនៅជាសុខសប្បាយ ” , កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ
និយាយយ៉ាងនេះ, ភិក្ខុទាំងនោះនៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល, ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
សុឡាសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុទាំងនោះអស់កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះ
បង់អំពើនោះចេញ ។

យាវតតិយញោ សមនុត្តាសិយមាណា កំ បដិទិស្ស-
រៀយ្យំ, ឥច្ឆេកំ ភុសលំ នោ ច បដិទិស្សរៀយ្យំ,
សច្ច្យាទិសេសោ ។

១២- ភិក្ខុ បនេច ទុព្វចចាតិកោ ហោតិ, ឧទ្ទេស-
បរិយាបន្ថេសុ សិក្ខាបទេសុ ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ ច្ចុច្ច-
មារោ, អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ: មា មំ អាយស្ម-
ន្តោ ភិញ្ញិ អវចត្ត កល្យាណំ ចា បាបកំ ចា,
អហម្បាយស្មន្តោ ន ភិញ្ញិ ចក្ខាមិ កល្យាណំ ចា បាបកំ
ចា, វិរមថាយស្មន្តោ មម វចនាយាតិ ។ សោ ភិក្ខុ
ភិក្ខុហិ ឯតមស្ស វចនីយោ : មា អាយស្មា អត្តានំ
អវចនីយំ អកាសិ, វចនីយមេវ អាយស្មា អត្តានំ
ករោតុ, អាយស្មាបិ ភិក្ខុ វទេតុ សហធម្មេន, ភិក្ខុបិ
អាយស្មន្តំ ចក្ខុន្តិ សហធម្មេន; ឯចំ សំចឡាហិ កស្ស
កកវតោ បរិសា, យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញ-
មញ្ញវចន្ត្រាបនេនាតិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខវ្យែប

កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សុញ្ញសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមគ្រប់បីផងហើយ ភិក្ខុទាំងនោះលះបង់អំពើនោះចេញ, កាលលះបង់បានដូច្នោះនុ៎ះជាការប្រពៃ, ចើ កុំលះបង់ទេ, ត្រូវអាចក្តីសង្ឃាទិសេស ។

១២ - បើភិក្ខុ មានភាពជាអ្នកដែលគេពិបាកស្តីថា, កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលប្រដៅតាមធម៌ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលរាប់ចូលក្នុងឧទ្ទេស (បាតិ- មមាត្រ) , ក៏ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅផងកុំបាន ដោយពាក្យថា : “ សូមលោកអ្នក មានអាយុទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យអ្វីៗ ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំឡើយ, ចំណែកខ្ញុំ ក៏មិនពោលពាក្យអ្វីៗ ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ទាំងឡាយដែរ, សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ លែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំ ទេ ” ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា : “ លោក អ្នកមានអាយុ កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅកុំបាន (ដូច្នោះ) ឡើយ, លោកអ្នកមានអាយុ ចូរធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបានផង, ចំណែកលោកអ្នកមានអាយុ ចូរនិយាយស្តី (ទៅរក) ភិក្ខុទាំងឡាយ តាមសហធម៌ ភិក្ខុប្បញ្ញត្តិទៅ, ទាំងពួកភិក្ខុក៏នឹង និយាយស្តី មករកលោកអ្នកមានអាយុ តាមសហធម៌ដែរ, ព្រោះថា បរិស័ទ ចេសំព្រះមានព្រះភាគនោះ តែងចម្រើនឡើងដោយអាការៈយ៉ាងនេះ, គឺដោយ ពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា និងដោយការញៀនគ្នានឹងគ្នា ឲ្យចេញចាក តាមភ្នំ ” ។

សច្ចាទិសេសោ

ឯចញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ តុច្ចុមារោ កថេច បគ្គ-
ណ្ណោយ្យ, សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវកតិយ សមនុកា-
សិកញ្ចា កស្ស បជិនិស្សគ្គាយ ។ យាវកតិយញ្ច
សមនុកាសិយមារោ កំ បជិនិស្សទ្ទេយ្យ, ក៏ច្នេត កុ-
សលំ, នោ ថេ បជិនិស្សទ្ទេយ្យ, សច្ចាទិសេសោ ។

១៣ ភិក្ខុ បនេច អញ្ញាតំ កាមំ វា និគមំ វា
ឧបនិស្សាយ វិហារេ កុលទ្ធសកោ បាបសមាចារោ ។
កស្ស ខោ បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ថេច សុយ្យន្តិ ច,
កុលានិ ច កេន ធុជ្ជានិ ទិស្សន្តិ ថេច សុយ្យន្តិ ច, ។ សោ
ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯចមស្ស វចនីយោ : អាយស្មា ខោ
កុលទ្ធសកោ បាបសមាចារោ, អាយស្មកោ ខោ
បាបកា សមាចារា ទិស្សន្តិ ថេច សុយ្យន្តិ ច,
កុលានិ ចាយស្មកា ធុជ្ជានិ ទិស្សន្តិ ថេច សុយ្យន្តិ ច,
បក្កមកាយស្មា កមម្មា អាវាសា, អលន្តេ កេច វាសេ-
នាតិ ។ ឯចញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ តុច្ចុមារោ, តេ ភិក្ខុ
ឯចំ វេទយ្យ : ឆន្ទកាមីនោ ច ភិក្ខុ, ទោសកាមីនោ ច
ភិក្ខុ, មោហកាមីនោ ច ភិក្ខុ, ភយកាមីនោ ច ភិក្ខុ, កាទិ-
សិកាយ អាយត្តិយា ឯកច្ចំ បញ្ចាទេន្តិ ឯកច្ចំ ន បញ្ចាទេន្តិតិ ។

សឡាទិវេសសុទ្ទេស

កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះ, ភិក្ខុនោះទៅតែប្រកាន់ដូច្នោះ
ដដែល, ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ សុឡាទិវេសសុទ្ទេស ហោមប្រាមភិក្ខុនោះអស់
កំណត់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់អំពើនោះចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយសុឡា
សមុទ្ទេសសុទ្ទេស ហោមប្រាមគ្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះលះបង់អំពើនោះចេញ,
កាលលះចង់បានដូច្នោះនុះជាការប្រពៃ, បើពុំលះបង់ទេ, ត្រូវអោយភិក្ខុសឡាទិវេសស។

១៣ - ភិក្ខុចូលទៅនៅអាស្រ័យនឹងស្រុកណាមួយ ឬនិគមណាមួយ ជាអ្នក
ទ្រុស្តត្រកូល មានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ។ ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់ភិក្ខុនោះជង
ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង, ទាំងត្រកូលទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្ត
ហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយ
នឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា : “ លោកអ្នកមានអាយុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នក
មានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ពិត, ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកអ្នកមានអាយុ ប្រាកដ
ជាគេឃើញផង គេឮផង, ទាំងត្រកូលទាំងឡាយដែលលោកអ្នកមានអាយុទ្រុស្ត
ហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ, លោកអ្នកមានអាយុចូរចេញចាក
ភារាសនេះទៅ ! លោកពុំគួរនឹងនៅក្នុងទីនេះទេ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ
និយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះត្រឡប់ជាថាស្សភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះវិញថា :
ភិក្ខុទាំងឡាយសុឡាទិវេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេស, ភិក្ខុទាំងឡាយសុឡាទិវេសសុទ្ទេស
សុទ្ទេសសុទ្ទេស, ភិក្ខុទាំងឡាយសុឡាទិវេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេសសុទ្ទេស, ភិក្ខុទាំងឡាយ
សុឡាទិវេសសុទ្ទេសសុទ្ទេស, ព្រោះភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិន
បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ ដោយអោយភិក្ខុពួកខ្លះ ។

សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯតមស្ស វចនីយោ : មា អាយស្មា
 ឯតំ អតថ, ន ច ភិក្ខុ ឆន្ទកាមិនោ, ន ច ភិក្ខុ
 ទោសកាមិនោ, ន ច ភិក្ខុ មោហកាមិនោ, ន ច
 ភិក្ខុ កយកាមិនោ, អាយស្មា ខោ កុលទ្ធិសកោ
 បាបសមាចារោ អាយស្មកោ ខោ បាបកា សមាចារា
 ទិស្សន្តិ ចេត សុយ្យន្តិ ច, កុលានិ ចាយស្មកា ទុដ្ឋានិ
 ទិស្សន្តិ ចេត សុយ្យន្តិ ច, បក្កមកាយស្មា ឥមម្ហា
 អាវាសា, អលន្តេ ឥធ ចាសេនាភិ ។ ឯតញ្ច សោ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ តុច្ចមារោ, កថេត បក្កណ្ណេយ្យ, សោ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាវកតិយំ សមនុកាសិកញោ កស្ស
 បដិទិស្សក្កាយ ។ យាវកតិយញោ សមនុកាសិយមារោ
 តំ បដិទិស្សេជ្ជេយ្យ, ឥច្ឆេតំ កុសលំ, នោ ច
 បដិទិស្សេជ្ជេយ្យ, សច្យានិសេសោ ។

សុខ្យាទិសេសុទ្ធស

ភិក្ខុនោះត្រឡប់ជាថា ឧបាសម ភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះវិញថា : “ ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង, ភិក្ខុទាំងឡាយសុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីស្តាប់ផង, ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅផង, ភិក្ខុទាំងឡាយ សុទ្ធតែលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង, ព្រោះភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញភិក្ខុពួកខ្លះ ដោយអាបត្តិដូចតែគ្នា ” ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា : “ លោកអ្នកមានអាយុ កុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ, ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ទេ, ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងសេចក្តីស្តាប់ទេ, ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមែនលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ខ្លៅទេ, ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចទេ, លោកអ្នកមានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានការប្រព្រឹត្ត អាក្រក់ពិត, ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកអ្នកមានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង, ទាំងត្រកូលទាំងឡាយ ដែលលោកអ្នកមានអាយុទ្រុស្តហើយ ក៏ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផងដែរ, លោកអ្នកមានអាយុ ចូរចេញចាកអាវាសនេះ ទៅ ! លោកពុំគួរនឹងនៅក្នុងទីនេះទេ ” ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយ យ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះនៅតែប្រកាន់ដូច្នោះដដែល, ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសុឡសមនុភាសនកម្ម ហាមប្រាមភិក្ខុនោះ អស់កំណត់បីដង ដើម្បីឱ្យលះបង់អំពើអាក្រក់ មោះចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ សុឡសមនុភាសនកម្មហាមប្រាមគ្រប់ បីដងហើយ ភិក្ខុនោះលះបង់អំពើនោះចេញ, កាលលះបង់បានដូច្នោះនុ៎ះជាការ ត្រពៃ, បើពុំលះបង់ទេ, ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧទិដ្ឋា ខេរា អាយស្មន្តោ កេសេស សច្ច្យាទិសេសា
 ធម្មា, នច បឋមាបត្តិកា, ចក្កាវោ យាចគតិយកា;
 យេសំ ភិក្ខុ អញ្ញាគរំ ចា អញ្ញាគរំ ចា អាបច្ឆិត្វា
 យាចតិហំ ជានំ បដិច្ចារទេតិ, តាចតិហំ កេន ភិក្ខុនា
 អភាមា បរិចត្តព្វំ ។ បរិច្ចត្តបរិចារសេន ភិក្ខុនា ឧត្តរិ
 ធារត្តំ ភិក្ខុមាណគ្គាយ បដិបច្ឆិតព្វំ ។ ចិណ្ណមាណគ្គោ ភិក្ខុ,
 យត្ត សិយា វិសតិកណោ ភិក្ខុសច្ចោ, កត្ត សោ
 ភិក្ខុ អញ្ញេកញោ ។ ឯកេនបិ ចេ ឧនោ វិសតិកណោ
 ភិក្ខុសច្ចោ តំ ភិក្ខុំ អញ្ញេយ្យ, សោ ច ភិក្ខុ អនព្វិកោ,
 កេ ច ភិក្ខុ គារយ្ហា ។ អយំ កត្ត សាមីចិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាត្ថប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ, អាបត្តិ ៨ ហៅថា “ បឋមាបត្តិកា ” (គឺត្រូវ អាបត្តិក្នុងវេលាធ្វើឱ្យកន្លងបញ្ញត្តិជាដំបូង) , អាបត្តិ ៤ ហៅថា “ យាវតតិយ- កា ” (គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហាយគ្រប់បីដងហើយ ក៏ នៅតែពុំព្រមលះបង់អំពើអាក្រក់នោះចេញ) , បណ្តាអាបត្តិទាំង ១៣ នោះ, បើភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិណាមួយហើយ ដឹងច្បាស់បីទាំងមូលអស់ប៉ុន្មានថ្ងៃ, ភិក្ខុ នោះត្រូវទៅបរិវាសអស់ប៉ុណ្ណោះថ្ងៃដោយដាច់ខាត(១) ភិក្ខុអ្នកទៅបរិវាស គ្រប់ កំណត់ថ្ងៃដែលបីទាំងមួយ ត្រូវប្រព្រឹត្តភិក្ខុមានតួ(២) អស់ ៦ រាត្រី តទៅ ទៀត ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានតួហើយ, ភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូប មានក្នុងទីណា , ភិក្ខុ នោះ ត្រូវភិក្ខុសង្ឃតំនួន ២០ រូប ឱ្យអញ្ជូនកម្ម(៣) ក្នុងទីនោះ ។ បើភិក្ខុសង្ឃ បិទគ្រប់ ២០ រូបទេ សូម្បីខ្លះតែមួយរូប ហើយឱ្យអញ្ជូនកម្មដល់ភិក្ខុនោះ , ភិក្ខុ នោះមិនបានឈ្មោះថា ភិក្ខុសង្ឃឱ្យអញ្ជូនកម្មផង, ទាំងពួកការភិក្ខុនោះ ក៏ ឈ្មោះថាត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់គ្នះគិះដៀលផង(៤) សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះ ជាការសម ព្វក្នុងកម្មនោះ ។

• ១ បើទុកជាភិក្ខុនោះមិនចង់ទៅបរិវាសក៏ដោយ ត្រូវតែទៅខានពុំបាន ។ ២ ភិក្ខុមានតួ ប្រែថា កម្មជាគ្រឿងប្រព្រឹត្ត ដើម្បីឱ្យបានជាម្ចាស់អាទ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ។ ៣ អញ្ជូនកម្ម ប្រែ ថា កម្មដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហៅភិក្ខុដែលបានទៅបរិវាសព្រមទាំងមានតួរួចហើយនោះ មក កញ្ចូលជាពួកវិញ ។ ៤ គឺថា ភិក្ខុជាការកសង្ឃនោះត្រូវអាបត្តិក្នុងទីនោះអស់គ្នា ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ធសោ

តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ.

កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

ទុកិយម្បិ បុច្ឆាមិ.

កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ.

កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធតត្ថាយស្មន្តោ.

តស្មា តុណ្ហិ ។

ឯចមេក ធារយាមិ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ធសោ និច្ចំភោ ។

សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

ខ្ញុំព្រះគុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងសង្ឃាទិសេសា-
រាបក្តីទាំង ១៣ នោះ,

លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះគុណា សូមសួរជោគម្រប់ពីរដងទៀត .

លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះគុណា សូមសួរជោគម្រប់បីដងទៀត .

លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងសង្ឃាទិសេសា-
ក្តីទាំង ១៣ នោះហើយ, ព្រោះហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះគុណា
មច្ឆាទុក្ខហេតុនេះ ដោយភិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់សង្ឃាទិសេសុទ្ទេស

កមេ ខេ បនាយស្មុញ្ញា ទ្វេ អនិយតា ធម្មា ឧទ្ទេសំ
អាគច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ មាគុត្តារមន សទ្ធិ ឯកោ ឯកាយ
រហោ បដិច្ចន្តេ អាសនេ អលំភម្មនិយេ និសង្កំ កម្មេយ្យ
កមេនំ សទ្ធិយ្យវចសា ឧបាសិកា ទិស្វា ភិណ្ណំ ធម្មានំ
អញ្ញុករេន វទេយ្យ បារាជិកេន វា សច្យាទិសេសេន
វា បាចិក្កិយេន វា.និសង្កំ ភិក្ខុ បដិជានមារេនា ភិណ្ណំ
ធម្មានំ អញ្ញុករេន ការេកេញា បារាជិកេន វា សច្យាទិ-
សេសេន វា បាចិក្កិយេន វា. យេន វា សា
សទ្ធិយ្យវចសា ឧបាសិកា វទេយ្យ, កេន សោ ភិក្ខុ
ការេកេញា ។ អយំ ធម្មា អនិយតោ ។

២- ន ហេត ខេ បន បដិច្ចន្តំ អាសនំ ហោតិ
នាលំភម្មនិយំ, អលញ្ច ខេ ហោតិ មាគុត្តារមំ
ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឧភាសិកុំ ។

ភិក្ខុប្បវាតិមេវាគូប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុវែងឡាយ, ធម៌ឈ្មោះអនេយកម៌វែងឡាយ ពីរ
នេះឯង មកកាន់វិនិច្ឆ័យ ។

១- ភិក្ខុណាមួយ តែឃ្នាក់និងឃ្នាក់ អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាតកំបាំង ល្ងម
ធ្វើសេនេតិច្ចបានជាមួយនឹងមាតុគ្រាម , ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន
ឃើញភិក្ខុនោះហើយ គប្បីចោទដោយអាបត្តិបិយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ
ពីអាបត្តិបារាជិកភិ សង្ខារទិសេសភិ បាចិក្ខិយភិ , កាលបើភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការ
អង្គុយមែន , វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិបិយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ
ពីអាបត្តិបារាជិកភិ សង្ខារទិសេសភិ បាចិក្ខិយភិ , ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាដែល
មានវាចា រឿងនោះ ចោទដោយអាបត្តិណា , វិន័យធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយ
អាបត្តិនោះចំពោះភិក្ខុនោះ ។

ធម៌នេះ ឈ្មោះថា អនិយត (មិនទៀង) ។

២- បើអាសនៈជាទីដែលគេមិនបានបិទបាំង មិនល្ងមនឹងធ្វើសេនេតិច្ចបាន
ក៏ពិសេស , ប៉ុន្តែថា ជាទីគួរនឹងនិយាយចែងមាតុគ្រាម ដោយពាក្យអាត្រក៏
បាន ។

យោ បន ភិក្ខុ កថារូបេ អាសនេ មាតុក្ការមេន សន្តិ
 ឯកោ ឯកាយ រហោ និសង្កំ កប្បយ្យ. កមេនំ
 សន្នេយ្យវចសា ឧបាសិកា ទិស្វា ទ្ធិនំ ធម្មានំ
 អញ្ញាតវេន វទេយ្យ សច្ចាទិសេសេន ថា បាចិក្កិយេន
 ថា, និសង្កំ ភិក្ខុ បដិជានមារោ ទ្ធិនំ ធម្មានំ អញ្ញាតវេន
 ការេតញោ សច្ចាទិសេសេន ថា បាចិក្កិយេន ថា, យេន
 ថា សា សន្នេយ្យវចសា ឧបាសិកា វទេយ្យ. តេន
 សោ ភិក្ខុ ការេតញោ ។ អយម្យិ ធម្មោ អនិយតោ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិយតា ធម្មា ។
 តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត បរិសុទ្ធា? ទុតិយម្យិ
 បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត បរិសុទ្ធា? តតិយម្យិ បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត
 បរិសុទ្ធា? បរិសុទ្ធត្ថាយស្មន្តោ, តស្មា កុណ្ឌី ។
 ឯតមេតំ ធារយាមិ ។

អនិយគុណសោ និដ្ឋិតោ ។

អនិយត្តុទ្ទេស

ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់និងម្នាក់ អង្គុយក្នុងទិស្វាត់ លើអាសនៈ មានសភាព
 ដូច្នោះ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម , ឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុ
 នោះហើយ គប្បីចោទដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិ-
 សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី, កាលចើភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយមែន វិន័យធរ
 ត្រវិន័យដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
 ក្តី បាចិត្តិយក្តី, ម្យ៉ាងទៀតឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាននោះ ចោទ
 ដោយអាបត្តិណា, វិន័យធរត្រវិន័យ ដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។
 ទាំងធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះថា អនិយត្តុផែរ ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, ធម៌ឈ្មោះអនិយត្តុទាំងពីរ ខ្ញុំព្រះ
 ករុណា បានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?
 ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាកម្រង់ពីរដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ហើយឬ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាកម្រង់បីដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នក
 បរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុង
 អាបត្តិទាំងនេះហើយ, ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូម
 ចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់អនិយត្តុទ្ទេស

ក៏មេ ខោ បណាយស្មុន្តោ ក៏ស និស្សគ្គិយា
បាចិត្តិយា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆន្តិ ។

១- និដ្ឋិតចីវរស្មី ភិក្ខុនា ឧព្ពតស្មី ភថិនេ,
ទសាហាបរមំ អតិរេកចីវរំ ធារេកព្វំ, កំ អតិក្កាមយរេកា,
និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១។(១)

២- និដ្ឋិតចីវរស្មី ភិក្ខុនា ឧព្ពតស្មី ភថិនេ,
ឯកវត្តម្យិ ចេ ភិក្ខុ ភិចីវរេន វិប្បវេសយ្យ, អញ្ញាត្រ
ភិក្ខុសម្មតិយា, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។២។

៣- និដ្ឋិតចីវរស្មី ភិក្ខុនា ឧព្ពតស្មី ភថិនេ,
ភិក្ខុនោ បនេច អកាលចីវរំ ឧប្បរុទ្ធយ្យ, អាកទ្ធមារេនន
ភិក្ខុនា បដិគ្គហេកព្វំ, បដិគ្គហេក្វា វិប្បវេស ការេកព្វំ,
នោ ចស្ស បារិប្បិ, មាសបរមុន្តេន ភិក្ខុនា កំ ចីវរំ
និក្ខិបិតព្វំ, ឧនស្ស បារិប្បិយា សតិយា បច្ឆាសាយ,
កតោ ចេ ឧត្តរី និក្ខិបេយ្យ, សតិយាមិ បច្ឆាសាយ,
និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៣។

១ លេខរៀងខាងលើប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងករណីមួយៗ, លេខរៀងខាងចុងប្រាប់ចំនួន
សិក្ខាបទក្នុងវគ្គមួយៗ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, អាចគ្នានិស្សន្ទិយបាចិត្តិយទាំងឡាយ
៣០ មេដង មកកាន់ខ្មែស (គឺបាតិមោក្ខដែលសង្ឃ ត្រូវសម្តែងរាល់កន្លះខែ) ។

១- កាលបើចិរសម្រេចហើយ កបិទដោះហើយ, ភិក្ខុត្រូវទុកដាក់វតីរេក-
ទិរ យ៉ាងយូរចំផុតបានត្រឹម ១០ ថ្ងៃ (បើទុក) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ,
ចិរនោះ ជានិស្សន្ទិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២- កាលបើចិរសម្រេចហើយ កបិទដោះហើយ, បើភិក្ខុនៅប្រោសចាក
ក្រែចិរ សូម្បីតែមួយយប់, រៀនលែងតែភិក្ខុដែលបានអិច្សវាសសម្មាសម្ពុទ្ធិសង្ឃ,
ចិរនោះ ជានិស្សន្ទិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣- កាលបើចិរសម្រេចហើយ កបិទដោះហើយ, បើអកាលចិរ កើត
ឡើងដល់ភិក្ខុ, កាលបើភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការ ក៏គប្បីទទួលចុះ, លុះទទួល
រួចហើយ ត្រូវរៀនលែងទូទាត់, បើសំរាត់នោះនៅខ្លះ ធ្វើមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ,
ភិក្ខុនោះត្រូវទុកសំរាត់នោះ យ៉ាងយូរចំផុតបានត្រឹម ១ ខែ, បើមានចំណងថ្ម
នឹងរកសំរាត់មកចំពេញចិរខ្លះនោះ, បើទុកឲ្យលើសពីមួយខែនោះទៅ, បើទុក
ជាមានចំណងពេទៀតក៏ដោយ, ចិរនោះជានិស្សន្ទិយ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបា-
ចិត្តិយ ។

៤- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
បុរាណចីចំ ធាវារបយ្យ វា វេជារបយ្យ វា អារកា-
ជារបយ្យ វា និស្សក្ខិយំ បាចិក្ខិយំ ។ ៤ ។

៥- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថកោ
ចីចំ បដិគ្គណ្ណយ្យ, អញ្ញាត្រ បារិវជ្ជកា, និស្សក្ខិយំ
បាចិក្ខិយំ ។ ៥ ។

៦- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតកំ គហបតី វា
គហបតានី វា ចីចំ វិញ្ញាបេយ្យ, អញ្ញាត្រ សមយា,
និស្សក្ខិយំ បាចិក្ខិយំ, គក្កាយំ សមយោ : អច្ឆិន្ទចីចរោ
វា ហោតិ ភិក្ខុ នច្ឆចីចរោ វា , អយំ គក្ក
សមយោ ។ ៦ ។

៧- គញ្ញ អញ្ញាតកោ គហបតិ វា គហបតានី
វា ពហ្វហិ ចីចរេហិ អភិហជ្ឈំ បថារេយ្យ,
សន្សត្តិបរមន្តេន ភិក្ខុនា កកោ ចីចំ សាទិតព្វំ, កកោ
ចេ ឧត្តរិ សាទិយេយ្យ, និស្សក្ខិយំ បាចិក្ខិយំ ។ ៧ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ភូមិសាស្ត្រ

៤- ភិក្ខុណាមួយ ប្រើភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងភ្នំ ឱ្យស្រលក់ភ្នំ ឱ្យបោកគក់ភ្នំ ឱ្យចើរចាស់, ចីរនោះ ជាវិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបភ្នំ បាចិគ្គិយ ។

៥. ភិក្ខុណាមួយ ទទួលយកចីរអំពីភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ, រៀបលែង តែប្តូរគ្នា, ចីរនោះ ជាវិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបភ្នំបាចិគ្គិយ ។

៦. ភិក្ខុណាមួយ សូមចីរចំពោះគហបតី(១)ភ្នំ គហបតានី(២)ភ្នំ មិនមែន ជាញាតិ, រៀបលែងតែមានសម័យ, ចីរនោះជាវិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបភ្នំ បាចិគ្គិយ, នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ : ភិក្ខុមានចីរដែលចោរដណ្តើម យកទៅ ឬមានចីរខូច, នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៧. បើគហបតីភ្នំ គហបតានីភ្នំ មិនមែនជាញាតិ គេបរាវណាភិក្ខុនោះ ដើម្បីនាំយកចីរជាច្រើនមកប្រគេន, ភិក្ខុនោះត្រូវប្រកាសតែនឹងចីរដែលមាន កំណត់យ៉ាងច្រើនបំផុត បានត្រឹមអន្តរាសក និងនក្ខរាសក្តុំឈ្មោះ អំពីចីរ ដែលគេនាំមកនោះ, បើប្រកាសរលើសអំពីកំណត់នោះទៅ, ចីរនោះជា វិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបភ្នំបាចិគ្គិយ ។

១ បុរសជាម្ចាស់ផ្ទះ ។ ២ ស្ត្រីជាម្ចាស់ផ្ទះ ។

៨- ភិក្ខុ បនេច ឧទ្ទិស្ស អញ្ញាតកស្ស គហបតិស្ស
 ចា គហបតានិយា ចា ចីវរេចកាបនំ ឧបក្ខដំ ហោតិ :
 ភិក្ខុនា ចីវរេចកាបនេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា ភិក្ខុនាមំ
 ភិក្ខុ ចីវរេន អច្ឆានេស្សាមាតិ ។ ក្សត ចេ សោ ភិក្ខុ
 បុព្វ អប្បវារិតោ ឧបសទ្ធិមិត្វា ចីវរេ វិកប្ប
 អាបច្ចេយ្យៈ សាធុ ចត មំ អាយុស្វា ភិក្ខុនា
 ចីវរេចកាបនេន ឯច្បមំ ចា ឯច្បមំ ចា ចីវរំ
 ចេតាបេត្វា អច្ឆានេហិតិ, កល្យាណកម្យតំ ឧបាទាយ,
 និស្សត្តិយំ បាចិត្តិយំ ។៨។

៩- ភិក្ខុ បនេច ឧទ្ទិស្ស ឧភិណំ អញ្ញាតកានំ
 គហបតីនំ ចា គហបតានិវនំ ចា បច្ចេកចីវរេចកាបនា
 ឧបក្ខដា ហោតិ: ភិក្ខុនា មយំ បច្ចេកចីវរេចកាបនេហិ
 បច្ចេកចីវរានិ ចេតាបេត្វា ភិក្ខុនាមំ ភិក្ខុ ចីវរេហិ
 អច្ឆានេស្សាមាតិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាគូប្រែ

៨. បើមានគហចក្កី គហចតានិក្ខី មិនមែនជាញាតិ គេបម្រុងតម្លៃ

សម្រាប់ទិញចិវរ ចំពោះភិក្ខុថា :

“ ខ្ញុំនឹងទិញចិវរ ដោយតម្លៃចិវរនេះហើយ នឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចិវរ ” ។ បើភិក្ខុដែលគេមិនបានបរាវណាជាមុននោះ ចូលទៅក្នុងទីនោះហើយ កំណត់ចិវរដោយពាក្យថា : “ ល្អហើយអ្នកមានអាយុ ! អ្នកចូរទិញចិវរមានពែបយ៉ាងនេះ។ ដោយតម្លៃចិវរនេះហើយ ចូរឲ្យមកអាត្មាស្លៀកដណ្តប់ចុះ ”, ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានចិវរល្អ, ចិវរនោះ ជាសិស្សគ្លីយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីបាចិគ្លីយ ។

៩. បើមានតម្លៃចិវរផ្សេងគ្នា ដែលគហចក្កី គហចតានិក្ខី ពីរនាក់ មិន

មែនជាញាតិ គេទទួលចំពោះភិក្ខុមួយរូបហើយ តម្កល់ទុកថា :

“ យើងនឹងទិញចិវរផ្សេងគ្នា ដោយតម្លៃចិវរផ្សេងគ្នាទាំងនេះហើយ នឹងឲ្យភិក្ខុឈ្មោះនេះ ស្លៀកដណ្តប់ចិវរទាំងឡាយ ”

ក្រុក ចេ សោ ភិក្ខុ បុព្វ អប្បវារិកោ ឧបសទ្ធិមិត្តា
ចីវរេ ចិក្ខុ អាយុជ្ឈយ្យ : សាធ្មំ ភក មំ អាយស្មន្តោ
ឥមេហិ បច្ឆេកចិវរេចកាយនេហិ ឯត្រុបំ ថា ឯត្រុបំ
ថា ចីវរំ ចេតារបេត្វា អច្ឆារទេថ ឧរោ ភ សន្តា
ឯកេនាភិ, កល្យាណកម្មតំ ឧបាទាយ, និស្សក្ខិយំ
បាចិត្តិយំ ។៩។

១០ ភិក្ខុ បនេថ ឧទ្ធិស្ស រាជំ ថា រាជំកោត្តា
ថា ព្រាហ្មណោ ថា កហាបតិកោ ថា ទូរេកេន ចិវរេកាយនំ
បហិណោយ្យ : ឥមិនា ចិវរេចកាយនេន ចីវរំ ចេតា-
បេត្វា ឥត្តន្តាមំ ភិក្ខុ ចិវរេន អច្ឆារទេហិភិ ។ សោ
ចេ ទូរេកោ តំ ភិក្ខុ ឧបសទ្ធិមិត្តា ឯតំ ចេយ្យ : ឥទំ
ខោ ករេន្ត អាយស្មន្តំ ឧទ្ធិស្ស ចិវរេចកាយនំ អាកតំ,
បដិក្កណ្ណាតុ អាយស្មា ចិវរេចកាយនន្តិ ។ កេន ភិក្ខុនា
សោ ទូរេកោ ឯតមស្ស ចេនិយោ : ន ខោ មយំ
អាតុសោ ចិវរេចកាយនំ បដិក្កណ្ណាម, ចិវរេញ ខោ
មយំ បដិក្កណ្ណាម កាលេន កប្បិយន្តិ ។

វិញ្ញាណស្វក្ខម ក្នុងនិស្សគ្គិយ

បើភិក្ខុដែលគេមិនបានបរាណាជាមុននោះ ចូលទៅក្នុងទីនោះ ហើយកំណត់
ទីដោយពាក្យថា : “ ល្អហើយ អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ! អ្នកទាំងពីរ
ចូររួបរួមជាមួយគ្នា ទិញទីរបែបយ៉ាងនេះ។ ដោយភិក្ខុទីរដ្ឋេងគ្នាទាំងនេះហើយ
ចូរឲ្យមកអាត្មាស្ងៀកដណ្តប់ចុះ ” ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីចង់បានទីរល្អ, ទីរ
នោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

១០- ព្រះរាជាក្តី រាជអាយាត្យក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី គហបតីក្តី បានឧទ្ទិស
ចំពោះភិក្ខុមួយរូបហើយ បញ្ជូនភិក្ខុទីរទៅប្រគេនដោយអ្នកបម្រើថា : “ អ្នក
ឯងចូរទិញទីរ ដោយភិក្ខុទីរនេះហើយ ចូរប្រគេនភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យស្ងៀក
ដណ្តប់ទីរចុះ ” ។ បើបម្រើនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុនោះហើយ និយាយយ៉ាង
នេះថា : “ លោកម្ចាស់ ! ភិក្ខុទីរនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាទាំមក ចំពោះលោក
អ្នកមានអាយុ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ ទទួលយកភិក្ខុទីរចុះ ” ។ ភិក្ខុនោះ
ត្រូវនិយាយនឹងបម្រើនោះ យ៉ាងនេះថា : “ ម្ចាស់អារុសោ ! យើងទទួល
យកភិក្ខុទីរពុំបានទេ, យើងទទួលបានភិក្ខុទីរសមគួរ ដោយកាលគួរ ” ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

សោ ចេ ទ្វិកោ តំ ភិក្ខុំ ឯចំ ចទេយ្យ ៖ អភិ
 បនាយស្មតោ កោចិ វេយ្យាចច្ចករោតិ ។ ចិច្ចតិកេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា វេយ្យាចច្ចករោ និទ្ធិសិកេញា អារាមិកោ
 ថា ឧបាសកោ ថា ៖ ឯសោ ខោ អាច្ចសោ ភិក្ខុនំ
 វេយ្យាចច្ចករោតិ ។ សោ ចេ ទ្វិកោ តំ វេយ្យាចច្ចកំ
 សញ្ញាបេត្វា, តំ ភិក្ខុំ ឧបសទ្ធិមិត្តា, ឯចំ ចទេយ្យៈ
 យំ ខោ កន្ត អាយស្មា វេយ្យាចច្ចកំ និទ្ធិសិ,
 សញ្ញាតោ សោ មយា, ឧបសទ្ធិមត្ត អាយស្មា, ការលេន
 ចិច្ចអេន តំ អច្ឆារទេស្សតិកិ ។ ចិច្ចតិកេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 វេយ្យាចច្ចករោ ឧបសទ្ធិមិត្តា ទ្ធិតិក្ខុត្តំ ចោទេកេញា
 សារេកេញា អតោ មេ អាច្ចសោ ចិច្ចអេនាតិ ។ ទ្ធិតិក្ខុត្តំ
 ចោទយមារោ សារយមារោ តំ ចិច្ចំ អភិទិច្ចាទេយ្យ,
 កេច្ចតំ កុសលំ; នោ ចេ អភិទិច្ចាទេយ្យ ចក្កក្ខត្តំ
 បណ្ណក្ខត្តំ ឆក្កក្ខបរមំ កុណ្ឌិក្ខុកេន ឧទ្ធិស្ស ថាភព្វំ;
 ចក្កក្ខត្តំ បណ្ណក្ខត្តំ ឆក្កក្ខបរមំ កុណ្ឌិក្ខុកោ ឧទ្ធិស្ស
 ភិទ្ធិមារោ តំ ចិច្ចំ អភិទិច្ចាទេយ្យ,

ភិក្ខុប្បវាសន៍មហានិទ្ទេស

បើចម្រើនោះ សួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា : លោកអ្នកមានអាយុមាន
វេយ្យាវច្ឆករណាមួយដែរឬ? ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ! ភិក្ខុអ្នកត្រូវការចីរ គប្បី
បង្ហាញប្រាប់វេយ្យាវច្ឆករ គឺញោមវត្តបុទពាសកថា : “ ម្ចាស់អារុសោ ! អ្នកនេះ
ធនហើយជាវេយ្យាវច្ឆកររបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ” ។

បើចម្រើនោះ បាននិយាយពន្យល់វេយ្យាវច្ឆករនោះ ឲ្យចូលចិត្តហើយ ក៏
ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា : “ បពិត្រលោកអ្នកដ៏ចម្រើន ! លោកអ្នក
មានអាយុ បង្ហាញប្រាប់នូវវេយ្យាវច្ឆករណា,” វេយ្យាវច្ឆករនោះ ខ្ញុំព្រះករុណាបាន
ពន្យល់ឲ្យចូលចិត្តហើយ , សូមលោកអ្នកមានអាយុ ចូលទៅរកគេចុះ , គេនឹង
ឲ្យលោកស្លៀកដណ្តប់ចីរតាមកាល ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ! ភិក្ខុអ្នកត្រូវការ
ចីរ គប្បីចូលទៅត្រឡប់ទៅរក រំលឹកវេយ្យាវច្ឆករ គឺរឹមលើកថា : “ម្ចាស់អារុសោ !
អាត្មាត្រូវការចីរ ។ កាលបើភិក្ខុទៅត្រឡប់ទៅរករំលឹកអស់ពីរធីលើក ក៏ញ្ញាំងចីរនោះ
ឲ្យសម្រេចបាន , ការបានសម្រេចដូច្នោះនេះ ជាការប្រពៃ, បើកុំបានសម្រេចទេ,
ភិក្ខុគប្បីទោឈរស្លៀមចំពោះមុខ ឬនលើក ប្រាំលើក ប្រាំមួយលើកយ៉ាងច្រើន,
កាលបើភិក្ខុឈរស្លៀមចំពោះមុខ ឬនលើកប្រាំលើកប្រាំមួយលើក យ៉ាងច្រើន
បំផុតហើយ ក៏ញ្ញាំងចីរនោះ អោយសម្រេចបាន ,

ក្នុងចំណោម កុសលៈ; នោ ចេ អភិទិដ្ឋានេយ្យ, កតោ ចេ
ឧត្តរី វាយមមារោ កំ ចីវរំ អភិទិដ្ឋានេយ្យ, និស្ស-
គ្គិយំ បាចិត្តិយំ, នោ ចេ អភិទិដ្ឋានេយ្យ, យតស្ស
ចីវរេចកាបនំ អាភតំ, កត្ត សាមំ វា កន្តព្វំ ទ្ធកោ
វា បាហតញោ យំ ខោ កុម្ម អាយស្មន្តោ ភិក្ខុ
ឧទ្ធិស្ស ចីវរេចកាបនំ បហិណិត្ត, ន កំ កស្ស ភិក្ខុនោ
កញ្ជិ អត្តំ អនុភោតិ, យុញ្ញន្តាយស្មន្តោ សកំ, មា
វោ សកំ វិនស្សាតិ ។ អយំ កត្ត សាមីចិ ។១០។

ចីវរវគ្គោ បឋមោ ។

១១- យោ បន ភិក្ខុ កោសិយមិស្សកំ សន្តតំ
ការាមេយ្យ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។១។

១២- យោ បន ភិក្ខុ សុទ្ធកាឡ្យកានំ ឯឡ្យកលោ-
មាណំ សន្តតំ ការាមេយ្យ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។២។

១៣- នវំ បន ភិក្ខុនា សន្តតំ ការាយមារេនេ ទ្វេ
ភាគា សុទ្ធកាឡ្យកានំ ឯឡ្យកលោមាណំ អាទាសញ្ច,
កតិយំ ឱទាគានំ ចក្ខត្តំ គោចរិយានំ ។

វិញ្ញាណទូស ភ្នំនិស្សត្តិយ

ការបានសម្រេចដូច្នោះនេះ ជាការប្រពៃ , បើពុំបានសម្រេចទេ , កាលបើភិក្ខុនោះ
 ចេះតែព្យាយាម ឱ្យលើសពីកំណត់នោះ ចាស់តែបានសម្រេចចំរើនោះបក,
 ចំរើនោះជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ, បើពុំបានសម្រេចទេ, ចម្រើនោះ
 នៅតែម្ងាញ់បកដើម្បីភិក្ខុនោះ រំពឹងសំណាក់អ្នកណា , ភិក្ខុគប្បិទៅខ្លួនឯង ឬប្រើ
 បម្រើឱ្យទៅក្នុងសំណាក់អ្នកនោះថា : “ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ! អ្នក
 ទាំងឡាយបញ្ជូនតម្លៃចំរើនទៅ ចំពោះភិក្ខុរូបណា , តម្លៃចំរើនោះ ពុំសម្រេច
 ប្រយោជន៍បន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុរូបនោះទេ , អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ចូរទារយក
 របស់អ្នកវិញចុះ , ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំវិនាសខូចឡើយ ” ។ នេះជា
 សាមិចកម្ម គឺសេចក្តីប្រព្រឹត្តិដ៏សមគួរ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

ចំរើនភ្នំមួយ (ចប់) ។

១១. ភិក្ខុណាមួយ ឱ្យគេធ្វើសន្លឹក លាយដោយសូត្រ , សន្លឹកនោះជា
 និស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១២. ភិក្ខុណាមួយ ឱ្យគេធ្វើសន្លឹក ដោយរោមចៀមខ្មៅសុទ្ធ, សន្លឹកនោះ
 ជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៣ - កាលបើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្លឹកថ្មី គប្បយករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពិភោគ ,
 រោមចៀមស(មួយភាគ) ជាភាគទីបី, រោមចៀមក្រហម(មួយភាគ) ជាភាគទីបួន ។

អនាទា ចេ ភិក្ខុ ទ្វេ ការត សុទ្ធការឡកានំ ឯឡក-
លោមាណំ គតិយំ ឱទាគានំ ចតុត្ថំ គោចរិយានំ នចំ
សន្តតំ ការាបេយ្យ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៣។

១៤- នចំ បន ភិក្ខុនា សន្តតំ ការាបេត្វា ឆព្វស្សានិ
ធារេតព្វំ ។ ឱវេន ចេ ឆន្តំ ចស្សានំ តំ សន្តតំ
វិស្សទ្ទេត្វា ចា អវិស្សទ្ទេត្វា ចា អញ្ចំ នចំ សន្តតំ
ការាបេយ្យ, អញ្ញាត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា, និស្សគ្គិយំ
បាចិត្តិយំ ។៤។

១៥- និសីទនសន្តតំ បន ភិក្ខុនា ការយមារេនន
បុរាណសន្តតស្ស សាមន្តា សុគតវិទត្តិ អាទាតញ្ចា
ទុព្វណ្ណាភរណាយ ។ អនាទា ចេ ភិក្ខុ បុរាណសន្តតស្ស
សាមន្តា សុគតវិទត្តិ នចំ និសីទនសន្តតំ ការាបេយ្យ,
និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៥។

១៦- ភិក្ខុនោ ចរេនច អទ្ធានមគ្គប្បជិបន្តស្ស
ឯឡកលោមាណំ ឧប្បទ្ទេយ្យំ, អាភទ្ធមារេនន ភិក្ខុនា
បជិគ្គហេតព្វានិ, បជិគ្គហេត្វា តិយោជនបរមំ សហត្វា
ហារេតព្វានិ អសន្តេ ហារេត, ករោ ចេ ឧត្តរិ
ហរេយ្យ អសន្តេបិ ហារេត, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។៦។

ភិក្ខុប្បវាទិមោគវ្យាគ

បើភិក្ខុមិនយករោមចៀមខ្មៅសុទ្ធពិភាគ រោមចៀមសជាកាតទីបី រោមចៀម ក្រហមជាកាតទីបួនទេ , ហើយឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី , សន្តតនោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុ នោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៤. បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឱ្យដល់ប្រាំមួយឆ្នាំ ។ បើមិន ទាន់ដល់ប្រាំមួយឆ្នាំទេ ភិក្ខុលះចោលសន្តតនោះក្តី មិនលះក្តី ហើយឱ្យគេធ្វើ សន្តតថ្មីដទៃទៀត , រៀបរយឯតែភិក្ខុដែលបានសម្មតអំពីសង្ឃ , សន្តតនោះជា និស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៥. កាលបើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសន្តតសម្រាប់អង្គុយ គប្បីយកសន្តតចាស់ មួយ ចំអាយព្រះសុគត ដោយជុំវិញមកជុំជង ដើម្បីនឹងធ្វើសន្តតថ្មីនោះឱ្យអន់ពំណាំ។ បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើនិសិទ្ធសន្តតថ្មី មិនយកសន្តតចាស់មួយចំអាយព្រះសុគតដោយជុំវិញ មកជុំលាយនឹងសន្តតថ្មីដងទេ , សន្តតនោះ ជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិ បាចិត្តិយ ។

១៦. បើមានរោមចៀមទាំងឡាយ កើតឡើងដល់ភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ, កាល បើភិក្ខុចង់បាន ក៏គប្បីទទួលយកចុះ , លុះទទួលហើយ , បើមិនមានអ្នកនាំយក ទៅឱ្យទេ , គប្បីនាំយកទៅដោយដៃខ្លួនឯង យ៉ាងឆ្ងាយបំផុតបានត្រឹមបីយោជន៍, បើនាំយកឱ្យលើសពីកំណត់នោះទេ , ទាំងអ្នកនាំយកទៅឱ្យក៏គ្មាន , រោមចៀម នោះជានិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៧- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាភិកាយ ភិក្ខុនិយា
ឯឡុកលោមាទិ ធារោបយ្យ ថា វេទោបយ្យ ថា
វិចជារបយ្យ ថា , និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។ ៧ ។

១៨- យោ បន ភិក្ខុ ជាករុបរេតំ ឧគ្គណ្ណយ្យ
ថា ឧគ្គណ្ណារបយ្យ ថា ឧបនិក្ខតំ ថា សាទិយេយ្យ ,
និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។ ៨ ។

១៩- យោ បន ភិក្ខុ នានប្បការកំ រូបិយ-
សំវោហារំ សមាបទ្ទេយ្យ, និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។ ៩ ។

២០- យោ បន ភិក្ខុ នានប្បការកំ កយចិក្កយំ
សមាបទ្ទេយ្យ, និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។ ១០ ។

កោសិយគុត្តោ ទុតិយោ ។

២១- ទសាហាបរមំ អតិរេកបត្តោ ធារេកញ្ចោ,
តំ អតិក្កាមយតោ, និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។ ១ ។

២២- យោ បន ភិក្ខុ ឧបបញ្ចពន្ធនេន បត្តេន
អញ្ញំ នចំ បត្តំ ចេតារបយ្យ, និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។
កេន ភិក្ខុនា សោ បត្តោ ភិក្ខុបរិសាយ និស្សទ្ធិកញ្ចោ ។
យោ ច កស្សា ភិក្ខុបរិសាយ បត្តបរិយន្តោ, សោ
ច កស្ស ភិក្ខុនោ បណាកញ្ចោ:

វិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុវិញ្ញាបនបត្រ

១៧- ភិក្ខុណាមួយ ប្រើភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ឱ្យលាងក្តី ឱ្យជ្រលក់ក្តី ឱ្យសិតឬគ្រដោះក្តី ឱ្យរោមចៀមទាំងឡាយ , រោមចៀមនោះ ជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

១៨- ភិក្ខុណាមួយ ទទួលខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឱ្យទទួលក្តី ឱ្យមាសប្រាក់ ឬមួយគ្រែកអរ ចំពោះមាសប្រាក់ ដែលគេទុកដាក់ឱ្យ , មាសប្រាក់នោះ ជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

១៩- ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយៈ មានប្រការផ្សេងៗ , រត់ ដែលទិញដូរមកនោះ ជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

២០- ភិក្ខុណាមួយ ប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់ចាស់ មានប្រការផ្សេងៗ , របស់ នោះ ជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

កោសិយវគ្គទីពីរ (ចប់)

២១- ភិក្ខុត្រូវទុកអតិរេកបាត្រ យ៉ាងយូររហូតបានត្រឹមដប់ថ្ងៃ , (បើទុក) ឱ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ , បាត្រនោះជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

២២- ភិក្ខុណាមួយ មានបាត្រមានចំណងគឺស្នាមប្រេះ មិនទាន់គ្រប់ ៥ អង្វើ ឱ្យគេរកបាត្រថ្មីទៀត , បាត្រនោះជាវិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវលះបង់បាត្រនោះ ក្នុងភិក្ខុបរិស័ទ ។ បាត្រណាជាទីបំផុត របស់ ភិក្ខុបរិស័ទនោះ , ភិក្ខុដែលសង្ឃបានសន្មត ត្រូវប្រគល់បាត្រនោះ ឱ្យដល់ភិក្ខុ នោះដោយពាក្យថា :

កិច្ចប្បវាទិកថាបទ

អយន្ត ភិក្ខុ បន្តោ, យាច ភេទនាយ ធារកេព្វាតិ ។
អយំ គត្ត សាមិចិ ។ ២ ។

២៣- យានិ ខោ បន តានិ គិលានានំ ភិក្ខុនំ
បដិសាយនីយានិ ភេសថ្វានិ, សេយ្យថីទំ : សប្បិ
នតនីតំ ភេលំ មធុ ផាណិតំ ។ តានិ បដិគ្គហេត្វា
សត្តាហាបមំ សន្និធិការកំ បរិភូណិត្វានិ, តំ
អភិក្កាមយតោ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

២៤- មារសា សេសោ គិម្ពានន្តិ ភិក្ខុនា
ចស្សិតសាជិកចិចរំ បរិយេសិតព្វំ ។ អឌ្ឍមារសា
សេសោ គិម្ពានន្តិ កត្វា និចារសេតព្វំ ។ ឱរេន ចេ
មារសា សេសោ គិម្ពានន្តិ ចស្សិតសាជិកចិចរំ
បរិយេសេយ្យ, ឱរេនឌ្ឍមារសា សេសោ គិម្ពានន្តិ
កត្វានិចារសេយ្យ; និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

២៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សាមំ ចិចរំ ទត្វា,
ភូមិកោ អនត្តមរោ អច្ឆិទ្ធក្សេយ្យ ចា អច្ឆិទ្ធារេបយ្យ ចា,
និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

ភិក្ខុប្បវាទិមោក្ខន្ត្រៃប

“ប្បាលភិក្ខុ ! នេះជាបាត្ររបស់លោកហើយ , លោកត្រូវប្រើប្រាស់ ត្រាតែបែក
ពុះ ” ។ នេះជាសារមីចិត្តម្ម ក្នុងការលះបង់បាត្រនោះ ។

២៣- ភេសជ្ជៈណាមួយ ដែលពួកភិក្ខុមានជំងឺគប្បីឆាន់បាន , ភេសជ្ជៈទាំង
នោះគឺ ទឹកដោះរាវ , ទឹកដោះខាប់ , ប្រេង , ទឹកឃ្មុំ , ស្ករអំពៅ ។ ភិក្ខុទទួល
ភេសជ្ជៈទាំងនោះហើយ គួរទុកឆាន់យ៉ាងយូររប់ផុត បានត្រឹមប្រាំពីរថ្ងៃ, (បើទុក)
ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ , ភេសជ្ជៈទាំងនោះ ជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៤- ភិក្ខុ (ដឹង) ថា គិម្ហរដូវនេសល់ប្លូយខែទៀត គប្បីស្វែងរក សាដឹកចិរ
សម្រាប់ដូកទឹកភ្លៀងបាន ។ (ដឹង) ថា គិម្ហរដូវនេសល់កន្លះខែទៀត គប្បីធ្វើ
ឲ្យស្រេចហើយប្រើប្រាស់ ។ បើភិក្ខុ (ដឹង) ថា នេមិនទាន់ដល់ខែមួយ ជាខាង
ចុងនៃគិម្ហរដូវទេ ហើយស្វែងរកសាដឹកចិរសម្រាប់ដូកទឹកភ្លៀង , (ដឹង) ថា
មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវទេ ក៏ធ្វើឲ្យសម្រេចហើយប្រើប្រាស់,
សាដឹកចិរនោះ ជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៥- ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចិរដល់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយខ្លួនឯងហើយ ខឹងអន់ចិត្ត
ដណ្តើមយកមកវិញគឺ ប្រើគេឲ្យដណ្តើមយកមកវិញគឺ , ចិរនោះ ជានិស្សត្តិយ
ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៦- យោ បន ភិក្ខុ សាមី សុត្តំ វិញ្ញាបនបត្រា
កន្តវារយេហិ ចីវរំ វាយារមយ្យ, និស្សក្ខិយំ
បាចិត្តិយំ ។ ៦ ។

២៧- ភិក្ខុ បុរេនថ ឧទ្ទិស្ស អញ្ញាករោ កហបតិ វា
កហបតានី វា កន្តវារយេហិ ចីវរំ វាយារមយ្យ ។
កក្រ ចេ សោ ភិក្ខុ បុរេ អប្បវារិកោ កន្តវារយេ
ឧបសន្តមិត្តា ចីវរេ វិកប្បំ អារម្មេយ្យ; កំណំ ខោ
អាវុសោ ចីវរំ មំ ឧទ្ទិស្ស វិយតិ អាយកញ្ច ករោថ,
វិត្តកញ្ច, អប្បិកញ្ច, សុវិតកញ្ច, សុប្បវាយិតញ្ច,
សុវិលេខិតញ្ច, សុវិតច្ឆិតញ្ច ករោថ, អប្បេវ នាម
មយម្បិ អាយស្តន្តានំ ភិញ្ញិ មត្តំ អនុប្បទេយ្យាមាតិ ។
ឯកញ្ច សោ ភិក្ខុ វត្តា ភិញ្ញិ មត្តំ អនុប្បទេយ្យ
អន្តមសោ បិណ្ណបាតមត្តម្បិ, និស្សក្ខិយំ បាចិត្តិយំ ។ ៧ ។

វិញ្ញាណសុទ្ធិ ក្នុងនិស្សគ្គិយ

២៦- ភិក្ខុណាយុយ ស្ករអម្បោះមក ដោយខ្លួនឯងហើយ ឲ្យពួកជាន់
តម្បាញត្បាញចិរឲ្យ, ចិរនោះជាវិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោយគ្គិបាចិគ្គិយ ។

២៧- គហបតិក្ខិ គហបតានិក្ខិ មិនមែនជាញាតិ គេឲ្យពួកជាន់តម្បាញត្បាញ
ចិរចំពោះភិក្ខុ ។ បើភិក្ខុនោះ ដែលអ្នកម្ចាស់ចិរ គេពុំបានបរាណាមកពីមុន
ក្នុងរឿងចិរនោះទេ អាចហោរចូលទេរបកពួកជាន់តម្បាញហើយ ដល់នូវកិរិយា
កំណត់ក្នុងចិរ(១) ថា : “ ម្ចាស់អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ! កិរិយានេះគេឲ្យត្បាញ
ចំពោះអាត្មា , អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើឲ្យដៃជង , ឲ្យទូលាយជង , ឲ្យមានសាច់
ឃ្នកជង , ឲ្យស្មើល្អជង , រឹតឲ្យតឹងល្អជង , ចូរត្រដោះកូតឲ្យល្អជង , ចូរសឹតឲ្យ
ល្អជង , សឹមអាត្មាថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឲ្យដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះ លុះ
និយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏ថែមរង្វាន់បន្តិចបន្តួចឲ្យគេ ដោយហោចទេ។ សូម្បី
ក្រើមតែអាហារបិណ្ឌចាត, ចិរនោះជាវិស្សគ្គិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោយគ្គិបាចិគ្គិយ ។

១ គឺវិះគន់ជងឲ្យបានល្អហួសហេតុ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

២៨- ឧសាហានាគតំ គត្តិកតេមាសិប្បណ្ណមំ, ភិក្ខុ-
នោ បនេន អច្ឆេកចីចំ ឧប្បុរេជ្ជយ្យ, អច្ឆេកំ
មញ្ញមារនន ភិក្ខុនា បដិគ្គហោតព្វំ, បដិគ្គហោត្វា
យាចចីចកាលសមយំ និក្ខិបិតព្វំ, កកោ ចេ ឧត្តរី
និក្ខិមេយ្យ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ។ ៨ ។

២៩- ឧបថស្សំ ខោ បន គត្តិកប្បណ្ណមំ ។ យានិ
ខោ បន កានិ អារញ្ញកានិ សេនាសនានិ
សាសន្តសម្មកានិ សប្បដិកយានិ, កថារូបេសុ ភិក្ខុ
សេនាសនេសុ វិហារេន្តោ, អាកខ្ខមារនា ភិណ្ណំ
ចីចរាទំ អញ្ញកំ ចីចំ អន្តរយេ វិនិក្ខិមេយ្យ ។

ភិក្ខុប្បាតិមេរោក្ខប្រែ

២៨- ទោះខ្លះដប់ថ្ងៃមៀត នឹងដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក ដែលជាខែទីបី
នៃស្សាវនាវរ្ម័រ (១) បើអង្កេតចំរ (២) កើតឡើងដល់ភិក្ខុ , ភិក្ខុសម្គាល់ថា ជា
អង្កេតចំរ គប្បីទទួលទុកបាន លុះទទួលហើយ គប្បីទុកដាក់ដរាបដល់អស់
សម័យខែចំរកាល (៣) បើទុកស្រូវរហូសពំណាត់នោះទៅ , ចំរនោះ ជានិស្ស
ត្តិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីចាចិត្តិយ ។

២៩- កាលបើភិក្ខុនៅចរស្សាវនាវហើយ លុះដល់មកថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិក
(ដែលជាខែទីបីចុងនៃស្សាវនាវរ្ម័រ) ។ សេនាសនៈទង្វាយណាមួយ ដែល
កាំងនៅក្នុងព្រៃដែលគេសន្មតថាជាទីមានសេចក្តីរង្អៀស , ដែលមានភ័យចំពោះ
មុខ , កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈទង្វាយ មានសភាពដូច្នោះ , (បើ) មាន
បំណង គប្បីទុកបណ្តាចំរទង្វាយ ចំរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះបាន ។

១ ថ្ងៃពេញបូណ៌មីបឋមកត្តិក គឺថ្ងៃ ១៥ កើតខែអស្សុជ ។ ២ សំគត់ដែលបុគ្គលណាមួយ
ត្រូវការចេញទៅក្នុងកងទ័ពក្តី , ទៅកាន់និវាសនក្តី , កាន់ធម្មិក្តី , ស្រីមានភកិក្តី , បុគ្គលក៏មាន
សទ្ធាព្រះច្បារហើយត្រឡប់ជាមានសទ្ធាព្រះច្បាក្តី យកមកប្រគេន , គឺចំរដែលបុគ្គល
ផ្ញើជាយន្តសារធំ ។ ៣ បើភិក្ខុមិនបានទទួលអាទិសព្យាប័នទេ ចំរកាលមានតែ ១ ថ្ងៃ បើ
បានទទួលអាទិសព្យាប័ន បីកាលមាន ៥ ថ្ងៃ គិតតាំងពីថ្ងៃចេញស្សាវនាវ ។

សិយា ច កស្ស ភិក្ខុនោ ភោចិទេច បច្ចយោ
កេន ចិចអេន វិប្បវាសាយ, ឆារត្តបរមន្តេន ភិក្ខុនា
កេន ចិចអេន វិប្បវសិតព្វំ ។ កកោ ចេ ឧត្តរី
វិប្បវសេយ្យ, អញ្ញាត ភិក្ខុសម្មតិយា, និស្សក្កិយំ
បាចិក្កិយំ ។ ៩ ។

៣០- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សឡិកំ លាភំ បរិណាតំ
មក្កនោ បរិណាមេយ្យ, និស្សក្កិយំ បាចិក្កិយំ ។១០។

បក្កវគ្គោ កតិយោ ។

ឧទ្ធិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ភីស និស្សក្កិយា
បាចិក្កិយា ធម្មា ។ កត្តាយស្មន្តេ បុច្ឆាមិ,
កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ? ទុតិយម្បិ បុច្ឆាមិ,
កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ? តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ,
កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ? បរិសុទ្ធក្តាយស្មន្តោ,
កស្សា កុណ្ហី ។ ឯតមេតំ ធារយាមិ ។
និស្សក្កិយា បាចិក្កិយា និដ្ឋិតា ។

វិញ្ញាណធូលី ក្នុងនិស្សត្តិយ

ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានហេតុអ្វីមួយល្មមឲ្យនៅប្រាសចាកចីវរនោះ, ភិក្ខុនោះត្រូវ
នៅប្រាសចាកចីវរនោះ យ៉ាងយូររហូតដល់បានត្រឹមប្រាំមួយអាត្រី ។ បើនៅប្រាស
ចាកឲ្យប្លុសពីកំណត់នោះទៅ, រៀបរយឯតែភិក្ខុដែលបានសន្មតអំពីសង្ឃ ចីវរនោះ
ជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣០- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បង្ហោននូវលោកដែលគេប្រុងនឹង បង្ហោន
ទៅដើម្បីសង្ឃមកដើម្បីខ្លួនវិញ, លោកនោះជានិស្សត្តិយ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
បត្តិត្តទី ៣ (ចប់) ។

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះនិស្សត្តិយបាចិត្តិយទាំង
៣០ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជោគម្រប់ពីជងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
ឬ ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជោគម្រប់ពីជងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ
ហើយ, ព្រោះហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចម្រើន
ហេតុនេះ ដោយភិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់អាបត្តិឈ្មោះនិស្សត្តិយបាចិត្តិយ ។

កំពូច្យាតិមោក្ខចាសី

ក៏មេ ខេរា បនាយសុន្តោ ទ្វេនត្រតិ បាចិត្តិយា
ធម្មា ឧទ្ធចសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- សម្បជានម្មសាវារទេ បាចិត្តិយំ ។ ១ ។

២- ឱមសវារទេ បាចិត្តិយំ ។ ២ ។

៣- ភិក្ខុបេស្សញ្ញោ បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

៤- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្តំ បទេសា ធម្មំ
វារចេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

៥- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្តោន ឧត្តរិទ្ធិត្តកិរត្តំ
សហ សេយ្យំ កេច្ចយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

៦- យោ បន ភិក្ខុ មាគុក្ការមេន សហ សេយ្យំ
កេច្ចយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៦ ។

៧- យោ បន ភិក្ខុ មាគុក្ការមស្ស ឧត្តរិវេច្ចញ្ញា-
វាចាហិ ធម្មំ ទេសេយ្យ, អញ្ញាត វិញ្ញាណា បុរិស-
វិគ្គហោន, បាចិត្តិយំ ។ ៧ ។

៨- យោ បន ភិក្ខុ អនុបសម្បន្តស្ស ឧត្តរិមនុស្សំ-
ធម្មំ អារោចេយ្យ, ភូតស្មី, បាចិត្តិយំ ។ ៨ ។

ភិក្ខុប្បាគីមេវាគូវ្រូប

ចតិគ្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំងឡាយ ៩២

នេះធន មកកាន់ខេស ។

១-ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២-ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣-ភិក្ខុពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុដងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤-ភិក្ខុណាមួយ បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (១) ។

៥-ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការផេក ជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន លើសពីពីរយប់ មួយយប់ឡើងទៅ , ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦-ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការផេក ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម , ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧-ភិក្ខុណាមួយ សម្តែងធម៌ ដល់មាតុគ្រាម លើសពីប្រាំបួនប្រាំមួយម៉ាត់ ឡើងទៅ , រៀងរាល់ឆ្នាំមានបុរសដែលដឹងគ្គី (នោះជាមួយផង) ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៨-ភិក្ខុណាមួយ ប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដល់អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះមានព័ត៌មន ។

១ ចូរមើលត្រង់អនាចគ្គី ក្នុងវិទ្យេយចិដក មហាវិភង្គកាគទី ៣ ទំព័រ ២៨៨ ៨៨ ។

៩- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ទុដ្ឋុលំ អាបត្តិ
អនុបសម្បន្តស្ស អារាមេយ្យ, អញ្ញាត្រ ភិក្ខុសម្មតិយា,
បាចិត្តិយំ ។ ៩ ។

១០- យោ បន ភិក្ខុ បឋវី ខណោយ្យ ចា
ខណារមេយ្យ ចា, បាចិត្តិយំ ។ ១០ ។

មុសាវាទចក្កោ បឋមោ ។

១១- ភ្នកគាមបាតព្យកាយ បាចិត្តិយំ ។ ១ ។

១២- អញ្ញាវាទកេ វិហាសកេ បាចិត្តិយំ ។ ២ ។

១៣- ឧជ្ឈាបនកេ ខិយនកេ បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

១៤- យោ បន ភិក្ខុ សឿកំ មញ្ចំ ចា បិបំ ចា
ភិសី ចា កោច្ឆំ ចា អឿកាសេ សន្តិក្វា ចា
សន្តារមេត្វា ចា, តំ បក្កមន្តោ នេច ឧទ្ធកេយ្យ ន
ឧទ្ធការមេយ្យ អនាបុច្ឆំ ចា កច្ឆេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

១៥- យោ បន ភិក្ខុ សឿកេ វិហារេ សេយ្យ
សន្តិក្វា ចា សន្តារមេត្វា ចា, តំ បក្កមន្តោ នេច
ឧទ្ធកេយ្យ ន ឧទ្ធការមេយ្យ អនាបុច្ឆំ ចា កច្ឆេយ្យ,
បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

វិគ្គាររដ្ឋស ក្នុងបាចិត្តិយ

៩ - ភិក្ខុណាមួយ ប្រាប់អ្នកដទៃអំពីរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្ន, រឿង
លែងតែភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យប្រាប់, ភិក្ខុនោះត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

១០ - ភិក្ខុណា មួយ ជីកខ្លួនឯង ឬ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យជីកនូវផែនដី, ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

មុសារាទ វគ្គទី១ (ចប់) ។

១១ - ភិក្ខុធ្វើភូតតាម (១) ឲ្យរំលោភ ត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

១២ - ភិក្ខុពោលទូរពាក្យដទៃ ឬធ្វើឲ្យសង្ឃបានសេចក្តីលំបាក ត្រូវអោយគ្នា-
បាចិត្តិយ ។

១៣ - ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុដទៃ ឲ្យពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ឬគិះដៀលភិក្ខុផងគ្នាខ្លួន
ឯង ត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

១៤ - ភិក្ខុណាមួយ លោភសន្លឹងខ្លួនឯង ឬ ឲ្យគេលោភសន្លឹងនូវត្រៃក្តី កវៃក្តី
ពូកក្តី កោអីក្តី ដែលការបស់សង្ឃ ក្នុងទីកាលហើយ, កាលនឹងដើរចេញទៅមិន
បានរើមកទុកដាក់ មិនបានប្រើគេឲ្យរើមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ
ឬឥតបានប្រាប់អ្នកដទៃ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ, ភិក្ខុនោះត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

១៥ - ភិក្ខុណាមួយក្រាល ឬប្រើគេឲ្យក្រាល នូវកម្រាល សម្រាប់ដេក ក្នុង
វិហារជារបស់សង្ឃហើយ, កាលនឹងដើរចេញទៅ មិនបានរើមកទុកដាក់ មិន
បានប្រើគេឲ្យរើមកទុកដាក់ នូវគ្រឿងសេនាសនៈនោះ ឬឥតបានប្រាប់អ្នកដទៃ
ស្រាប់តែដើរចេញទៅ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោយគ្នាបាចិត្តិយ ។

១ សំដៅយកស្នា, លើ និងដើមឈើស្រស់ដែលមានពូជស្រាប់យ៉ាង, ណាមួយអាចដុះ
លូតលាស់កន្លាតទៀតបានទៅដើម ។

១៦- យោ បន ភិក្ខុ សឡិកេ វិហារេ ជានំ
បុព្វបគតំ ភិក្ខុំ អនុប្បខ្ម័យ្យំ^(១) សេយ្យំ កប្បេយ្យៈ
យស្ស សម្មារធា កវិស្សតិ, សោ បក្កមិស្សតិ
ឯកទេវេ បច្ចុយំ ភិក្ខុវា អនញ្ញំ, បាចិគ្គិយំ ។ ៦ ។

១៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភូមិកោ អនត្តមនោ
សឡិកា វិហារា និក្ខុឡេយ្យ វា និក្ខុឡារបេយ្យ វា,
បាចិគ្គិយំ ។ ៧ ។

១៨- យោ បន ភិក្ខុ សឡិកេ វិហារេ ឧបរិ-
វេហាសក្កជិយា អាហច្ចបាទតំ មញ្ញំ វា បីបំ វា
អភិនិសីទេយ្យ វា អភិនិបទ្ទេយ្យ វា, បាចិគ្គិយំ ។ ៨ ។

១៩- មហាល្លកំ បន ភិក្ខុនា វិហារំ ការយមារនន,
យាឆ ធូរកោសា អត្តទ្បជ្ជបនាយ អារលោកសន្និបរិ-
កម្មាយ ទ្ធិត្តិច្ចទនស្ស បរិយាយំ អបហរិកេបិកេន
អធិជ្ជាភព្វំ, កកោ ចេ ឧត្តរី អបហរិកេមិ បិកោ
អធិជ្ជហោយ្យ, បាចិគ្គិយំ ។ ៩ ។

១ ក្នុងប្បវេណីនៃថា អនុប្បខ្ម័យ្យំ អនុប្បខ្ម័យ្យំ (ក្រោយដែលបាននិយមន័យសេយ្យំ ឬ ឧប្បេយ្យៈ
ខ្ម័យ្យំ ទើបត្រូវ ព្រោះថាភិក្ខុ អនុ ៖ ប - ខ្ម - ឡា) អនុប្បខ្ម័យ្យំ (ក្រោយ ព្រៀងរៀង, ក្រោយ
(សំស្ក្រឹតនា ៖ អនុប្បខ្ម័យ្យំ) ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាគូប្រែ

១៦. ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយចូលទៅច្រៀតបៀតភិក្ខុដែលចូលទៅ
នៅមុនហើយ សម្រេចនូវទីផេកក្នុងវិហារ របស់សង្ឃ ដោយគិតថា : “ ភិក្ខុណា
មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ , ភិក្ខុនោះនឹងចេញទៅចុះ ” , ធ្វើនូវសេចក្តីច្រៀតបៀត
នោះឯង ឡូជានច្នៃយ កុំមែនហេតុដទៃឡើយ , ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៧. ភិក្ខុណាមួយ មានចិត្តក្រោធ ខឹង នឹងភិក្ខុជងគ្នាហើយ ទង់ទាញខ្លួនឯង
ឬ ប្រើគេឲ្យទង់ទាញ ចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ , ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៨ - ភិក្ខុណាមួយ អង្គុយសង្កត់ ឬ ផេកសង្កត់ដោយហើស នូវគ្រែ
តែងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសិក្សាជាមួយណោះអាសន្ន លើម្នាក់ក្នុងវិហារ
របស់សង្ឃ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៩ - កាលបើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ (ភិក្ខុដ៏ធំដែលមានម្ចាស់) , គប្បី
(លាបបុគ្គលយាបាន) កំណត់ទីមានឧកាសត្រឹមតែសន្លឹកទ្វារ(១) និងសន្លឹក
បង្អួច ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ(២) និងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច(៣) ឯដំបូល
ភិក្ខុត្រូវស្ថិតនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ទើបប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់, បើភិក្ខុប្រក់
ឲ្យច្រើនលើសពីកំណត់នោះទៅ ទុកជាស្ថិតនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ , ក៏គង់
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១ កំណត់ត្រឹមហត្ថបាលដោយជុំវិញនៃស្របទ្វារ ។ ២ គឺដើម្បីបើកបិទទ្វារ ។ ៣ សេចក្តីថា
ព្រះភពាគតអនុញ្ញាតតែតណិស, ពណ៌ខ្មៅ, ពណ៌ខ្មៅ និងក្បាច់ភ្នំផ្សេងៗ ដើម្បីបរិកម្មនូវ
សន្លឹកបង្អួច . . . ។

២០- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បាណកំ ឧទកំ
ភិណំ វា មត្តិកំ វា សិញ្ញេយ្យ វា សិញ្ញាបយ្យ
វា, បាចិក្ខិយំ ។ ១០ ។

ភិក្ខុគោតមោ ទុតិយោ ។

២១- យោ បន ភិក្ខុ អសម្មតោ ភិក្ខុនិយោ
ឱវទេយ្យ, បាចិក្ខិយំ ។ ១ ។

២២- សម្មតាមិ ចេ ភិក្ខុ, អដ្ឋទ្គេត សុរិយេ,
ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ បាចិក្ខិយំ ។ ២ ។

២៣- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនុបស្សយំ ឧបសទ្គមិត្តា
ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ, អញ្ញាត សមយោ, បាចិក្ខិយំ ។
តត្ថាយំ សមយោ : គិលានា ហោតិ ភិក្ខុនី, អយំ
តត្ថ សមយោ ។ ៣ ។

២៤- យោ បន ភិក្ខុ ឯវំ វទេយ្យ : អាមិសហេតុ
ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យ, បាចិក្ខិយំ ។ ៤ ។

២៥- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ
ចីវរំ ទេយ្យ, អញ្ញាត បារិវេណា, បាចិក្ខិយំ ។ ៥ ។

២៦- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយោ
ចីវរំ សិញ្ញេយ្យ វា សិញ្ញាបយ្យ វា, បាចិក្ខិយំ ។ ៦ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ភូមិបាចិត្តិយ

២០. ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចខ្លួនឯង ឬ ប្រើគេឲ្យស្រោចនូវស្មៅឬដី, ភិក្ខុនោះត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

ភូតតាម វគ្គទី ២ (៨៦) ។

២១. ភិក្ខុណាមួយ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

២២. ភិក្ខុ ចើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយក៏ដោយ, កាលបើព្រះអាទិត្យ អស្តង្គតហើយ, ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី, ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៣. ភិក្ខុណាមួយ ចូលទៅកាន់លំនេរបស់ភិក្ខុនីហើយ ប្រដៅពួក ភិក្ខុនី, រៀរលែងតែមានសម័យ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជា សម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ ភិក្ខុនីមានជំងឺ, នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

២៤. ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា : “ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រដៅពួក ភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ”, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៥. ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចិញ្ចឹមដល់ភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ, រៀរលែងតែប្តូរ ធា, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៦. ភិក្ខុណាមួយ ដេរខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរចិញ្ចឹមភិក្ខុនី មិនមែនជា ញាតិ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

កំពូច្យាតំមោក្ខណ៍

២៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សំវិធាយ
ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបទ្ធិយ្យ, អន្តមសោ គាមន្តរម្បិ,
អញ្ញាត្រ សមយោ, បាចិត្តិយំ ។ គត្តាយំ សមយោ ៖
សត្តកមនីយោ ហោតិ មគ្គោ សាសទ្ធិសម្មគោ
សប្បដិកយោ, អយំ គត្ត សមយោ ។ ៧ ។

២៨- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ សំវិធាយ
ឯកនាចំ អភិរុហោយ្យ, ឧទ្ធច្ចាមនី ចា អធាកាមនី ចា,
អញ្ញាត្រ តិរិយន្តរណាយ, បាចិត្តិយំ ។ ៨ ។

២៩- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ភិក្ខុនិបិបាចិតំ
បិណ្ណាបាតំ កុញ្ចោយ្យ, អញ្ញាត្រ បុព្វ តិហិសមារម្មា,
បាចិត្តិយំ ។ ៩ ។

៣០- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិ ឯកោ
ឯកាយ រហោ និសទ្ធិំ កម្មយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៣០ ។
ធិចាធមគ្គោ គតិយោ ។

ភិក្ខុប្បវាសិមេវាគូប្រែ

២៧. ភិក្ខុណាមួយ បច្ចុលភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយគ្នា, ដោយ
ហោចទៅសូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ, រៀរលែងតែមានសម័យ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ-
បាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានភ្នំគូតា
ជាពួក ១ ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្សៀស ១ ដែលប្រកប
ដោយភ័យចំពោះមុខ ១, នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

២៨. ភិក្ខុណាមួយ បច្ចុលភិក្ខុនី ឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា, ទៅប្រទេស
ទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី, រៀរលែងតែឆ្លងទទឹង. ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

២៩. ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ដែលភិក្ខុនីចាក់
ចែងឲ្យ, រៀរលែងតែចង្ហាន់ ដែលគ្រហស្ថបានប្រារព្ធជាមុន, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអា-
បត្តិបាចិត្តិយ ។

៣០. ភិក្ខុណាមួយ សម្រេច ការអង្គុយ ក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនី តែម្នាក់
និងម្នាក់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

ឧវាទវគ្គទី ៣ (ចប់)

៣១- អតិលាវនន(១) ភិក្ខុនា ឯកោ អាវសថបិណ្ណា
កុញ្ជិតញ្ជា, តតោ ថេ ឧត្តរី កុញ្ជយ្យ, បាចិត្តិយំ ។១។

៣២- គណៈកាថនេ អញ្ញ្រក្រ សមយា, បាចិត្តិយំ ។
កត្តាយំ សមយោ : គិលានសមយោ, ចីវរទានសម-
យោ, ចីវរការសមយោ, អទ្ធានកមនសមយោ,
នាថាភិវហនសមយោ, មហាសមយោ, សមណកត្ត-
សមយោ; អយំ កត្ត សមយោ ។ ២ ។

៣៣- បរម្យរកាថនេ អញ្ញ្រក្រ សមយា, បាចិត្តិយំ ។
កត្តាយំ សមយោ : គិលានសមយោ, ចីវរទានសម-
យោ, ចីវរការសមយោ; អយំ កត្ត សមយោ ។៣។

• បើកាមសំយោគវិទាន ក្រេតប្រក «៣» ជាអត្ថិលាវនន ។

វិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងបាទិក្ខិយ

៣១- ភិក្ខុ មិនមានជំងឺ ត្រូវឆាន់ចង្កាន់ចិណ្ឌបាតក្នុងរោងមានបាតកែងម្តង បើឆាន់ឡើយសព្វកំណត់នោះទេ, ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

៣២- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ព្រោះ (មមូល) គណ ភោជន (១) (ព្រម គ្នា) រៀបរយតែមានសម័យ ។ នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែល មានជំងឺ (២) ១ សម័យដែលគេឡើង (៣) ១ សម័យដែលធ្វើចិវរ (៤) ១ សម័យ ដែលដើរឆ្កែឆ្ងាយ (៥) ១ សម័យដែលជិះទូក (៦) ១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើន អង្គ (៧) ១ សម័យនៃសមណភក្តិ (៨) ១, នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៣៣- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ព្រោះឆាន់ចម្បុរភោជន (គឺភោជនដែល គេនិមន្តខាងក្រោយ) , រៀបរយតែមានសម័យ ។ នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខា បទនោះគឺ សម័យដែលមានជំងឺ (៩) ១ សម័យដែលគេឡើង ១ សម័យដែល ធ្វើចិវរ ១, នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

១ គឺភិក្ខុបួនប្រឡើងទៅ ទទួលនិមន្តឆាន់ភោជនយ៉ាងណាមួយដែលគេចេញឈ្មោះ, ភោ- ជននោះឈ្មោះជាគណ ភោជន ។ ២ សូម្បីតែជើងបែកបាក់ផ្តោតហោថាមានជំងឺ ។ ៣ គឺក្នុង ធ្វើចិវរភោជន១ខែបួនខែបើចេញក្រោយកម្រិត ។ ៤ ពេលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចិវរ ។ ៥ ពេលដែល ភិក្ខុកំពុងដើរឆ្កែឆ្ងាយតែដឹកនូវឈាមឆ្កែឆ្ងាយទៅ ឬត្រឡប់មកវិញ ។ ៦ ពេលដែលភិក្ខុរៀននឹង ជិះទូក, កំពុងជិះឬចុះទូក ។ ៧ ភិក្ខុបួនជុំគ្នាច្រើនជាងកំណត់ ចិណ្ឌបាតឆាន់មិនផ្អែក ។ ៨ គឺអ្នក ដែលចូលព្រះពុទ្ធសាសនាម្នាក់ ។ ៩ គឺភិក្ខុ មិនអាចនឹងអង្គុយឆាន់ ដាច់ទាល់ផ្នែកលើអា- សនៈមួយបាន ។

៣៤- ភិក្ខុំ បនេច ភ្នលំ ឧបគតំ បូតេហិ វា
បនេហិ វា អភិហង្គំ បថារេយ្យ ។ អាកទ្ធមារនន
ភិក្ខុនា ទ្ធិត្តិបត្តបូរា បដិគ្គហោតញ ។ គេតា ចេ ឧត្តរិ
បដិគ្គណ្ណោយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ទ្ធិត្តិបត្តបូរេ បដិគ្គហោត្វា
គេតា និហរិត្វា ភិក្ខុហិ សទ្ធិ សំវិភចិតព្វំ អយំ កត្ត
សាមិចិ ។ ៤ ។

៣៥- យេវា បន ភិក្ខុ ភុត្តាវិ បថារិគោ អនតិវិត្តំ
ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញោយ្យ
វា, បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

៣៦- យេវា បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ភុត្តាវិ បថារិតំ
អនតិវិត្តន ខាទនីយេន វា ភោជនីយេន វា អភិហង្គំ
បថារេយ្យ, ហន្ទ ភិក្ខុ ខាទ វា ភុញោ វាតិ, ជានំ
- អាសាទនារបេត្តោ, កត្តស្មី, បាចិត្តិយំ ។ ៦ ។

៣៧- យេវា បន ភិក្ខុ វិការេល ខាទនីយំ វា
ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញោយ្យ វា បាចិត្តិយំ ។ ៧ ។

ភិក្ខុប្បវាតិមេធាវុប្ប

៣៤- ជនបរាណា នូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូល ដោយនំទាំងឡាយក្តី ដោយសដូរទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបានតាមប្រាថ្នា ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រូវការ ត្រូវទទួលត្រឹមពេញពីរបីបាត្របាន ។ បើទទួលឡើយសព្វកំណត់នោះទៅ, ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។ ភិក្ខុដែលបានទទួលនំ ឬសដូរកំណត់ត្រឹមពីរបីបាត្រហើយ ត្រូវនែយកអំពីទីនោះ មកចែកជាបួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ, ការចែកនំឬសដូរនេះ ជាសាមិចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៣៥- ភិក្ខុណាមួយ កាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ ទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារ ដែលជាអនតិវិត្ត(១), ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៦- ភិក្ខុណាមួយ នាំភត្តទៅបរាណាបង្ខំភិក្ខុដែលកាន់ហើយ ហាមភត្ត ហើយ ដោយខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលជាអនតិវិត្ត ដោយពាក្យ ថា “ ហ៎! ភិក្ខុ, លោកចូរទំពាស្តីក្តី ចូរបរិភោគក្តី ” កាលបើដឹងហើយ រំពេក ទោស, និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់រួចហើយ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៧- ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស្តីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ក្នុងពេលវិកាល, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអោបត្តិបាចិត្តិយ ។

១ អនតិវិត្តភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការនៃរិទេយកម្ម ៧ យ៉ាង និងភត្ត ដែលមិនមែនជាបរិស័សស័ អំពីភិក្ខុឈី ។

៣៨- យោ បន ភិក្ខុ សន្តិធិការកំ ខាទនីយំ វា
កោជនីយំ វា ខារទយ្យ វា កុទ្ទយ្យ វា,
បាចិក្កិយំ ។ ៨ ។

៣៩- យានិ ខោ បន ភានិ បណីតកោជនានិ,
សេយ្យថីទំ : សប្បិ នវនីតំ គេលំ មធ្ភ ជានិកំ មច្ឆា
មំសំ ខីរំ ទធិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ឯត្រុបាទិ បណីតកោជ-
នានិ អត្តិលាវេនា អត្តេនា អត្តាយ វិញ្ញាវេបត្វា
កុញ្ញេយ្យ, បាចិក្កិយំ ។ ៩ ។

៤០- យោ បន ភិក្ខុ អទិន្នំ មុខទ្វារំ អាហារំ
អាហារេយ្យ, អញ្ញ្រក ឧទកទន្តុបាណា, បាចិក្កិយំ ។ ១០ ។
កោជនវគ្គោ ចតុគ្គោ ។

៤១- យោ បន ភិក្ខុ អវេលកស្ស វា
បរិព្វាជកស្ស វា បរិព្វាជិកាយ វា សហគ្គា ខាទនីយំ
វា កោជនីយំ វា ទរទយ្យ, បាចិក្កិយំ ។ ១ ។

៤២- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ ឯតំ វរទយ្យ :
ឯហាតុសោ, កាមំ វា និគមំ វា បិណ្ណាយ
បទិសិស្សាមាតិ; កស្ស ទាវេបត្វា វា អទាវេបត្វា វា
ឧយ្យាវេយ្យ :

វិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងបាចិត្តិយ

៣៨- ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដែលខ្លួនទុកដាក់ឱ្យកន្លងទៅត្រី, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

៣៩- បណ្ឌិតភោជនទាំងឡាយ ណាមួយ, បណ្ឌិតភោជនទាំងនោះ គឺ ទឹកដោះថ្នាំ, ទឹកដោះខាប់, ប្រេង, ទឹកឃ្មុំ, ស្កររំពៅ, ត្រី, សាច់, ទឹកដោះស្រស់, ទឹកដោះផ្សា ។ ភិក្ខុណាមួយ គ្មានជំងឺ សូមបណ្ឌិតភោជនទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនហើយឆាន់, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

៤០- ភិក្ខុណាមួយ លេចនូវអទិន្នាហារ(១) តាមទ្វារមាត់ រៀបលែងតែ ទឹកនិងឈើស្នួន, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

ភោជនវគ្គទី៤ (ចប់) ។

៤១- ភិក្ខុណាមួយ នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ដល់អចេលក្តី ក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជីកាភិក្តី ដោយដែរបស់ខ្លួន, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចក្តីបាចិត្តិយ ។

៤២- ភិក្ខុណាមួយ និយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នា យ៉ាងនេះថា “ ម្ចាស់អារសោ, លោកចូរមក, យើងទាំងឡាយ នឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬមិត្ត ដើម្បីបិណ្ឌបាត” ហើយឱ្យគេឱ្យ ឬមិនឱ្យគេឱ្យអ្វីៗ ដល់ភិក្ខុនោះហើយ បញ្ជូនឱ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា

១ អាហារដែលគេបិទបានប្រគេន ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

កច្ឆាត្ថុសោ,ន មេ កយា សន្និ ភថា ថា និសង្ខា ថា ផាសុ
ហោតិ. ឯកកស្ស មេ ភថា ថា និសង្ខា ថា ផាសុ ហោតិភិ;
ឯកទេវ បច្ចយំ ភវិត្វា អនញ្ញំ, បាចិត្តិយំ ។ ២ ។

៤៣- យោ បន ភិក្ខុ សកោជនេ កុលេ អនុប្ប-
ខន្ធ និសង្ខំ កប្បយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

៤៤- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គារមេន សន្និ រេហា
បដិច្ចន្តេ អាសនេ និសង្ខំ កប្បយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

៤៥- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គារមេន សន្និ ឯកោ
ឯកាយ រេហា/ និសង្ខំ កប្បយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

៤៦- យោ បន ភិក្ខុ និមន្តិកោ សកក្កោ សមា-
នោ, សន្នំ ភិក្ខុ អនាបុច្ឆា, បុរេភត្តំ ថា បច្ឆាភត្តំ ថា
កុលេសុ ចារិត្តំ អាមជ្ឈយ្យ, អញ្ញាត្រ សមយោ បាចិត្តិ-
យំ ។ កត្តាយំ សមយោ : ចីវរទានសមយោ,
ចីវរការសមយោ, អយំ កត្ត សមយោ ។ ៦ ។

៤៧- អត្ថិលានេន ភិក្ខុនា ចាតុម្មាសប្បច្ចយប្ប-
ការណា សាទិត្យា, អញ្ញាត្រ បុនប្បចារណាយ,
អញ្ញាត្រ និច្ចប្បចារណាយ, កកោ ចេ ឧត្តរី សាទិ-
យេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៧ ។

ភិក្ខុប្បវាតិមេវាភ្នំប្រែ

ម្នាលអារុសោ, លោកចូរទៅវិញចុះ, ខ្ញុំនិយាយបូអង្គុយ ជាមួយនឹង
លោកមិនសព្វាយទេ. ខ្ញុំនិយាយបូអង្គុយតែម្នាក់ឯងស្រួលជាង, ធ្វើនូវហេតុ
ចុះឯងឲ្យឆាប់ផ្ទុយ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៣. ភិក្ខុណាមួយ ចូលរុករាន ទៅសម្រេចការអង្គុយនៅ ក្នុងត្រកូល
ដែលមានដៃធនពីរនាក់គឺប្តីនិម្រេតន្ទ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៤. ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយ លើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំង
ជាមួយនឹងមាតុត្រាម, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៥. ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
តែម្នាក់និងប្តាក់, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៦. ភិក្ខុណាមួយ បានទទួលនិមន្តគេហើយ ជាអ្នកមានភក្ត្រហើយ, មិន
បានលាប្រាប់ភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ, ហើយដល់នូវការត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូល
ទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភក្ត្រ ក្រោយភក្ត្រ, រៀបលែងតែមានសម័យ, ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលគេឲ្យចិវរ
១ សម័យដែលធ្វើចិវរ១ នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៤៧. ភិក្ខុមិនមានជំងឺ ត្រូវត្រេកអរនឹងការបរាណា ដោយបង្ខំយកំណត់ត្រឹម
បួនខែ, រៀបលែងតែគេបានបរាណាថែមទៀត, រៀបលែងតែគេបានបរាណា
ជាទីច្នៃ, បើត្រេកអរឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ, ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៨- យោ បន ភិក្ខុ ឧយ្យត្តំ សេនំ ទស្សនាយ កច្ចេយ្យ, អញ្ញាត្រ កថារូបប្បច្ចយា, បាចិត្តិយំ ។ ៨ ។

៤៩- សិយា ច កស្ស ភិក្ខុនោ កោចិទេត បច្ចយោ សេនំ តមនាយ, ទ្វិវត្តតិវត្តំ កេន ភិក្ខុនា សេនាយ វសិតព្វំ ។ កកោ ចេ ឧត្តរី វសេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៩ ។

៥០- ទ្វិវត្តតិវត្តញោ ភិក្ខុ សេនាយ វសមារណា, ឧយ្យាធិកំ វា ពលត្តំ វា សេនាព្យហំ វា អនិក- ទស្សនំ វា កច្ចេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ១០ ។

អរេលភវគោ បញ្ចមេ ។

៥១- សុរារមេយពានេ បាចិត្តិយំ ។ ១ ។

៥២- អទ្ធិលិប្បតោទកេ បាចិត្តិយំ ។ ២ ។

៥៣- ឧទកេ ហស្សធម្មេ បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

៥៤- អនាធិរេយ បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

៥៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុ ភីសារេបយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

៥៦- យោ បន ភិក្ខុ អគ្គិលានោ វិសីវនារេប- ក្ខោ, វេហី សមាទហាយ្យ វា សមាទហារេបយ្យ វា, អញ្ញាត្រ កថារូបប្បច្ចយា, បាចិត្តិយំ ។ ៦ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងបាចិត្តិយ

៤៨- ភិក្ខុណាមួយ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពគេលើកចេញទៅ, រៀបលែង
តែមានហេតុមានសភាពដូច្នោះ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៩- បើភិក្ខុនោះ មានហេតុអ្វីមួយ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ព, ភិក្ខុនោះត្រូវ
ទៅនៅក្នុងទ័ពបាន ត្រឹមពីរាត្រីឬបីរាត្រី ។ បើនៅឡើយសព្វដំណាច់នោះទៅ
ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៥០- កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ព កំណត់ពីរាត្រី ឬបីរាត្រី ហើយទៅ
កាន់ទីដែលគេឲ្យដៃគ្នា ទីដែលគេត្រួតពិនិត្យ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ព ទី
សម្រាប់ចាត់ក្បួនទ័ព, ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

អចេលករគ្រឹះ ៥ (ចប់) ។

៥១- ភិក្ខុ ជីកសុរានិងមេរ័យ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៥២- ភិក្ខុ ចាក់ក្រលេកប្រលែងគ្នា ដោយចន្ទ្រញតិម្រាមដៃ ត្រូវអាចត្តិ
បាចិត្តិយ ។

៥៣- ភិក្ខុ លេងទឹក ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៤- ភិក្ខុ មិនអើពើ(១) ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៥- ភិក្ខុណាមួយ បន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា, ភិក្ខុនោះត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៦- ភិក្ខុណាមួយ មិនមានជំងឺ មានបំណងនឹងអង្វែងហើយ បង្កាត់ភ្លើង
ខ្លួនឯង ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ភ្លើង, រៀបលែងតែមានហេតុ មានសភាពដូច្នោះ(២) ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

១ គឺភិក្ខុមិនអើពើនឹងភិក្ខុអ្នករំលឹកដាស់គ្រឿង ឬនឹងសិក្ខាបទដែលព្រះសុគតបញ្ចក្ខន្ធករហើយ
២ គឺការសុដប្រទិចនិងការដុតបាត្រជាដើម ។

៥៧ យោ បន ភិក្ខុ ឱវេនឡមាសំ នហាយេយ្យ
អញ្ញាត្រ សមយោ; បាចិគ្គិយំ ។ កត្តាយំ សមយោ
ទិយឡោ មាសោ សេសោ គិម្ពានន្តិ, វស្សានស្ស
បថេមា មាសោ. កេច្ឆេតេ អឡុតេយ្យមាសា. ឧណ្ណ
សមយោ . បរិឡាហសមយោ . គិលានសមយោ .
កម្មសមយោ. អន្ធានកមនសមយោ, វាតត្បដ្ឋិសមយោ,
អយំ កត្ត សមយោ ។៧។

៥៨- នចំ បន ភិក្ខុនា ចីវរលាភេន ភិណ្ណំ
ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ណករណំ អាទាគព្វំ និលំ
វា ភទ្ទមំ វា កាឡសាមំ វា ។ អនាទា ចេ ភិក្ខុ
ភិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ អញ្ញាតំ ទុព្វណ្ណករណំ, នចំ
ចីវរំ បរិក្កេណេយ្យ, បាចិគ្គិយំ ។៨។

៥៩- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា
សិក្ខមាទាយ វា សាមណេរស្ស វា សាមណេរិយា
វា សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អប្បច្ចុទ្ធារកំ បរិក្កេណេយ្យ,
បាចិគ្គិយំ ។៩។

ភិក្ខុប្បាគិមេវាភូប្រែ

៥៧- ភិក្ខុណាមួយ មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែហើយដូចម្តីក, រៀបវែលដកែ
មានសម័យ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ
មួយខែកន្លះដ៏សេសខាងចុងនៃតិម្ភុដ្ឋេ(១), មួយខែខាងដើមនៃស្យានុដ្ឋេ(២), រួម
ខែទាំងនេះត្រូវជាតិខែកន្លះ, ហោរាសម័យក្តោ, សម័យស្កុះស្កាប់, សម័យ
ដែលមានជំងឺ, សម័យដែលធ្វើការងារ, សម័យដែលដើរផ្លូវត្រាយ, សម័យដែលមាន
ខ្យល់និងភ្លៀង, នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ(៣) ។

៥៨- ភិក្ខុបានចិវេន្ទិមកហើយ គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឱ្យខូចពណ៌បី
យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឱ្យខូចពណ៌ណាមួយ គឺ ពណ៌ខៀវភ្លឺ ពណ៌ភក់ភ្លឺ ពណ៌ខ្មៅ
ភ្លឺ ។ បើភិក្ខុមិនកាន់យក នូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឱ្យខូចពណ៌បីយ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើ
អោយខូចពណ៌ណាមួយទេ, ហើយប្រើប្រាស់ចិវេន្ទិ, ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៥៩- ភិក្ខុណាមួយ បានវិកប្បចិវេន្ទិដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផលន្ទាភ្លឺ ភិក្ខុ-
នីភ្លឺ សិក្ខុមារាភ្លឺ សាមណេរភ្លឺ សាមណេរីភ្លឺ ហើយប្រើប្រាស់ចិវេន្ទិដែលមិន
ទាន់ឱ្យផេដកវិកប្បចេញ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១ គឺចាប់តាំងពី ១ កើត ខែ ជេស្ឋ ទៅដល់ ១៨ កើត ខែ អាសាធ ។ ២ គឺចាប់តាំងពី ១
រោច ខែ អាសាធ ទៅដល់ ១៨ កើត ខែ ស្រាពណ៍ ។ ៣ សិក្ខាបទនេះជាបទសប្បញ្ញត្តិព្រះ
សាស្តាទ្រង់ចេញចំពោះភិក្ខុ អ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រៅពីនោះ អ្នកនៅ
ប្រទេសឃើងដាវដើម ភិក្ខុអាចចង្អុកទឹកបានជានិច្ច ។

៦០- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា និសីទនំ
វា សូចិយរំ វា កាយពន្ធនំ វា អបនិធមយ្យ វា
អបនិធាមយ្យ វា, អន្តមសោ ហស្សារមគ្គោមិ
បាចក្កិយំ ។១០។

សុរាបាណចគ្គោ ឆដ្ឋោ ។

៦១- យោ បន ភិក្ខុ សក្កិច្ច បាណំ ចីវិក
វោរោមយ្យ, បាចក្កិយំ ។១។

៦២- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សប្បរាណកំ ឧទកំ
បរិកុញ្ចយ្យ, បាចក្កិយំ ។២។

៦៣- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ យថាធម្មំ នីហកាធិក
រណំ បុនក្កថ្មាយ ឧគ្គោជយ្យ, បាចក្កិយំ ។៣។

៦៤- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ជានំ ទុដ្ឋុល្លំ អាបក្ក
បដិច្ចារទយ្យ, បាចក្កិយំ ។៤។

៦៥- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ឧនតិសតិវស្សំ បុគ្គលំ
ឧបសម្បារទយ្យ, សោ ច បុគ្គលោ អនុបសម្បន្តោ
ភេ ច ភិក្ខុ គារយ្ហា, ភេ ភស្មី បាចក្កិយំ ។៥។

៦៦- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ ថេយ្យសត្តេន សន្និ
សំវិធាយ ឯកទ្ធានមក្កំ បដិបទ្ទេយ្យ, អន្តមសោ
គាមន្តរម្បិ, បាចក្កិយំ ។៦។

វិញ្ញាបនបត្រ ភិក្ខុបាចិត្តិយ

១០- ភិក្ខុណាមួយ លាក់ទុកខ្លួនឯង ឬប្រើគេឱ្យលាក់ទុក នូវបាត្រភ្នំ ចីរភ្នំ និសីទនៈភ្នំ បំពង់ម្កលភ្នំ វត្តពន្ធនិក្ខេភ្នំ របស់ភិក្ខុជងគ្នា ដោយហោច ទេ។ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

សុរាជានវគ្គទី ៦ (ចប់) ។

១១ - ភិក្ខុណាមួយ ក្លែងផ្តាច់បង់សត្វ ចាកជីវិត, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ ។

១២- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ មាន ជីវិត, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៣- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងថា អធិករណ៍ ដែលសង្ឃម្នាក់សបគួរ តាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៤- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយបិទបាំងទុកនូវទុដ្ឋល្ងាបភ្នំ របស់ភិក្ខុ ជងគ្នា, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

១៥ - ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ ឱ្យរបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមាន អាយុមិនទាន់គ្រប់ខ្ញែកឆ្នាំ, បុគ្គលនោះ ក៏នៅពុំមែនជាឧបសម្បទន្នផង, ទាំងពួក ការភិក្ខុនោះ ក៏ឈ្មោះថាត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់គ្នះគិះដៀលផង, នេះជាអាបត្តិ បាចិត្តិយ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

១៦- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បបួលពួកឈ្មួញជាចោរ ដើរទៅ កាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយគ្នា, ដោយហោចទេ។ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ, ភិក្ខុ នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៦៧- យោ បន ភិក្ខុ មាតុគ្គារមន សន្តិ សំវិធាយ
ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបទ្ទេយ្យ, អន្តមសោ ភាមន្តរម្បិ,
បាចិត្តិយំ ។៧។

៦៨- យោ បន ភិក្ខុ ឯតំ ចទេយ្យ, កថាហំ ភក្ខតកា
ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ, យថា យេមេ អន្តរាយិកា ធម្មា
ចុត្តា ភក្ខតកា, ភេ បដិសេតតោ នាលំ អន្តរាយាយាតិ ។
សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯតមស្ស ចចនិយោ : មា អាយស្មា
ឯតំ អចច, មា ភក្ខតន្តំ អញ្ញាចិត្តិ, ន ហិ សាធុ ភក្ខតតោ
អញ្ញក្កានំ, ន ហិ ភក្ខតា ឯតំ ចទេយ្យ : អនេកបរិយា-
យេន អាចុសោ អន្តរាយិកា ធម្មា ចុត្តា ភក្ខតកា, អលញ្ញា
បន ភេ បដិសេតតោ អន្តរាយាយាតិ ។ ឯតញ្ញោ សោ
ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ចុច្ចមារនា, កថេត បគ្គុណ្ណាយ្យ, សោ
ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ យាតកតិយំ សមនុក្កាសិតញ្ញោ កស្ស
បដិនិស្សក្កាយ ។ យាតកតិយញ្ញោ សមនុក្កាសិយមារនា
តំ បដិនិស្សទ្ទេយ្យ, កេច្ចតំ កុសលំ : នោ ចេ បដិនិស្ស-
ទ្ទេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។៨។

៦៩- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ កថាវាទិនា ភិក្ខុនា
អកជានុធម្មេន កំ ទិដ្ឋី អប្បជីនិស្សន្នេន សន្និ សម្ម-
ញោយ្យ ថា សំគរសយ្យ ថា សហ ថា សេយ្យ
កម្មេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។៩។

៧០- សមណុទ្ទេសោបិ ចេ ឯចំ ចនេយ្យ : កថាហំ
កកតកា ធម្មំ ទេសិតំ អាជានាមិ : យថា យេមេ អន្ត-
រាយិកា ធម្មា តុត្តា កកតកា, តេ បជិសេតកោ នាលំ
អន្តរាយាយាតិ ។ សោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខុហិ ឯច-
មស្ស ចចនិយោ : មា អាចុសោ សមណុទ្ទេស, ឯចំ
អចច, មា កកតន្តំ អញ្ជាចិត្តិ : ន ហិសាធុ កកតកោ អញ្ជ-
ក្កានំ, ន ហិ កកតា ឯចំ ចនេយ្យ ; អនេកបរិយាយេន
អាចុសោ សមណុទ្ទេស, អន្តរាយិកា ធម្មា តុត្តា
កកតកា, អលញ្ច បន តេ បជិសេតកោ អន្តរាយា-
យាតិ ។ ឯចនញ្ជេសោ សមណុទ្ទេសោ ភិក្ខុហិ តុច្ចមា-
នោ, កថេត បក្កេណ្ណយ្យ, សោ សមណុទ្ទេសោ
ភិក្ខុហិ ឯចមស្ស ចចនិយោ ; អច្ចតកេ តេ អាចុសោ
សមណុទ្ទេស, ន ចេត សោ កកតា សត្តា អបទិសិ-
កញ្ចា :

វិញ្ញាណុទ្ទេស ភិក្ខុបាចិត្តិយ

៦៩- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹង ហើយចរិណោគរមត្តិ នៅរមត្តិ សម្រេច
ការដេករមត្តិ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលមានការពោលដូច្នោះជាប្រក្រតី, ជាអ្នកមិន
ធ្វើតាមធម៌, ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិទោះ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៧០- បើសមណុទ្ទេស ពោលយ៉ាងនេះថា “ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះ
មានព្រះភាគសម្តែងហើយ ដោយបក្សនេះថា “ អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយណា
ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ, អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយនោះ
មិនមែនអាចនឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ” ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយត្រូវនិយាយនឹងសមណុទ្ទេសនោះ យ៉ាងនេះថា “ ទេ! អារុសោសមណុ-
ទ្ទេស, ឯងកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ, កុំពោលបង្គាប់ព្រះមានព្រះភាគឡើយ,
ការពោលបង្គាប់ព្រះមានព្រះភាគ មិនល្អទេ, ព្រះមានព្រះភាគពុំមែនពោល
យ៉ាងនេះទេ, ទេ! អារុសោសមណុទ្ទេស, ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែង
ហើយនូវអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ដោយអនេកបរិយាយ, អន្តរាយិកធម៌ទាំង-
នោះសោត ក៏អាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ដល់អ្នកសេព បានពិតមែន ។
កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ, សមណុទ្ទេសនោះ នៅតែ
ប្រកាន់ដូច្នោះដដែល, ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយនឹងសមណុទ្ទេសនោះយ៉ាង
នេះថា “ ទេ! អារុសោសមណុទ្ទេស, ចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ ឯងមិនត្រូវអាង ព្រះ
មានព្រះភាគអង្គនោះ ថាជាសាស្ត្ររបស់ឯងទៀតឡើយ

យម្បិ ចញ្ញោ សមណុទ្ទេសា លកន្តិ ភិក្ខុហិ សទ្ធិ
ទ្ធិត្តកិរត្តំ សហសេយ្យំ, សាមិ ភេ នត្តិ; ចេ បិវេ
វិនស្សាតិ ។ យោ បន ភិក្ខុ ជានំ កថានាសិក្ខ
សមណុទ្ទេសំ ឧបលាបេយ្យ វា ឧបជ្ឈាបេយ្យ វា
សម្មញ្ញេយ្យ វា សហ វា សេយ្យំ កេប្បយ្យ,
បាចិក្ខិយំ ។ ១០ ។

សប្បាណាភវត្តោ សត្តមោ ។

៧១- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ សហធម្មិកំ តុច្ចមារោ,
ឯតំ វេទេយ្យ : ន កាវាហំ អាត្មេសា, ឯកស្មី សិក្ខា-
បទេ សិក្ខិស្សាមិ, យាត នញ្ញំ ភិក្ខុំ ព្យត្តំ វិនយធំ
បរិបុច្ឆាមិកិ, បាចិក្ខិយំ ។ សិក្ខុមារោនន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
អញ្ញាតព្វំ បរិបុច្ឆិតព្វំ បរិបញ្ជិតព្វំ ។ អយំ កត្ត
សាមិចិ ។ ១ ។

៧២- យោ បន ភិក្ខុ, បាតិមោភូ ឧទ្ធិស្សមារោ,
ឯតំ វេទេយ្យ : ភិម្បនិមេហិ ខុទ្ធានុខុទ្ធកេហិ សិក្ខាប-
ទេហិ ឧទ្ធិជ្ជេហិ, យាតទេត កុក្កុច្ឆាយ វិហាសាយ
វិលខាយ សំចត្តន្តិកិ, សិក្ខាបទវិច ណ្ណានក
បាចិក្ខិយំ ។ ២ ។

ភិក្ខុប្បាភិមេរក្ខន្ធិ

ក៏សាមណេរទាំងឡាយដទៃ តែងបាននូវការដេករួមដណា អស់ពីរាត្រី ឬពីរាត្រី ជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ, ការដេករួមនោះ មិនមានដល់ដងទេ, ទេ! មនុស្សឥតគោរម ដងចូរចេញទៅ, ចូរវិនាសទៅ ” ។ ភិក្ខុណាមួយកាល ដឹងហើយ បញ្ចុះចក្កលសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃបានឲ្យវិនាស យ៉ាងនោះ ហើយភ្នំ, ឡូចម្រើភ្នំ, បរិភោគរួមភ្នំ, សម្រេចឥរិយាបថដេករួម, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិចាចិត្តិយ ។

សច្ច្យាណករត្ថមី៧ (ចប់) ។

៧១. ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា “ ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ, ខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរ ភិក្ខុដទៃដែលឈ្នួស ដែលទ្រទ្រង់រិទ្ធិយដរាបណា, ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទ នេះដរាបនោះ ”, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិចាចិត្តិយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ, ភិក្ខុ អ្នកសិក្សាឱ្យតែដឹងច្បាស់, គួរតែសាកសួរ គួរតែពិចារណា ។ នេះជាសាមី- ចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

៧២. ភិក្ខុណាមួយ, កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែង នូវបាតិមោត្ត ពោលយ៉ាង នេះថា “ ប្រយោជន៍អ្វី ដោយសិក្ខាបទតូចតាច ដែលសម្តែងហើយទាំង នេះ សិក្ខាបទទាំងនេះ, ប្រព្រឹត្តទៅគ្រាន់តែ ដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត និងសេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង”, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិ ចាចិត្តិយ ព្រោះពោលបង្គាប់សិក្ខាបទ ។

៧៣- យោ បន ភិក្ខុ, អន្ធខ្យមាសំ បាតិមោភ្នេ
 ឧទ្ធិស្សមារេន, ឯតំ វេទយ្យ : ឥទារេន ខោ អហំ
 ជានាមិ : អយម្យិ ភិវ ធម្មោ សុត្តាកតោ សុត្តបរិយា-
 បន្នោ អន្ធខ្យមាសំ ឧទ្ធសំ អាគច្ឆតិភិ : កញ្ច
 ភិក្ខុ អញ្ច ភិក្ខុ ជានេយ្យំ និសិន្ធបុព្វំ ឥមិនា
 ភិក្ខុនា ធិត្តិភ្នក្កំ បាតិមោភ្នេ ឧទ្ធិស្សមារេន, កោ បន
 ចារេនា ភិយ្យាភិ, ន ច កស្ស ភិក្ខុនោ អញ្ញាណភេន
 មុត្តិ អត្ថិ, យញ្ច កត្ត អាបត្តិ អាបន្នោ, កញ្ច យថាធម្មោ
 ការេកញ្ចោ; ឧត្តវិញ្ញាស្ស មោហោ អារោមេកញ្ចោ : កស្ស
 ភេ អាចុសោ អលាភា, កស្ស ភេ ទុល្លុទ្ធិ, យំ ភ្ន
 បាតិមោភ្នេ ឧទ្ធិស្សមារេន, ន សាធុកំ អដ្ឋិកត្វា មន-
 សិករោសីភិ : ឥទំ កស្សី មោហានភេ បាចិត្តិយំ ។ ៣ ។

៧៤- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ភុបិកោ អនត្តមនោ
 បហារំ ទេទយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៤ ។

៧៥- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស ភុបិកោ អនត្តមនោ
 កលសត្តិកំ ឧត្តិវេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ៥ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ភូមិបាចិត្តិយ

៣៣. ភិក្ខុណាមួយ , កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែង នូវបាតិមោក្ខ រាល់កន្លះខែ ពោលយ៉ាងនេះថា “ ខ្ញុំទើបគន្លងដឹង ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះឯង ថា “ ឮថាសិក្ខាបទនេះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់បញ្ចូលក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស រាល់កន្លះខែ ” ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ដឹងនូវភិក្ខុនោះថា “ ភិក្ខុនេះ ធ្លាប់អង្គុយស្តាប់បាតិមោក្ខ ដែលភិក្ខុសម្តែង អស់រវះពីរចំដងហើយ នឹងចាច់ និយាយថ្មី ដល់ការស្តាប់ច្រើនដង ” , ភិក្ខុនោះ មិនមានការរួចចាកអាបត្តិ ដោយអាការៈដែលមិនដឹងទេ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិណា ក្នុងអនាចារនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យភិក្ខុនោះ ធ្វើអាបត្តិនោះដោយសមន្តរតាមធម៌, ម្យ៉ាងទៀតត្រូវលើក មេហារោចនកម្ម ចំពោះភិក្ខុនោះថែមទៀតថា “ ម្ចាស់អាស្រសា ការ នេះមិនជាលាភ របស់អ្នកឯងទេ, អ្នកឯងនេះ បាននូវរបស់អាត្រក់ហើយ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសម្តែងនូវបាតិមោក្ខ, អ្នកឯងមិនបានធ្វើទុកក្នុង ចិត្ត ឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះក្រែង ធ្វើខ្មេង (តើ) នោះ ។

៣៤. ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធនឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ភិក្ខុធុងត្នា, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

៣៥. ភិក្ខុណាមួយ ក្រោធនឹង ហើយដាច់ឡើងនូវលំពែងដីបាតដែលនៅ ភិក្ខុធុងត្នា, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

កិច្ចប្បវត្តិមោក្ខពាលី

៧៦- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុំ អម្បលភេន សឡា-
ទិសេសេន អនុទ្ធិសេយ្យ, បាចិក្កិយំ ។ ៦ ។

៧៧- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុស្ស សញ្ញិច្ច កុក្កុច្ចំ
ឧបទហេយ្យ : កតិស្ស មហុត្តម្យិ អដាស, ភវិស្សកិកិ,
ឯកទេច បច្ចយំ ភវិក្ខា អនញ្ញំ, បាចិក្កិយំ ។ ៧ ។

៧៨- យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនំ កណ្ណានជាគានំ
កលហជាគានំ វិចារទាបន្ទានំ, ឧបស្សកិ កិដ្ឋេយ្យ :
យំ កេម កណិស្សន្តិ, កំ សោស្សាមិកិ, ឯកទេច
បច្ចយំ ភវិក្ខា អនញ្ញំ, បាចិក្កិយំ ។ ៨ ។

៧៩- យោ បន ភិក្ខុ ធម្មិកានំ កម្មានំ ឆន្ទំ ទត្វា,
បច្ឆា វិយនធម្មំ អាបទ្រេយ្យ, បាចិក្កិយំ ។ ៩ ។

៨០- យោ បន ភិក្ខុ, សឡេ វិនិច្ឆ័យកថាយំ
ចត្តមានាយ, ឆន្ទំ អទត្វា, ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមេយ្យ,
បាចិក្កិយំ ។ ១០ ។

ភិក្ខុប្បាភិមេត្តវិប្ប

៧៧. ភិក្ខុណាមួយ ទោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអារម្ភិក្ខិសង្ខារទិសេស ភក
ខានមូល, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខិបាចិត្តិយ ។

៧៨. ភិក្ខុណាមួយ ក្នុងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីអង្រួនសសឡើយដល់ភិក្ខុផង
គ្នា ដោយគិតថា “ ភិក្ខុនោះ នឹងមានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្តមួយពេចដោយ
ហេតុនេះ ពុំទានឡើយ ”, ធ្វើនូវសេចក្តីសឡើយនោះធនឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែន
ហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខិបាចិត្តិយ ។

៧៩. ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ឈ្នះ
ទាស់ទែងគ្នា, ទោឈរមែបចរស្តាប់ ដោយគិតថា “ ភិក្ខុទាំងនេះ នឹង
ពោលនូវពាក្យណា, អញនឹងស្តាប់នូវពាក្យនោះ ”, ធ្វើនូវកិរិយាឈរមែបចរ
ស្តាប់នោះធន ឲ្យជាបច្ច័យ ពុំមែនហេតុដទៃឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអារម្ភិ
ក្ខិបាចិត្តិយ ។

៨០. ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យឆន្ទៈដើម្បីកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌
ហើយ(១) ក៏ដល់នូវធម៌កិរិយាគិរិយាគិរិយា ជាទាមក្រោយវិញ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
អារម្ភិក្ខិបាចិត្តិយ ។

៨១. ភិក្ខុណាមួយ កាលដែលពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិន
ឲ្យឆន្ទៈ, ហើយក្រោកចាកអាសានៈ ចេញទៅ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអារម្ភិក្ខិបាចិត្តិយ

១ បានដល់កម្មត្រូវយ៉ាងគឺ អចរណេកកម្ម១ ញក្ខិកម្ម១ ញក្ខិទុកិយកម្ម១ ញក្ខិចគុកម្ម ១
ដែលសង្ឃធ្វើតាមធម៌ កាយវិទ្ធិយ ។

៨១- យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គេន សឡេន ចីវរំ ទក្ខា ,
បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបទ្ទេយ្យ : យថាសន្តតំ ភិក្ខុ សឡិកំ
លាភំ បរិណារមន្តិគិ, បាចិត្តិយំ ។ ១១ ។

៨២- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សឡិកំ លាភំ
បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណារមេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ១២ ។
សហធម្មិកវគ្គោ អជ្ជមេវ ។

៨៣- យោ បន ភិក្ខុ, អញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិ-
សិក្កស្ស អនិក្ខន្ធរាជកេ អនិក្កករកនកេ បុព្វេ អប្បដិ-
សំចិណិកោ, ឥន្ទខីលំ អតិក្ការមេយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ១ ។

៨៤- យោ បន ភិក្ខុ កេនំ វា កេនសម្មតំ វា,
អញ្ញក្ក អជ្ជារាមា វា អជ្ជាវសថា វា ឧត្តរណ្ណេយ្យ
វា ឧត្តរណ្ណារមេយ្យ វា, បាចិត្តិយំ ។ កេនំ វា បន
ភិក្ខុនា កេនសម្មតំ វា អជ្ជារាមេ វា អជ្ជាវសថេ
វា ឧត្តហេត្វា វា ឧត្តហារមេត្វា វា និក្ខិបិកព្វំ :
យស្ស ភវិស្សតិ, សោ ហរិស្សតីតិ ។ អយំ កត្ត
សាមីចិ ។ ២ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ភូមិបាទិក្ខិយ

៨១- ភិក្ខុណាមួយ ឱ្យចិញ្ចឹម (ដល់ភិក្ខុ ជាមួយ) នឹងសង្ឃ ដែល ព្រមព្រៀងគ្នាហើយ, ក៏ដល់នូវភិក្ខុយាភិះដៀល ជាទាងក្រោយវិញថា “ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបង្ហោនលាភរបស់សង្ឃ ទៅតាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ”, ភិក្ខុនោះ ត្រូវ អាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

៨២- ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បង្ហោនលាភដែលគេប្រុងនឹងបង្ហោន ទៅ ដើម្បីសង្ឃ ឱ្យត្រឡប់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ បាទិក្ខិយ ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ (ចប់) ។

៨៣- ភិក្ខុណាមួយ, កាលព្រះរាជាធានាត្រើយ បានមុខភាសិតហើយ ទ្រង់ពុំទាន់ជ្រាបជាមុន, ឈានកន្លងធរណី(១) ចូលទៅក្នុងក្រឡាជ្រះបន្ទំ ដែល ព្រះរាជាបិទទាន់ស្តេចចេញ ទាំងស្រ្តីកែត្រះមហេសី ក៏មិនទាន់ស្តេច ចេញដែរ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

៨៤- ភិក្ខុណាមួយ រើសខ្លួនឯង ឱ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវរត្តុដែលសន្មត ជាវតនៈក្តី, រៀបរយដៃខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទិស្នាក់, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអា- បត្តិបាទិក្ខិយ ។ តែថាភិក្ខុត្រូវរើសខ្លួនឯង ឬឱ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវរត្តុដែល គេសន្មតជាវតនៈក្តី ខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទិស្នាក់ហើយទុកដាក់ ដោយ គិតថា “ រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ ” ។ នេះជាសាមិចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

១ សំដៅយកក្របខ្លួនខាងក្រោយនៃក្រឡាជ្រះបន្ទំ ។

៨១- យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គេន សឡេន ចីវរំ ទក្ខា ,
បច្ឆា ខីយនធម្មំ អាបដ្ឋេយ្យ : យថាសន្តតំ ភិក្ខុ សឡិកំ
លាភំ បរិណារមន្តិគិ, បាចិត្តិយំ ។ ១១ ។

៨២- យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សឡិកំ លាភំ
បរិណាតំ បុគ្គលស្ស បរិណារមយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ១២ ។
សហធម្មិកវគ្គោ អដ្ឋមេវ ។

៨៣- យោ បន ភិក្ខុ, វេញ្ញា ខត្តិយស្ស មុទ្ធាភិ-
សិក្កស្ស អនិក្ខន្ធរាជកេ អនិក្កករកនកេ បុរេ អប្បជិ-
សំវិទិកោ, ឥន្ទខីលំ អតិក្ការមយ្យ, បាចិត្តិយំ ។ ១ ។

៨៤- យោ បន ភិក្ខុ ភេនំ វា ភេនសម្មតំ វា,
អញ្ញ្យក អជ្ឈារាមា វា អជ្ឈាវសថា វា ឧគ្គុណ្ណយ្យ
វា ឧគ្គុណ្ណារមយ្យ វា, បាចិត្តិយំ ។ ភេនំ វា បន
ភិក្ខុនា ភេនសម្មតំ វា អជ្ឈារាមេ វា អជ្ឈាវសថេ
វា ឧគ្គុហេត្វា វា ឧគ្គុហារមត្វា វា និភិបិកព្វំ :
យស្ស ភវិស្សកិ, សោ ហរិស្សតិកិ ។ អយំ កក្ក
សាមីចិ ។ ២ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងបាចិត្តិយ

៨១. ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចិញ្ចឹម (ដល់ភិក្ខុ ជាមួយ) នឹងសង្ឃ ដែល ព្រមព្រៀងគ្នាហើយ, ក៏ដល់នូវភិយាកៈជៀល ជាខាងក្រោយវិញថា “ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបង្ហោនលាភរបស់សង្ឃ ទៅតាមសេចក្តីតាមចិត្ត ”, ភិក្ខុនោះ ត្រូវ អាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៨២. ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បង្ហោនលាភដែលគេប្រុងនឹងបង្ហោន ទៅ ដើម្បីសង្ឃ ឲ្យត្រឡប់មកដើម្បីបុគ្គលវិញ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិ បាចិត្តិយ ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ (ចប់) ។

៨៣- ភិក្ខុណាមួយ, កាលព្រះរាជាជាក្សត្រីយ៍ បានមុឡាភិសេកហើយ ទ្រង់ពុំទាន់ប្រាបជាមុន, ឈានកន្លងធរណី(១) ចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែល ព្រះរាជាបានទាន់ស្តេចចេញ ទាំងស្រ្តីកែវត្តិព្រះមហេសី ក៏មិនទាន់ស្តេច ចេញដែរ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៨៤. ភិក្ខុណាមួយ រើសខ្លួនឯង ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវរត្នុដែលសន្មត ជារតនៈក្តី, រៀបរយដៃខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទីស្នាក់, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអា. ចត្តិបាចិត្តិយ ។ តែថាភិក្ខុត្រូវរើសខ្លួនឯង ឬឲ្យគេរើស នូវរតនៈក្តី នូវរត្នុដែល គេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងអារាម ឬខាងក្នុងទីស្នាក់ហើយទុកដាក់ ដោយ គិតថា “ រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ ” ។ នេះជាសាមិចិកម្ម ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។

១ សំដៅយកគ្របម្លាតខាងក្រោមនៃក្រឡាចង្កំ ។

កិច្ចប្បវត្តន៍ខេត្តបាត់ដំបង

៨៥- យោ បន ភិក្ខុ សន្តំ ភិក្ខុ អនាបុច្ឆា វិការលេ
គាមំ បទិសេយ្យ, អញ្ញក្រ គថារុបា អច្ឆាយិកា ករ-
ណីយា, បាចិក្កិយំ ។ ៣ ។

៨៦- យោ បន ភិក្ខុ អដ្ឋិមយំ ថា ទន្ធមយំ ថា
វិសាណមយំ ថា សូចិយំ ការាបេយ្យ, ភេទនកំ
បាចិក្កិយំ ។ ៤ ។

៨៧- នចំ បន ភិក្ខុនា មញ្ញំ ថា បីបំ ថា
ការយមារនន, អដ្ឋទ្គុលបាទកំ ការេកញ្ចំ សុគកច្ចុលេន
អញ្ញក្រ ហេដ្ឋិមាយ អជនិយា, តំ អភិក្កាមយេកា;
ភេទនកំ បាចិក្កិយំ ។ ៥ ។

៨៨- យោ បន ភិក្ខុ មញ្ញំ ថា បីបំ ថា ត្មុលោនដ្ឋំ
ការាបេយ្យ, ឧទ្ធាឡនកំ បាចិក្កិយំ ។ ៦ ។

៨៩- និសីទនំ បន ភិក្ខុនា ការយមារនន បមារណិកំ
ការេកញ្ចំ, ក្រតិទំ បមារណំ: ទីយេសា ទេ វិទត្តិយេ
សុគកវិទត្តិយា ភិរិយំ ទីយឡំ ទសា វិទត្តិ ។ តំ
អភិក្កាមយេកា, ភេទនកំ បាចិក្កិយំ ។ ៧ ។

ភិក្ខុប្បាភិមោក្ខប្រែ

៤៥ - ភិក្ខុណាមួយ កុំបានលាភិក្ខុដែលមានទៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ក្នុងលោកិកាល, រៀបលេងតែមានភិក្ខុប្រញាប់ មានសភាពដូច្នោះ, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិបាចិត្តិយ ។

៤៦ - ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើចំពង់មូល ជាវិការនៃភិក្ខុភិក្ខុ ជាវិការនៃ ភិក្ខុភិក្ខុ ជាវិការនៃស្នេហភិក្ខុ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិពេទនកបាចិត្តិយ(១) ។

៤៧ - បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែថ្មី តាំងថ្មី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង ៨ ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត រាស់ពីត្រឹមមេគ្រែខាងក្រោមចុះទៅ, (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លង ហួសពីនោះទៅ, ត្រូវអាចត្តិពេទនកបាចិត្តិយ(២) ។

៤៨ - ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យគេធ្វើគ្រែ តាំងថ្មី ញាត់ដោយសំឡី, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាចត្តិឧទ្ធាឲ្យនកបាចិត្តិយ(៣) ។

៤៩ - បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និស័ទនៈ ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ, ឯ ប្រមាណក្នុងសំពត់និស័ទនៈនោះយ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយពីចំអាយ, ទទឹង ១ ចំអាយ កន្លះ និងជាយ ១ ចំអាយ ដោយចំអាយព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លង ហួសពីនោះទៅ, ត្រូវអាចត្តិពេទនកបាចិត្តិយ ។

១ អាចត្តិបាចិត្តិយនេះ មានភិក្ខុត្រូវចំបែកចំពង់មូលនោះ ជាវិការនៃកម្មសិទ្ធិចេញសម្តែង បាន, បើមិនបានធ្វើវិធានកម្មទេ, សម្តែងមិនដាច់ឡើយ ។

២ អាចត្តិបាចិត្តិយនេះ មានភិក្ខុត្រូវកោត់ជើងគ្រែ ឬតាំងនោះ ជាវិការនៃកម្មសិទ្ធិ ចេញ សម្តែងបាន, បើមិនបានធ្វើវិធានកម្មទេ សម្តែងកុំដាច់ឡើយ ។ ៣ អាចត្តិបាចិត្តិយនេះ មាន ភិក្ខុត្រូវកោត់សំឡីនោះចោល ជាវិការនៃកម្មសិទ្ធិ ចេញសម្តែងបាន, បើមិនបានធ្វើវិធានកម្មទេ សម្តែងកុំដាច់ឡើយ ។

៩០- កណ្តុប្បដិច្ចាទី^(១) បន ភិក្ខុនា ការយមារនន
បមាណិកា ការេតញ្ចា, ត្រៀម បមាណៈ ធីយសោ
ចកស្សោ វិទត្តិយោ សុគតវិទត្តិយា ភិរិយំ ទេ វិទត្តិ-
យោ តំ អភិក្កាមយតោ, រេទនភំ បាចិត្តិយំ ។ ៩ ។

៩១- វស្សិកសាដិក^(២) បន ភិក្ខុនា ការយមារនន
បមាណិកា ការេតញ្ចា, ត្រៀម បមាណៈ ធីយសោ ឆ
វិទត្តិយោ សុគតវិទត្តិយា ភិរិយំ អធិ្យតេយ្យោ ។ តំ
អភិក្កាមយតោ, រេទនភំ បាចិត្តិយំ ។ ៩ ។

៩២- យោ បន ភិក្ខុ សុគតចីវរេប្បមាណំ ចីវរំ
ការារេយ្យ អភិរេកំ ថា, រេទនភំ បាចិត្តិយំ ។ ត្រៀម
សុគតស្ស សុគតចីវរេប្បមាណៈ ធីយសោ នច វិទត្តិ-
យោ សុគតវិទត្តិយា ភិរិយំ ឆ វិទត្តិយោ ។

៩៣ សុគតស្ស សុគតចីវរេប្បមាណំ ។ ១០ ។

រេទនភោ នចមេ ។

១ ច្បាប់ខ្លះថា កណ្តុប្បដិច្ចាទី ។ ខ្លះថា កណ្តុប្បដិច្ចាទី ។ ២ ច្បាប់ខ្លះថា
វស្សិកសាដិកា ។

វិធានរដ្ឋស ក្នុងបាចិត្តិយ

៩០ - បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ក្រុឡគេធ្វើ ឱ្យត្រូវនឹង ប្រមាណ, ឯប្រមាណ ក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះ យ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយ បួនចំអាម, ទទឹងពីរចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ) ឱ្យកន្លងហួស ពីនោះទៅ, ត្រូវអាបត្តិធនទនកបាចិត្តិយ ។

៩១ - បើភិក្ខុឱ្យគេធ្វើសំពត់សៀកសាជីកា(១) ក្រុឡគេធ្វើឱ្យត្រូវនឹងប្រ- មាណ, ឯប្រមាណ ក្នុងសំពត់សៀកសាជីកានោះ យ៉ាងនេះគឺ បណ្តោយ ប្រាំមួយចំអាម, ទទឹងពីរចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ (បើធ្វើ) ឱ្យ កន្លងហួសពីនោះទៅ, ត្រូវអាបត្តិធនទនកបាចិត្តិយ ។

៩២ - ភិក្ខុណាមួយ ឱ្យគេធ្វើចិរ ចំបង់ព្រះសុគតប្លង់ជាង, ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិធនទនកបាចិត្តិយ ។ ឯប្រមាណ នៃសុគតចិររបស់ព្រះសុគតនោះ យ៉ាង នេះគឺ បណ្តោយប្រាំបួនចំអាម, ទទឹងប្រាំមួយចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ នេះជាប្រមាណ នៃសុគតចិរ របស់ព្រះសុគត ។

រតនវគ្គី ៨ (ថប់) ។

១ សំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើ សម្រាប់គ្របកមភ្លេងអស់៤១ នៃវិស្សាមទ្ធី ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

ឧទ្ធិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ ទ្វេនត្ថកិ បាចិត្តិយា

ធម្មា ។ កក្កាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ, កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

ទុកិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

តកិយម្បិ បុច្ឆាមិ កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធក្កាយស្មន្តោ, កស្មា កុណ្ឌី ។

ឯតមេតំ ធារយាមិ ។

បាចិត្តិយា និដ្ឋិតា ។

គិត្តប្បាសិមោក្ខប្រែ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ , អាបត្តិបាទិក្ខិយទាំងពេលសំបតិ
ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាកម្រងបីដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាកម្រងបីដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ហើយឬ ?

លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ
ហើយ, ព្រោះហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកទូរហេតុនេះ ដោយភិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់អាបត្តិបាទិក្ខិយ ។

កមេ ខោ បនាយស្មុន្តោ, ចក្ការោ បាជិទេសនីយា
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆន្តិ ។

១- យោ បន ភិក្ខុ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា
អន្តរេយំ បទិជ្ជាយ ហត្ថតោ ខាទនីយំ ថា កោជនីយំ
ថា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា ខារទយ្យ ថា កុញ្ញយ្យ ថា,
បដិទេសេតព្វំ តេន ភិក្ខុនា : ការយ្ហំ អាច្ឆសោ ធម្មំ
អាបច្ឆិ អសប្បាយំ បាជិទេសនីយំ, តំ បដិទេសេមីតិ ។

២- ភិក្ខុ បនេត កុលេសុ និមន្តិតា កុញ្ញន្តិ ។
ក្រត ចេ ភិក្ខុនិ ចោសាសមាណុបា ថិតា ហោតិ :
តេន ស្វបំ ទេថ, តេន ឱទនំ ទេថាតិ ។ តេហិ ភិក្ខុហិ
សា ភិក្ខុនិ អបសារទេកញ្ចា : អបសក្ក កាច ភតិទិ, យាច
ភិក្ខុ កុញ្ញន្តិតិ ។ ឯកស្សបិ ចេ ភិក្ខុនោ នប្បជិតារសយ្យ
តំ ភិក្ខុនិ អបសារទេតំ : អបសក្ក កាច ភតិទិ, យាច
ភិក្ខុ កុញ្ញន្តិតិ, បដិទេសេតព្វំ តេហិ ភិក្ខុហិ : ការយ្ហំ
អាច្ឆសោ ធម្មំ អាបច្ឆិម្ហា អសប្បាយំ បាជិទេសនីយំ,
តំ បដិទេសេមីតិ ។

វិញ្ញាបនបត្រ ក្នុងបាដិទេសនីយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុវែងឡាយ , អាបត្តិបាដិទេសនីយវែងឡាយ
បួននេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស ។

១-ភិក្ខុណាយុវេ ទទួលយកខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារដោយដៃ
របស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះហើយ ទំពា
ស៊ីក្តី បរិភោគក្តី , ភិក្ខុនោះត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា
“ ម្ចាស់អារុសោ! ខ្ញុំត្រូវហើយ ទូអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគ
ទ្រង់គិះដៀល មិនជាទិសប្បាយ , ខ្ញុំសូមសម្តែងទូអាបត្តិនោះចេញ ” ។

២- ភិក្ខុវែងឡាយ ដែលជនបាននិមន្តហើយ កំពុងឆាន់ក្នុងក្រកូល
វែងឡាយ ។ បើមានភិក្ខុនីមកឈរម្តងម្កាត់គេជិតទីនោះថា “ អ្នកវែងឡាយ
ចូរមកប្រគេនសម្បក្នុងទីនេះ , ចូរមកប្រគេនបាយក្នុងទីនេះ ” ។ ភិក្ខុវែងនោះ
ត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ដោយពាក្យថា “ ឆែនាង! នាងចូរថយចេញ
ទៅសិនទម្រង់តែពួកភិក្ខុនាន់រួច ” ។ សូម្បីភិក្ខុមួយរូប បើមិនបានបណ្តេញភិក្ខុនី
នោះ ដោយពាក្យថា “ ឆែនាង! នាងចូរថយចេញទៅសិនទម្រង់តែពួកភិក្ខុ
នាន់រួច ” ដូច្នោះទេ, ភិក្ខុវែងនោះត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា
“ ម្ចាស់អារុសោ! យើងត្រូវហើយ ទូអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយ ដែលព្រះ
មានព្រះភាគ ទ្រង់គិះដៀលមិនជាទិសប្បាយ , យើងសូមសម្តែងទូអាបត្តិនោះ
ចេញ ” ។

កិច្ចប្បាករមាតុបាធិ

៣- យានិ ខោ បន កានិ សេក្ខសម្មកានិ
កុលានិ, យោ បន ភិក្ខុ កថារូបេសុ សេក្ខសម្មកេសុ
កុលេសុ បុព្វេ អនិមន្តិកោ អគ្គិលារោ ខាទនីយំ វា
កោជនីយំ វា សហគ្គា បដិគ្គហេត្វា ខារទេយ្យ វា
កុញ្ចេយ្យ វា, បដិទេសេកព្វំ ភេន ភិក្ខុនា: ការយ្ហ
អាតុសោ ធម្មំ អាបច្ឆី អសប្បាយំ បាដិទេសនីយំ.
តំ បដិទេសេមីតិ ។

៤- យានិ ខោ បន កានិ អារញ្ញកានិ សេនា-
សនានិ សាសន្តសម្មកានិ សប្បជីកយានិ, យោ បន
ភិក្ខុ កថារូបេសុ សេនាសនេសុ វិហារន្តោ បុព្វេ
អប្បជិសំវិទិកំ ខាទនីយំ វា កោជនីយំ វា អជ្ឈា-
រាមេ សហគ្គា បដិគ្គហេត្វា អគ្គិលារោ ខារទេយ្យ
វា កុញ្ចេយ្យ វា, បដិទេសេកព្វំ ភេន ភិក្ខុនា:
ការយ្ហំ អាតុសោ ធម្មំ អាបច្ឆី អសប្បាយំ បា
ដិទេសនីយំ, តំ បដិទេសេមីតិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាភូប្រែ

៣ - ត្រកូលទាំងឡាយណា ដែលសង្ឃបានសន្មតថា ជាសេតុត្រកូល ហើយ , បើភិក្ខុណាមួយ ឥតបានគេនិមន្តមុនហើយឥតទាំងមានជំងឺ បាន ទទួលយកខាទនីយាហារ ឬ ភោជនីយាហារដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូល ដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេតុត្រកូលបែបនោះហើយ យកមកទំពាស៊ីឬបរិភោគ, ភិក្ខុនោះត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា “ ម្ចាស់អារុសោ! ខ្ញុំត្រូវហើយ នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលមិនជាទិសប្បាយ , ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ” ។

៤ - ទិសេនាសនៈទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរមៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ, ភិក្ខុណាមួយនៅក្នុង ទិសេនាសនៈទាំងឡាយ បែបនោះមិនមានជំងឺ បានទទួលយកខាទនីយាហារឬ ភោជនីយាហារ ដែលគេមិនបានឱ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងអារាម យកមកទំពាស៊ី ឬបរិភោគ , ភិក្ខុនោះត្រូវសម្តែង (អាបត្តិបាដិទេសនីយ) ថា “ម្ចាស់អារុសោ! ខ្ញុំត្រូវហើយ នូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ តិះដៀល មិនជាទិសប្បាយ , ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវអាបត្តិនោះចេញ ” ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខេរា អាយស្មន្តោ ចក្ការោ បាជិទេស-
នីយា ធម្មា ។

គក្កាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត បរិសុទ្ធា ?

ទុក្ខិយម្បិ បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត បរិសុទ្ធា ?

ភក្ខិយម្បិ បុច្ឆាមិ, ភច្ឆិត្ត បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធក្កាយស្មន្តោ, គស្មា ភូណ្ណី ។

ឯតមេកំ ធារយាមិ ។

បាជិទេសនីយា និដ្ឋិតា ។

វិញ្ញាណុស ក្នុងបាដិទេសនីយ

បពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, អាចភ្នំបាដិទេសនីយទាំងបួន ខ្ញុំ
ព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងអាចភ្នំទាំងនោះ,
លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាកម្រងបី
ដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរ
ជាកម្រងបីដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? លោកអ្នក
មានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធ ក្នុងអាចភ្នំទាំងនេះហើយ, ព្រោះ
ហេតុនោះបានជានៅស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកទូរហេតុនេះ ដោយភិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។
ចប់អាចភ្នំបាដិទេសនីយ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខពាលី

ឥវេ ខោ បណាយស្មុន្តោ (បញ្ចសត្តតិ (១))

សេខិយា ធម្មា ឧទ្ធចសំ អាគច្ឆន្តិ ។

១- បរិមណ្ឌលំ និវាសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១ ។

២- បរិមណ្ឌលំ បារុបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ២ ។

៣- សុប្បជិច្ឆន្តោ អន្តរយរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៣ ។

៤- សុប្បជិច្ឆន្តោ អន្តរយរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៤ ។

៥- សុសំខុតោ អន្តរយរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៥ ។

៦- សុសំខុតោ អន្តរយរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។

៧- ឱត្តិក្កចក្កុ អន្តរយរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៧ ។

៨- ឱត្តិក្កចក្កុ អន្តរយរេ និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៨ ។

១ ពាលីក្នុងសៀវភៅនេះ បញ្ចសត្តិដើម្បីប្រាប់ឲ្យដឹងចំនួន លោកិយសិក្ខា២១ ៣៥, ឯក្នុងវិទ្យុយប័ណ្ណមិមាទពាលីនេះ១ ។

ភិក្ខុប្បវាតិមោក្ខប្រែ

ចក្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ! រក្ខត្រៃវេលាសិក្សាទាំងឡាយ .

(ចិត្តសិច្ចា) នេះឯង មកកាន់ឧទ្ទេស (គីការស(ម្តងឡើង)) ។

១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងស្ងៀមស្ងៀមដ្ឋាន
ជាបរិមណ្ឌល ” ។

២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងដណ្តប់ (គីគ្រង)
ចិញ្ចឹមជាបរិមណ្ឌល ” ។

៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គីយ៉ុ)
ឲ្យល្អ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងបិទបាំងកាយ (គីយ៉ុ)
ឲ្យល្អ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

៥- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

៦- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងសង្រួមឲ្យល្អ អង្គុយក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ” ។

៧- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ
ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

៨- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១- ពាក្យនេះបានសេចក្តីថា បើភិក្ខុណាមួយបិទដំណើរ មិនប្រព្រឹត្តតាមទេ ភិក្ខុនោះ
ព្រះអោយភិក្ខុដ ។

៩- ន ឧត្តិកាយ អន្តរយេន គមិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៩ ។

១០- ន ឧត្តិកាយ អន្តរយេន និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ១០ ។

បរិមណ្ឌលវគ្គោ បថេមា ។

១១- ន ឧត្តិកាយ អន្តរយេន គមិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ១ ។

១២- ន ឧត្តិកាយ អន្តរយេន និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ២ ។

១៣- អប្បសន្នោ អន្តរយេន គមិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៣ ។

១៤- អប្បសន្នោ អន្តរយេន និសីទិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៤ ។

១៥- ន កាយប្បចារណំ អន្តរយេន គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៥ ។

១៦- ន កាយប្បចារណំ អន្តរយេន និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។

វិញ្ញាណកម្ម ក្នុងសេចក្តី

៩- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសើយចំរ ដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ” ។

១០- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសើយចំរ អង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

បរិមណ្ឌលវគ្គទី ១ (ចប់)

១១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំងដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសើចខ្លាំងអង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងនិយាយសម្លេងតិច
ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងនិយាយសម្លេងតិច
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៥- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនត្រូវលាងកាយ ដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៦- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនត្រូវលាងកាយ អង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

កិច្ចប្បវាងមោក្ខបាលី

១៧- ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេរេ គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៧ ។

១៨- ន ពាហុប្បចាលកំ អន្តរយេរេ និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៨ ។

១៩- ន សីសប្បចាលកំ អន្តរយេរេ គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៩ ។

២០- ន សីសប្បចាលកំ អន្តរយេរេ និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ១០ ។

ឧជ្ជក្សិកភគោ ទុតិយេ ។

២១- ន ខម្ពករោ អន្តរយេរេ គមិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ១ ។

២២- ន ខម្ពករោ អន្តរយេរេ និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ២ ។

២៣- ន ឱត្តណ្ឌិកោ អន្តរយេរេ គមិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៣ ។

២៤- ន ឱត្តណ្ឌិកោ អន្តរយេរេ និសីទិស្សាមីតិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៤ ។

ភិក្ខុប្បវាសិមេវាគូប្រែ

១៧- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនបង់បោលដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៨- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនគ្រាវដៃអង្គុយ ក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ” ។

១៩- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាល ដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

២០- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនអង្រួនក្បាល
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

ធម្មគ្យិកវគ្គទី ២ (ចប់) ។

២១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនយកដៃស្តីមចង្កេះ
ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

២២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនយកដៃស្តីមចង្កេះ
អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

២៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាល ដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

២៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនទទូរក្បាល អង្គុយ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

សេចក្តីយេ វិញ្ញាណសោ

២៥- ន ឧត្តរិកាយ អន្តរយរ គមិស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៥ ។

២៦- ន បណ្ឌិតិកាយ អន្តរយរ និសិទិស្សាមិគិ
សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។

ឆត្វិសតិ សារុប្បា ។

១- សក្កច្ឆំ បិណ្ណបាតំ បដិគ្គហេស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៧ ។

២- បក្កសញ្ញី បិណ្ណបាតំ បដិគ្គហេស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៨ ។

៣- សមស្វបកំ បិណ្ណបាតំ បដិគ្គហេស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៩ ។

៤- សមគិក្កិកំ បិណ្ណបាតំ បដិគ្គហេស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ១០ ។

ខម្ពកចត្តា កតិរយា ។

៥- សក្កច្ឆំ បិណ្ណបាតំ ភុញ្ញិស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ១ ។

៦- បក្កសញ្ញី បិណ្ណបាតំ ភុញ្ញិស្សាមិគិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ២ ។

វិញ្ញាបនបត្រ គុណសេនីយ

២៥- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនចំណែកជើង ដើរទៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

២៦- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយត្រចោម ក្បាលជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

(ចប់) សារុប្បន្តប្រែប្រួល ។

១- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងទទួលអាហារបិណ្ឌបាត ដោយគោរព ” ។

២- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងសម្គាល់ភែក្នុងបាត ទទួលបិណ្ឌបាត ” ។

៣- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សា “ អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យល្មមគ្នា នឹងសម្ម ” ។

៤- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងទទួលបិណ្ឌបាត ឲ្យស្មើ ត្រឹមកណ្តាប់មារឹកបាត ” ។

ខម្ពកវគ្គទី ៣ (ចប់) ។

៥- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងនាំចំណុះបាតដោយ គោរព ” ។

៦- ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងសម្គាល់ភែក្នុងបាត នាំចំណុះបាត ” ។

៧- សបទានំ បិណ្ណបាតំ ភុក្ខិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៣។

៨- សមស្វបកំ បិណ្ណបាតំ ភុក្ខិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៤។

៩- ន ច្ចបតោ' ឱមទ្ធិត្វា បិណ្ណបាតំ ភុក្ខិស្សា-
មីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៥។

១០- ន ស្វបំ ចា ព្យញ្ជនំ ចា ឱទទេនន បដិច្ចារទេស្សា-
មិ ភិយេយ្យា កម្សតំ ឧបាទាយាតិ សិក្ខា ករណីយា ។៦។

១១- ន ស្វបំ ចា ឱទនំ ចា អគ្គិលារទោ អគ្គ-
ទោ អគ្គាយ វិញ្ញារមត្វា ភុក្ខិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៧។

១២- ន ឧជ្ឈានសញ្ញិ បរេសំ បត្តំ ឱលោភ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

១៣- នាភិមហន្តំ ភពឡំ ភិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៩។

១៤- បរិមណ្ឌលំ អារលាបំ ភិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។១០។

សក្កច្ចវត្តោ ចតុត្ថោ ។

ភិក្ខុប្បវាទិមេវាគូប្រែ

៧- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាត វាច
ឲ្យស្មើ ” ។

៨- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មម
គ្នានឹងសម្ល ” ។

៩- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនព្រមត្រង់កំពូលបាយ
ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ” ។

១០- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនកកាយបាយលុប
សម្ល ឬ ដូច ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន ” ។

១១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ ឥតមានជំងឺនឹងមិនស្លុមសត្វ
ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯងហើយឆាន់ ” ។

១២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនប្រុងលើកទោស
ហើយ សម្លឹងមើលបាត្រពូកភិក្ខុផទៃ ” ។

១៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនធ្វើពុំទុកបាយ ឲ្យធំ
ពេក ” ។

១៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងធ្វើពុំទុកបាយ ឲ្យជាបរិ-
មណ្ឌលគឺឲ្យមូល ” ។

សក្កប្បវត្តនី ៤ (ចប់) ។

សេចក្តីយេ ត្រូវរៀនសូត្រ

- ១៥- ន អនាហរេជ ភពទ្យេ(១) មុខទ្វារំ វិចរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១ ។
- ១៦- ន ភុញ្ញមារេនា សព្វំ ហត្ថំ មុខេ បក្ខិបិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ២ ។
- ១៧- ន សភពទ្យេន មុខេន ព្យាហរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៣ ។
- ១៨- ន បិណ្ណេភូបកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៤ ។
- ១៩- ន ភពទ្យាវច្ឆេទកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៥ ។
- ២០- ន អវគណ្ណការកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។
- ២១- ន ហត្ថនិទ្ធុនកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៧ ។
- ២២- ន សិក្ខាវគ្គការកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៨ ។
- ២៣- ន ជិក្ខានិច្ចារកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៩ ។
- ២៤- ន ច្បុប្បុត្តការកំ ភុញ្ញិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១០ ។

ភពទ្យេវគ្គា បញ្ចមេ ។

១ ជា ភពទ្យេ ក៏មាន ។ ភពទ្យេនិច្ច ក៏មាន ប្រើបានដូចគ្នា ។

វិញ្ញាណធម៌ ក្នុងសេចក្តី

១៥. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ , កាលពុំទុកបាយមិនទាន់
មកដល់ , នឹងមិនបើកទ្វារមាត់ទេ ” ។

១៦. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ កាលឆាន់នឹងមិនញាក់ម្រាម
ដៃទាំងអស់ ចូលទៅក្នុងមាត់ ” ។

១៧. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិននិយាយទាំងពុំទុក
បាយនៅក្នុងមាត់ ” ។

១៨. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញនឹងមិនឆាន់ បោះដុំបាយទៅ
ក្នុងមាត់ ” ។

១៩. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់កាត់ពុំទុកបាយ ” ។

២០. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ចៀមពុំទុកបាយ
ក្នុងផ្ទាល់ ” ។

២១. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លោសដៃ ” ។

២២. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យ
ជ្រុះរាយរាយ ” ។

២៣. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លៀន
អណ្តាត ” ។

២៤. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ធ្វើសូរឲ្យ
ពួងថ្ម ” ។

កណ្តាល វគ្គទី ៥ (ចប់) ។

កិច្ចប្បាតិមោក្ខកាល

២៥- ន សុរុស្សការកំ ភុញិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ១ ។

២៦- ន ហត្ថនិរល្លហកំ ភុញិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ២ ។

២៧- ន បត្តនិរល្លហកំ ភុញិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៣ ។

២៨- ន ឱជ្ឈនិរល្លហកំ ភុញិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។ ៤ ។

២៩- ន សាមិសេន ហត្ថន បាណិយថាលកំ
បដិគ្គហស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៥ ។

៣០- ន សសិក្ខកំ បត្តធាវនំ អន្តរយេ ឆន្ទ្ម-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។

សមត្ថីស កោជនប្បដិស័យុក្កា ។

១- ន ឆត្តបាណិស្ស អត្តិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៧ ។

២- ន ទណ្ឌបាណិស្ស អត្តិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៨ ។

ភិក្ខុប្បវាសនា

២៥. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់ ធ្វើសូរនូវ ឮគ្រុកកា ” ។

២៦. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធិដៃ ” ។

២៧. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធិបាត្រ ” ។

២៨. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនឆាន់លិទ្ធិបច្ច័យមាត់ ” ។

២៩. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ មានវង្វេងច្បាស់ដោយអារម្មណ៍ នឹងមិនទទួលភាគនេះទឹកសម្រាប់ឆាន់ ” ។

៣០. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រ ទៅក្នុងគ្រាប់បាយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ” ។

(ចប់) រោងធម្មប្បដិសំយុត្ត ៣០ គតំ ។

១. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានធម្មក្នុងដៃ ” ។

២. ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស គ្មានជំងឺ មានដំបូងក្នុងដៃ ” ។

សេចក្តីយេ ក្រៅក្បួន

៣- ន សត្តបាណិស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៩ ។

៤- ន អាត្មធិបាណិស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១០ ។

សុរុសុរុចគ្គោ ធម្មោ ។

៥- ន បាទុការុទ្ធិស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១ ។

៦- ន ឧបាហានុទ្ធិស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេ-
សិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ២ ។

៧- ន យានគតស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៣ ។

៨- ន សយនគតស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិ-
ស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៤ ។

៩- ន បល្ល័ក្កិកាយ និសិទ្ធិស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ
ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៥ ។

១០- ន វេជ្ជិកសិសស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេ-
សិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ៦ ។

វិគ្គារទ្ទេស ក្នុងសេខិយ

៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជំងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ ” ។

៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជំងឺ មានគ្រឿងអាវុធក្នុងដៃ ” ។

សុរុស្សវគ្គទី ៦ (ចប់) ។

៥- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជំងឺ ពាក់ទ្រនាប់ជើង ” ។

៦- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជំងឺ ពាក់ស្បែកជើង ” ។

៧- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជំងឺ នៅលើយាន ” ។

៨- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់
មនុស្សគ្មានជំងឺ នៅលើដំណេក ” ។

៩- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់
មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយត្រចោមក្បាលជង្គង់ ” ។

១០- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញ នឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់
មនុស្សគ្មានជំងឺ ជួតក្បាល ” ។

១១- ន ឱគុណិតសីសស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ
ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៧។

១២- ន ឆមាយំ និសីទិត្តា អាសនេ និសិទ្ធស្ស
អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។៨។

១៣- ន និចេ អាសនេ និសីទិត្តា ឧច្ចេ អាសនេ
និសិទ្ធស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា
ករណីយា ។៩។

១៤- ន បិកោ និសិទ្ធស្ស អគ្គិលានស្ស ធម្មំ
ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១០។

១៥- ន បច្ចុកោ គច្ចន្តោ បុរោ គច្ចន្តស្ស
អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១១។

១៦- ន ឧប្បថេន គច្ចន្តោ បថេន គច្ចន្តស្ស
អគ្គិលានស្ស ធម្មំ ទេសិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១២។
សោឡស ធម្មទេសនាបដិស័យតា ។

១- ន បិកោ អគ្គិលានេ ឧច្ចារំ ថា បស្សាថ ថា
ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។ ១៣ ។

២- ន ហរិកេ អគ្គិលានេ ឧច្ចារំ ថា បស្សាថ
ថា ខេឡំ ថា ករិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៤។

កិច្ចប្បវត្តិវិចារក្រប

ឯកសារ ១១ ដើម្បី ឯកសារ ១២ ឯកសារ ១៣ ឯកសារ ១៤

១១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញនឹងមិនសម្តែងធម៌ ដល់ មនុស្សគ្មានជំងឺ ទទួលក្បាល " ។

១២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញនឹងមិនអង្គុយផ្ទាល់ នឹង ជនដ៏ ហើយសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយលើអាសនៈ " ។

១៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញ នឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈ ទាប ហើយសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ " ។

១៤- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញនឹងមិនលាវសម្តែងធម៌ដល់ មនុស្សគ្មានជំងឺ ដែលអង្គុយ " ។

១៥- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញ នឹងមិនដើរខាងក្រោយ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដើរខាងមុខ " ។

១៦- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញនឹងមិនដើរក្រោម សម្តែង ធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជំងឺ ដើរលើក្បាល " ។

(ចប់) មេសានាបដិសំយុត្ត ១៦ ។

១- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនឈរមន្ទោ បង់ឧទ្ធារៈឬបស្សារៈ " ។

២- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា " អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ ឧទ្ធារៈឬបស្សារៈ ឬក៏ស្មោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬលើស្រស់ " ។

៣- ន ឧទកេ អគីលារណោ ឧច្ចារំ ចា បស្សាវំ
ចា ខេទ្យំ ចា ភរិស្សាមីតិ សិក្ខា ករណីយា ។១៥។

តេយោ បភិណ្ណកា និដ្ឋិតា ។

បាទុកាវគ្គោ សត្តមោ ។

ឧទ្ធិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា

ធម្មា ។

តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

ទុកិយម្បិ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

តតិយម្បិ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ?

បរិសុទ្ធត្ថាយស្មន្តោ , តស្មា គុណ្ហិ ។

ឯតមេតំ ធារយាមិ ។

សេខិយា និដ្ឋិតា ។

វិញ្ញាណសក្ការៈសេខិយ

៣- ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា “ អាត្មាអញគ្មានជំងឺ នឹងមិនបន្ទោចង់
ឧទ្ធារៈ ឬចស្សារៈ ឬក៏ស្តោះទឹកមាត់លើទឹក ” ។

ចប់បកិណ្ណកៈ ៣

បាទុការគ្គី ៧ (ចប់) ។

បតិព្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, រត្តផលគប្បិសិក្សាទាំង (ចិត
សិបប្រាំ) ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរលោក
អ្នកមានអាយុទាំងឡាយក្នុងសេខិយវគ្គទាំងនោះ, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ហើយឬ? ខ្ញុំព្រះករុណាសូមសួរផាតម្រប់ពីរដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយឬ? ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរផាតម្រប់បីដងទៀត, លោកទាំង
ឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នក
បរិសុទ្ធ ក្នុងសេខិយវគ្គទាំងនេះហើយ, ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។
ខ្ញុំព្រះករុណា សូមចាំទុកនូវហេតុនេះ ដោយភិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់សេខិយវគ្គ ។

ឥម ខោ បណាយស្មុន្តោ សត្ត អធិការណ៍សម្រេច
ធម្មា ឧទ្ទិសំ អាកច្ឆន្តិ ។

ឧប្បន្នប្បន្នានំ អធិការណ៍ សម្រេច គូប-
សមាយ សម្មខាវិនយោ ទាគញោ , សតិវិនយោ
ទាគញោ , អម្មទ្ធិវិនយោ ទាគញោ , បដិញ្ញាយ
ការកត្តំ , យេកុយ្យសិកា , គស្ស បាបិយសិកា ,
តិណវត្តារកោតិ ។

ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មុន្តោ សត្ត អធិការណ៍សម្រេច
ធម្មា ។

វិញ្ញាបនបត្រសម្រាប់អធិការណ៍សម្រាប់

បតីត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់ ទ្រព្យអធិការណ៍
ទាំងឡាយប្រាំពីរយ៉ាងនេះគឺ មកកាន់ខ្មែរសេរី ។

ដើម្បីរម្ងាប់ ដើម្បីជូនជូន ទ្រព្យអធិការណ៍ទាំងឡាយដែលកើតឡើងហើយ
សង្ឃត្រូវរៀនសូត្រខាងលើ ១, (១) សង្ឃត្រូវអោយសតិវិន័យ ១ (២) សង្ឃត្រូវរៀន
អម្ពឡវិន័យ ១ (៣) សង្ឃត្រូវវិន័យ តាមពាក្យប្រើជារបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ ១, សង្ឃ
ត្រូវវិន័យ តាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ ១, សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្ម
របស់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តលាមក ១, សង្ឃត្រូវវិន័យស្នូកភិក្ខុដែលរិរាទទាស់ទែងគ្នា
លុបលាងចំបាត់ ហើយអត់ខនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចជាគ្របម្រុត លាមក
ដោយស្មៅ ១ ។

បតីត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ, ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់ ទ្រព្យអធិការណ៍
ទាំងប្រាំពីរយ៉ាង ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។

១-ធម្មវាទិកឱ្យលំដាប់អធម្មវាទិថា “នេះជាធម៌, នេះជាវិន័យ, នេះជាសក្កសាសនៈ,
លោកចូរកាន់តាមធម៌វិន័យនេះចុះ” ការរម្ងាប់អធិការណ៍នេះឈ្មោះសម្ពុទ្ធាវិន័យ ។ ២- សង្ឃ
ត្រូវរៀនសតិវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលជាព្រះទិណ្ណាស្រព ចរិសុទ្ធចាកអាបត្តិដែលមានភិក្ខុដទៃទោទ ។
៣- សង្ឃត្រូវរៀនអម្ពឡវិន័យ ដល់ភិក្ខុដែលជាពិស្តកហើយ ដោយញក្តិចក្តក្តកម្មវាទា ដើម្បី
មិនឱ្យភិក្ខុណាមួយទោទភិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិអធិឡើយ ។

(មានសេចក្តីពន្យល់សម្រាប់សម្រាប់អធិការណ៍សម្រាប់វិន័យចំណែកភាគទី ១០)

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខបាលី

កក្កាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ។

ទុក្ខិយម្បិ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ។

កកិយម្បិ បុច្ឆាមិ , កច្ចិត្ត បរិសុទ្ធា ។

បរិសុទ្ធកាយស្មន្តោ , កស្មា តុណ្ហី ។

ឯចមេតំ ធរាយាមិ ។

អធិករណសមថា ធម្មា និជ្ជិតា ។

ភិក្ខុប្បាតិមេវាភិក្ខុប្រ

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ក្នុងធម៌ទាំងនោះ,
លោកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់ពីរដងទៀត, លោកទាំងឡាយ ជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយឬ ?

ខ្ញុំព្រះករុណា សូមសួរជាគម្រប់បីដងទៀត, លោកទាំងឡាយជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយឬ ? លោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌
ទាំងនេះហើយ ។

ព្រោះហេតុនោះ បានជានៅស្ងៀម ។

ខ្ញុំព្រះករុណាសូមចាំទុក នូវហេតុនេះ ដោយកិរិយានៅស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណ៍ ។

ឧទ្ទេសន៍នៃវិញ្ញាណសា

- ឧទ្ទិស្តំ ខោ អាយសនោ និទានំ,
- ឧទ្ទិស្តា ចត្តារោ បារាជីកា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា ភេស សច្ចានិសេសា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា ទ្វេ អនិយតា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា ភិស និស្សក្តិយា បាចិក្តិយា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា ទ្វេនត្តិ បាចិក្តិយា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា ចត្តារោ បាជិទេសនីយា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា (បញ្ចសត្តតិ) សេខិយា ធម្មា,
- ឧទ្ទិស្តា សត្ត អធិករណសមថា ធម្មា ។
- ឯត្តកំ តស្ស ភគវកោ សុត្តាភតំ សុត្តបរិយា-
- បន្តំ អនុឡមាសំ ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិ ។ តត្ត សព្វេហោច
- សមេត្តហិ សម្មាទមារេហិ អនិចមារេហិ
- សិក្ខិតព្វនិ ។

វិញ្ញាណសា និដ្ឋិតោ (១) ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខំ និដ្ឋិតំ ។

១ តាមរយៈ ព្យាប័ន្ទៈមាឌ ខ្លះគ្មាន, ត្រូវការសូត្រចាន មិនចាប់សូត្រចាន ។

វិគ្គារវុទ្ធសម្រាប់ភូមិភាគកណ្តាល

សេចក្តីផ្តើម ១២៧ ទស្សនៈទូទៅ

ចតិគ្រលោកម្នាក់មានអាយុទាំងឡាយ, ទិទានខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ,
អាចគ្គិបារាជិកទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ, អាចគ្គិសង្ឃាទិសេស
ទាំង ១៣ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ, ធម៌លោះអនិយតទាំង ២ ខ្ញុំព្រះ
ករុណាបានសម្តែងរួចហើយ, អារម្មណ៍និស្សត្តិយចាចិត្តិយទាំង ៣០ ខ្ញុំព្រះករុណា
បានសម្តែងរួចហើយ, អាចគ្គិចាចិត្តិយទាំង ១២ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែង
រួចហើយ, អាចគ្គិចាចិត្តិយទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ,

សេខិយត្តទាំង (៧៥) ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្តែងរួចហើយ, ធម៌សម្រាប់បម្រើ
នៃអធិករណ៍ទាំង ៧ យ៉ាង ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ សិក្ខាបទមាន
ប្រមាណចំនួន ១២ ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួចហើយ ។ ធម៌សម្រាប់បម្រើ
របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះមកហើយក្នុងសត្វៈ (មាតកា)
រាប់ចំពាលហើយក្នុងសត្វៈ មកតាន់ខ្មែរ (គិការសម្តែងចាតិមោក្ខ) រាល់
កន្លះខែ ។ លោកម្នាក់មានអាយុគ្រប់អង្គ គប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយ

រកគ្នា កុំរើរានទាន់វង់គ្នា គប្បីសិល្បាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ។

ចប់ វិគ្គារវុទ្ធស ។ លើកទី ១ ទំព័រ ៣១ ៣២

ចប់ ភិក្ខុប្រតិមោក្ខ ។

សូមទិកចាចិត្តិយ ។

ការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេប
សទ្ធិត្តន បាតិមោក្ខទ្កេសោ
ការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេប

ព្រះបរមសាស្តាសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ មាន
សេចក្តីក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ : (មហារត្ត) ថា

“ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ! បាតិមោក្ខទ្កេសទាំងនេះមាន ៥ គឺ

ភិក្ខុត្រូវសម្តែង នូវនិទានហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុត-
បទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្កេសទី ១ ។

ភិក្ខុត្រូវ សម្តែងនូវនិទានហើយ សម្តែងនូវបារាជិកទាំង ៤ ហើយសូត្រ
នូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្កេសទី ២ ។

ភិក្ខុត្រូវសម្តែង នូវនិទានហើយ សម្តែងនូវបារាជិកទាំង ៤ សង្ឃាទិសេស
ទាំង ១៣ ហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ នេះជា
បាតិមោក្ខទ្កេសទី ៣ ។

ភិក្ខុត្រូវសម្តែង នូវនិទានហើយ សម្តែងបារាជិកទាំង ៤ សង្ឃាទិសេសទាំង
១៣ អនិយតទាំង ២ ហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ ដោយសុតបទ
នេះជាបាតិមោក្ខទ្កេសទី ៤ ។ ឧទ្ទេសដោយពិស្តារ ជាបាតិមោក្ខទ្កេសទី ៥ ” ។

ទោះបីមានបែបបាតិមោក្ខទ្កេសដល់ទៅប្រាំដូច្នោះ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយ ពុំត្រូវ
សម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេប តាមបែបបាតិមោក្ខទ្កេស ៤ យ៉ាងខាងដើម រាល់ថ្ងៃ

ការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេប

ឧបោសថឡើយ ព្រោះមានព្រះពុទ្ធដីកាថា

“ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ! ភិក្ខុមិនត្រូវសម្តែងបាតិមោក្ខ ដោយសង្ខេបទេ, ភិក្ខុណាសម្តែងត្រូវអោបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ! តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសម្តែងបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប បានតែក្នុងពេលដែលមានអន្តរាយ ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសម្តែងបាតិមោក្ខនោះ មាន ១០ យ៉ាងគឺ អន្តរាយអំពីព្រះរាជា គឺមានស្តេចយាងចូលមក ១, អន្តរាយអំពីចោរ គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ ១, អន្តរាយអំពីភ្លើង គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាលមក ឬភ្លើងរន្ទះជារដើមកើតឡើង ១, អន្តរាយអំពីទឹក គឺមានភ្លៀងខ្លាំងឬជំនន់ហូរមក ១, អន្តរាយអំពីមនុស្សគឺ មានមនុស្សច្រើនចូលមក ១, អន្តរាយអំពីអមនុស្ស គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ ១, អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ ១, អន្តរាយអំពីសត្វទីយធាតិ គឺសត្វលូនរាវ ១, អន្តរាយដល់ជីវិត គឺភិក្ខុកើតជំងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានពៀរចំងសម្លាប់ភិក្ខុ ១, អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សិត ១ ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ! កាលបើពុំមានអន្តរាយបែបយ៉ាងនេះទេ , ត្រូវតែភិក្ខុសម្តែងបាតិមោក្ខ ដោយពិស្តារ ” ។

ការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេប តាមបែបបាតិមោក្ខខន្តេសទី ២ ដូច្នោះគឺ

ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ,

ឧទ្ទិដ្ឋា ចក្ការោ ធម្មាវចិត្តា ធម្មាសុត្តា ខោ

បណាយស្មន្តហិ រត្តេស្ម ធម្មាវចិត្តិយេសស្មា ធម្មា, ទ្វេ

អតិយក្កា ធម្មា, ភីស វិស្សត្តិយា ធម្មាវចិត្តិយា ធម្មា

ទ្វេនត្តិ ធម្មាវចិត្តិយា ធម្មា, ចក្ការោ ធម្មាវចិត្តិយា

ធម្មា (បញ្ចសត្តិ) សេខិយា ធម្មា, សត្ត អធិតរណ-

សមថា ធម្មា ។

ឧត្តកំ កស្ស កត្តកោ សក្កាគតំ សត្តបរិយាយនំ

អន្ធខ្យមាសំ ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆតិ ។ កត្ត សព្វេហោច

សមគេហិ សមោទមារនេហិ អវិចទមារនេហិ សិក្ខិត្តន្តិ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខំ និដ្ឋិតំ ។

ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខវ្យែប

ចពិត្រលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ! និទាន ខ្ញុំព្រះករុណាបានសម្តែងរួច
ហើយ, អាចក្តីបារាជិកទាំង ៤ ខ្ញុំព្រះករុណា បានសម្តែងរួចហើយ, ចំណែក
ខាងអាបក្តីសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ , ធម៌ឈ្មោះអនិយតទាំង ២, អាបក្តីនិស្ស-
ក្តិយបាចិត្តិយទាំង ៣០ , អាបក្តីបាចិត្តិយទាំង ៩២, អាបក្តីបាដិទេសនិយទាំង ៤,
សេខិយវត្តទាំង (៧៥), ធម៌សម្រាប់ម្ចាស់នូវអធិករណ៍ទាំង ៧ យ៉ាង លោកអ្នក
មានអាយុទាំងឡាយ សឹងធ្លាប់បានស្តាប់ហើយ ។

សិក្ខាបទមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ មកហើយ
ក្នុងសុត្តៈ រាប់បញ្ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ទទួល រាល់កន្លះខែ ។
លោកអ្នកមានអាយុគ្រប់អង្គ គប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរិករាយរកគ្នា កុំរិទានទាស់
ទែងគ្នា គប្បីសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ។

ចប់ ភិក្ខុប្បាតិមោក្ខ ។

ភិណ្ឌន្តំ អញ្ញមញ្ញំ បារិសុទ្ធិឧបោសថោ

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា ឬាលភិក្ខុទាំងឡាយ, តថាគត
អនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថយ៉ាងនេះ គឺត្រូវភិក្ខុដែលឈ្មោះសប្រតិពល
ញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឱ្យដឹងដោយពាក្យថា

សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ, អជ្ជុបោសថោ បណ្ណ-
នេសា(១) យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ
បារិសុទ្ធិឧបោសថំ ភរេយ្យាម ។

ត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើឧត្តរាសង្ករៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ញម
ឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំងពីររូបនោះថា

បរិសុទ្ធា អហំ អាចុសោ! “បរិសុទ្ធាភិ” មំ ធារេថ ។

ត្រូវភិក្ខុខ្ចីជាងគ្នាជាលំដាប់ ធ្វើឧត្តរាសង្ករៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោង
ផ្គងអញ្ញមឡើង ពោលនឹងភិក្ខុទាំងពីររូបនោះ ថា

បរិសុទ្ធា អហំ ករណុ! “បរិសុទ្ធាភិ” មំ ធារេថ ។

ឯភិក្ខុដែលខ្ចីជាងគេបង្អស់ គឺត្រូវធ្វើពាក្យនេះ ហើយពោលនឹងភិក្ខុទាំងពីររូប
នោះ ដូចពាក្យភិក្ខុទី២នោះដែរ ។

១ ចើលថ្ងៃទី ១៤ រោច ត្រូវថា “ ចាកុខុសោ ” ។

ពារិសុទ្ធិឧបោសថ

ភិក្ខុប្បិប (ធ្វើ) ពារិសុទ្ធិឧបោសថដល់ភ្នានិងភ្នា

សូមលោកអ្នកមានអាយុវែងឡាយ ស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា, ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃ
ឧបោសថទី ១៥(១) បើឧបោសថកម្មនេះមានកាលគួរ ដល់លោកអ្នកមានអាយុ
វែងឡាយហើយ, យើងវែងឡាយ ត្រូវធ្វើពារិសុទ្ធិឧបោសថដល់ភ្នា និងភ្នា ។

ម្ចាស់អារុសោវែងឡាយ ! ខ្ញុំករុណាជាបុគ្គលចរិសុទ្ធ, ចូរលោក
វែងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំករុណា ថាជាបុគ្គលចរិសុទ្ធ (ត្រូវថា ៣ ដង) ។

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាជាបុគ្គលចរិសុទ្ធ, សូមលោកវែងឡាយចាំទុក
នូវខ្ញុំព្រះករុណា ថាជាបុគ្គលចរិសុទ្ធ (ត្រូវថា ៣ ដង) ។

១ បើថ្ងៃទី ១៤ រោច ត្រូវប្រែថាទី ១៤ ។

បរិសុទ្ធ ឧបោសថោ

ទ្ធិន្ត អញ្ញមញ្ញ បរិសុទ្ធិឧបោសថោ

ព្រះមាត្រៈភាគទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា “ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ! កថាភក
អនុញ្ញាតស្យភិក្ខុភិក្ខុប ធ្វើបរិសុទ្ធិឧបោសថយ៉ាងនេះ គឺត្រូវភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើ
ឧត្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង
បរិសុទ្ធា អហំ អាចុសោ! “បរិសុទ្ធាភិ” មំ
ធារេហិ ។

ត្រូវភិក្ខុខ្ចីជាង ធ្វើឧត្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង អន្តរាសន្តរៀងស្វាម្លាង
គោលនឹងភិក្ខុចាស់ជាង ថា
បរិសុទ្ធា អហំ កន្ថេ! “បរិសុទ្ធាភិ” មំ ធារេថ ។

បារិសុទ្ធិឧបោសថ

ភិក្ខុពីររូប (ធ្វើ) បារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នា នឹងគ្នា

ម្ចាស់អារុសោ! ខ្ញុំកុរុណាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ, ចូរលោកចាំទុក នូវខ្ញុំកុរុណា
ថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា ៣ ដង) ។

ទានប្រោស! ខ្ញុំព្រះកុរុណា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ, សូមលោកចាំទុក នូវ
ខ្ញុំព្រះកុរុណាថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ (ត្រូវថា ៣ ដង) ។

អធិដ្ឋានឧបោសថ
អធិដ្ឋាន ឧបោសថវា
ឧបោសថដោយអធិដ្ឋាន

ព្រះមានបុណ្យទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតថា “ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ, ក្នុងសាសនា
នេះ ភិក្ខុតែ ១ រូប នៅក្នុងអារាមមួយ ក្នុងថ្ងៃឧបោសថនោះ ត្រូវភិក្ខុនោះ
បោសសម្អាតទឹកភ្នែក ដែលភិក្ខុទាំងឡាយតែងត្រឡប់មកនៅអាស្រ័យ គឺ
ឧដ្ឋាបនសាលាក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី រួចត្រូវចូលទៅកម្ពស់ទឹកឆាន់,
ទឹកប្រើប្រាស់, ក្រាលអាសនៈ, អុជប្រទីបហើយត្រូវអង្គុយចាំ ។ បើភិក្ខុ
ទាំងឡាយដទៃមក, ត្រូវភិក្ខុនោះ ធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ,
បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ, ត្រូវភិក្ខុនោះអធិដ្ឋានឧបោសថ ថា :

“ អធិ មេ ឧបោសថវា ”

ប្រែថា “ ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃឧបោសថ របស់អញ ” ។

បើមិនអធិដ្ឋានដូច្នោះទេ, ត្រូវអាបក្តីទុក្ខដ ។

សង្ឃប្បវាណា

ភេតាចិកា បវាណា

លុះធ្វើបុព្វករណៈ និងបុព្វកិច្ច ដូចបានពោលខាងដើមរួចហើយ ត្រូវភិក្ខុ
ដែលឈ្លាសប្រកិកល សុឡញត្តិ ឱ្យសង្ឃដែលមានភិក្ខុភាគី ៥ រូបឡើងទៅ
ដឹង ដោយពាក្យថា

សុណាតុ មេ កន្តេ សខ្សោ, អដ្ឋប្បវាណា
(បណ្ណុរសី) ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សខ្សោ
ភេតាចិកំ បវារយេ ។

បន្ទាប់មក ត្រូវភិក្ខុជាចៅៈ មានស្យាចាស់ជាងសង្ឃ ធ្វើឧត្តរាសក្កនៀងស្មា
ម្ខាង អង្គុយច្រហោង ក្នុងអញ្ចលីឡើង ពោលបីដងនឹងសង្ឃថា

សង្ឃំ អាតុរសា បវារមិ ទិដ្ឋេន វា សុភេន
វា បរិសទ្ធាយ វា; វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្មំ
ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្យិ អាតុរសា សង្ឃំ បវារមិ ទិដ្ឋេន វា
សុភេន វា បរិសទ្ធាយ វា; វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បររណាវនៃសង្ឃ
បររណាវីដង្វា មួយរូប

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា, ថ្ងៃនេះជា ថ្ងៃបររណា (ទិដ្ឋចំប្រាំ) ។ បើបររណាកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ, សង្ឃត្រូវបររណាវីដង្វា មួយរូប ។

ម្ចាស់អារុសោទវងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបររណា (១) នឹងសង្ឃដោយឃើញ ភ្នំ ឬភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុវងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុ- រុគ្គះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោទវងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបររណា នឹងសង្ឃ ជាគម្រប់ពីរដង ទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឬភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុវងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុរុគ្គះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើខ្ញុំករុណា ឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

១ ពាក្យថាបររណាពុទ្ធិនេះ សំដៅសេចក្តីថា បើកសាសន្យសង្ឃពោលថាបាន ដោយ ហេតុ ៣ យ៉ាង ។

សង្ខត្យករណា

ភតិយម្បិ អាឌុសោ សឡ្យំ បចារមិ ទិដ្ឋេន ចា
សុភេន ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្យំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

លុះព្រះចៅបរាណារូចហើយ, ត្រូវភិក្ខុដែលមានស្មារតីជាបន្ទាប់ៗ ចុះមក
ធ្វើឧត្តរាសន្ត ធ្វើឲ្យស្មារតី អង្គុយច្រហោង ផ្គងអញ្ចលីឡើង ពេលបីដង ។
មួយរូងនឹងសង្ខ ដោយដល់ភិក្ខុដែលខ្ចីស្មារតីជាដាច់គ្រប់ យ៉ាងនេះថា

សឡ្យំ កន្ត បចារមិ ទិដ្ឋេន ចា សុភេន ចា
បរិសទ្ធាយ ចា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្យំ
ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

នុភិយម្បិ កន្ត សឡ្យំ បចារមិ ទិដ្ឋេន ចា
សុភេន ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្យំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

ភតិយម្បិ កន្ត សឡ្យំ បចារមិ ទិដ្ឋេន ចា សុភេន
ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្យំ
ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

ក្នុងពេលដែលភិក្ខុជាចៅទាំងឡាយ កំពុងអង្គុយច្រហោងបរាណា ភិក្ខុ
មិនត្រូវអង្គុយរាបលើអាសនៈទេ, ភិក្ខុណាអង្គុយរាប ត្រូវអាចត្តិទុក្កដ, ភិក្ខុត្រូវ
តែអង្គុយច្រហោង ដោយដល់ពេលដែលខ្ចីត្រូវបរាណា លុះបរាណារូចហើយ
ទើបអង្គុយរាបលើអាសនៈបាន ។

បវរណានៃសង្ឃ

ម្ចាស់អារុសោទវៃឡាយ ! ខ្ញុំករុណាសូមបវរណានៃសង្ឃ ជាគម្រប់បី
ដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឡភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុវៃឡាយ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើខ្ញុំករុណា
ឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ! ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបវរណានៃសង្ឃ ដោយ
ឃើញភ្នំ ឡភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុវៃឡាយ អាស្រ័យនូវ
សេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ
នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ! ខ្ញុំព្រះករុណា សូមបវរណានៃសង្ឃ ជាគម្រប់
បីដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឡភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ
វៃឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា,
បើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវរណានៃសង្ឃ ជាគម្រប់បី
ដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឡភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុវៃឡាយ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា , កាលបើខ្ញុំព្រះ-
ករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

បរាណានៃសង្ឃ

ទេវាទិកាទិកា បរាណា

បរាណាពីរដងៗមួយរូបផាដើម

កាលបើមានសញ្ញាភ័យ គឺភ័យដែលកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃក្តី មានពួក
 មនុស្សមកឲ្យទាន ក្នុងថ្ងៃបរាណានោះអស់យប់យូរក្តី ពួកភិក្ខុផ្ទៀងផ្ទាត់ព្រះ-
 សូត្រក្តី វិនិច្ឆ័យវិន័យក្តី សាកច្នាធម៌ក្តី ឈ្មោះគ្នាក្តី សង្ឃប្រជុំគ្នាច្រើនខានទិ
 ដែលគត់ភ្លៀងតិច ហើយភ្លៀងធំរៀបនឹងចង្កុរចុះមកក្តី ឬមានអន្តរាយ ១០ យ៉ាង
 ណាមួយ ដូចបានពោលហើយ ក្នុងការសម្តែងបាតិមោក្ខសង្ខេបនោះក្តី ក្នុង
 ថ្ងៃបរាណានោះ, បើសង្ឃនឹងបរាណាជាតេរាទិកាបរាណាទៅ ឃើញថាមិន
 ហើយជាប្រាកដ ហើយមុខជានឹងមានអន្តរាយពុំទាន, ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានដោតទ្រង់
 ត្រាស់អនុញ្ញាត ឲ្យបរាណាជាទេវាទិកា (គឺបរាណាពីរដងៗមួយរូប) បាន
 បើ ហេតុនោះប្រញឹកខ្លាំង នឹងបរាណាជាធាតុទិកា (គឺបរាណាតែម្តងៗមួយ
 រូប) ឬបរាណាជាសមាសវស្សិកា (គឺឲ្យភិក្ខុដែលមានវស្សាស្មើគ្នា
 បរាណាព្រមគ្នា) ក៏បាន ។

ត្រូវភិក្ខុដែលឈ្មោះសប្រតិពលផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា

សង្ឃប្បវាណា

សុណាគុ មេ កន្តេ សឿ្យា, មនុស្សហិ ទានំ
ទន្តេហិ យេកុយ្យេន ភ្និ ខេបិកា ។

សចេ សឿ្យា ភេតាចិកំ បថារស្សតិ, អប្បថារិកោ
ភ សឿ្យា ភវិស្សតិ, អថាយំ ភ្និ ភិកាយិស្សតិ ។
យទិ សឿ្យស្ស បត្តកល្លំ,

សឿ្យា { ទ្វេតាចិកំ(១)
ឯកតាចិកំ
សមាទតស្សិកំ } បថារយ្យ ។

(សេចក្តីនេះ សំដៅចំពោះហេតុដែលមានមនុស្សច្រើនទូទានអស់យប់ព្រះពេក)

សុណាគុ មេ កន្តេ សឿ្យា, អយំ ព្រហ្មចរិយន្ត-
រាយោ, សចេ សឿ្យា ភេតាចិកំ បថារស្សតិ, អប្ប-
ថារិកោ ភ សឿ្យា ភវិស្សតិ ។ អថាយំ ព្រហ្មចរិ-
យន្តរាយោ ភវិស្សតិ ។ យទិ សឿ្យស្ស បត្តកល្លំ,

សឿ្យា { ទ្វេតាចិកំ(១)
ឯកតាចិកំ
សមាទតស្សិកំ } បថារយ្យ ។

(សេចក្តីនេះ សំដៅចំពោះអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ, ចើមានហេតុ ឬ
អន្តរាយដទៃ, បណ្ឌិតគួរសន្និដ្ឋានឆ្លាស់យនេះចុះ) ។

១ ព្រះវេទក្សត្រាប្បាយ កាមធម្មនុដេវតា ។

បវរណាវនសង្ឃ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា , (ដ្បិតមាន)
ពួកមនុស្សទូទានអស់រាត្រីជាច្រើន ។

បើសង្ឃនឹងបវរណាជាតេរាទិកា, សង្ឃនឹងបវរណាមិនហើយជាប្រាកដ,
កាលបើដូច្នោះ, រាត្រីនេះមុខជានឹងភ្លឺពុំខាន ។ បើបវរណាកម្មមានកាលគួរដល់
សង្ឃហើយ ,

សង្ឃត្រូវបវរណា	}	ជាទេវាទិកា ។ ជាធិករាទិកា ។ ជាសមាទេវសិកា ។
----------------	---	---

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន! សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា , នេះជា
អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ , បើសង្ឃនឹងបវរណា ជាតេរាទិកា, សង្ឃនឹងបវរណា
មិនហើយជាប្រាកដ , កាលបើដូច្នោះ , អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យនេះ មុខជានឹង
កើតឡើងមិនខាន ។

បើបវរណាកម្មមានកាលគួរ ដល់សង្ឃហើយ ,

សង្ឃត្រូវបវរណា	}	ជាទេវាទិកា ។ ជាធិករាទិកា ។ ជាសមាទេវសិកា ។
----------------	---	---

គណប្បវារណា

ព្រះបាទបុណ្យទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុបួនរូបបវារណាដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ។
 ព្រះភិក្ខុដែលឈ្នាលប្រតិពល ញុំងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ឲ្យដឹងដោយពាក្យថា
 សុណន្ត មេ អាយស្មន្តោ , អង្គប្បវារណា
 (បណ្ណសី) ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកលំ , មយំ
 អញ្ញមញ្ជំ ភេតាចិកំ បវារេយ្យាម ។

ព្រះភិក្ខុចាស់ជាង ធ្វើចិញ្ចឹមស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្គុំអញ្ជូលឡើង
 ពោលនឹងភិក្ខុទាំងបួននោះថា

អហំ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បវារេមិ ទិរដ្ឋេន ថា
 សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
 អនុភម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភិស្សាមិ ។

ធុតិយម្យិ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បវារេមិ ទិរដ្ឋេន ថា
 សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
 អនុភម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភិស្សាមិ ។

កតិយម្យិ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បវារេមិ ទិរដ្ឋេន ថា
 សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
 អនុភម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភិស្សាមិ ។

ចរាណាវនគណៈ

បរាណាវនគណៈគីតិក្ខុប្បវចន

សូមលោកអ្នកមានអាយុវង្សាយ ស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា, ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃ
ចរាណា (ទីដប់ប្រាំ) ។ បើចរាណាភក្តិ មានកាលគួរ ដល់លោកអ្នកមាន
អាយុវង្សាយហើយ, យើងវង្សាយ ត្រូវចរាណាទៅវិញទៅមកបីដង
ប្បវចន ។

ម្ចាស់អារុសោវង្សាយ ! ខ្ញុំករុណា សូមចរាណា នឹងលោកអ្នក
មានអាយុវង្សាយ ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុ
វង្សាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើ
ខ្ញុំករុណាឃើញនឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោវង្សាយ ! ខ្ញុំករុណាសូមចរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ
វង្សាយ ជាគម្រប់ពីរដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោកអ្នក
មានអាយុវង្សាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា
កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោវង្សាយ ! ខ្ញុំករុណាសូមចរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ
វង្សាយ ជាគម្រប់បីដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្ស៊ីសភ្នំ, ចូរលោក
អ្នកមានអាយុវង្សាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុ-
ណា, កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

តិណ្ណន្តំ អញ្ញមញ្ញំ បថារណា

ត្រកេតុវេលយ្យាសប្រតិពល ញវេតិកុទវេតិកុយនោៈ ឡដឹងដោយពក្យថា

សុណន្ត មេ អាយស្មន្តោ, អជ្ជប្បថារណា
(បណ្ណសី) ។ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ
ភេតាចិកំ បថារយេយ្យាម ។

ត្រកេតុចាលំពាត ធ្វើឧត្តកាលធុន្យេតស្មាម្នាត អត្តយច្រហោត ផ្គតអញ្ញលំ
ឡើង ពោលនឹងតិកុទវេតិកុយនោៈថា

អហំ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បថារមិ និរដ្ឋន ថា
សុភេត ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

ទុតិយម្បិ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បថារមិ និរដ្ឋន
ថា សុភេត ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

តតិយម្បិ អាតុសោ អាយស្មន្តោ បថារមិ និរដ្ឋន
ថា សុភេត ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទន្ត មំ អាយស្មន្តោ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ ។

បរាណនៃភិក្ខុបិរុប

ភិក្ខុបិរុបបរាណានិចគ្នាទៅវិញទៅមក

សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា, ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃ
បរាណា (ទីដប់ប្រាំ) ។ បើបរាណាក្នុង មានកាលគួរ ដល់លោក
អ្នកមានអាយុទាំងឡាយហើយ, យើងទាំងឡាយត្រូវបរាណាទៅវិញទៅមក
បីដង ១ រូប ។

ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីស្តី, ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំង
ឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពេលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាល
បើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ជាគម្រប់ពីរដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីស្តី,
ចូរលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយពេល
ចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ ជាគម្រប់បីដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីស្តី, ចូរលោកអ្នក
មានអាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពេលចំពោះខ្ញុំករុ-
ណា, កាលបើខ្ញុំករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

កិច្ចសន្យា បារាណា

ក្រុមភិក្ខុទី២ និង ទីបី ធ្វើអាការ្យដូចគ្នាពេលហើយ រួចពេលមួយរូបបីដង
យ៉ាងនេះថា

អហំ កន្ត អាយស្មន្ត បចារមេ ទិដ្ឋន ចា សុភេន
ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចន្ត មំ អាយស្មន្តា អនុកម្យ
ឧបាទាយ, បស្សន្តា បដិករិស្សាមិ ។

ធុតិយម្យិ កន្ត អាយស្មន្ត បចារមេ ទិដ្ឋន ចា
សុភេន ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចន្ត មំ អាយស្មន្តា អនុ-
កម្យ ឧបាទាយ, បស្សន្តា បដិករិស្សាមិ ។

កតិយម្យិ កន្ត អាយស្មន្ត បចារមេ ទិដ្ឋន ចា
សុភេន ចា បរិសទ្ធាយ ចា; ចន្ត មំ អាយស្មន្តា អនុ-
កម្យ ឧបាទាយ, បស្សន្តា បដិករិស្សាមិ ។

បឋមរណានិកាយបិដក

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំង
ឡាយ ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីសត្វ, សូមលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះ
ករុណារឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំង
ឡាយជាកម្រងដ៏ដ្ឋងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីសត្វ, សូមលោកអ្នកមាន
អាយុទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា,
កាលបើខ្ញុំព្រះករុណារឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ
ជាកម្រងដ៏ដ្ឋងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ពួក រង្ស៊ីសត្វ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ
ទាំងឡាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា,
កាលបើខ្ញុំព្រះករុណារឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទំនៀម អញ្ជូនភ្នំ បរាណា

ត្រកូលកុំចាស់ជាង ធ្វើឧត្តរាសន្តរៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្កាអញ្ជូន
ឡើង ពេលនឹងកំពុងដាច់ថា

អហំ អាចុសេវ អាយស្មន្តំ បរាណេមិ ទិដ្ឋេន ថា
សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; វទតុ មំ អាយស្មា
អនុកម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

ឧភិយម្យិ អាចុសេវ អាយស្មន្តំ បរាណេមិ ទិដ្ឋេន ថា
សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; វទតុ មំ អាយស្មា
អនុកម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

តភិយម្យិ អាចុសេវ អាយស្មន្តំ បរាណេមិ ទិដ្ឋេន
ថា សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; វទតុ មំ អាយស្មា
អនុកម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

ត្រកូលកុំខ្ចីជាង ធ្វើឧត្តរាសន្តរៀងស្នាម្នាង អង្គុយច្រហោង ផ្កាអញ្ជូនឡើង
ពេលនឹងកំពុងចាស់ជាងថា

អហំ កន្តេ អាយស្មន្តំ បរាណេមិ ទិដ្ឋេន ថា
សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; វទតុ មំ អាយស្មា
អនុកម្យំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិភរិស្សាមិ ។

បរាណានៃភិក្ខុពីររូប

ភិក្ខុពីររូបបរាណានិចគ្នាដេរនិញដេរមក

ម្ចាស់អារុសោ ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណានឹងលោកអ្នកមានអាយុ ដោយ
ឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្គៀសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះ
ហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោ ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជា
គម្រប់ពីដេងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្គៀសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះ
ករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ម្ចាស់អារុសោ ! ខ្ញុំករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជា
គម្រប់បីដេងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្គៀសភ្នំ, ចូរលោកអ្នកមានអាយុ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំករុណា, កាលបើខ្ញុំករុណា
ឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានព្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបរាណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ
ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រង្គៀសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ អាស្រ័យនូវ
សេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះករុណាឃើញ
នឹងធ្វើតាម ។

ខ្ញុំ បរាណា

ឥតិយម្បិ កន្ត អាយស្មន្តំ បថារមិ ទិដ្ឋេន ថា
សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទតុ មំ អាយស្មា
អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភិស្សាមិ ។

ឥតិយម្បិ កន្ត អាយស្មន្តំ បថារមិ ទិដ្ឋេន ថា
សុភេន ថា បរិសទ្ធាយ ថា; ចទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ
ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិភិស្សាមិ(១) ។

១ ការបរាណា របស់កិត្តបុរុប, ប៊ុប, ពីរុប មិនមានអនុក្កាតឱ្យពេល
ជាទ្វេវាចិតា, ធកវាចិតា និង សមាទស្សិការឡើយ ព្រោះមានគ្នាព័ច ។

បវារណាវនភិក្ខុពីររូប

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជា
គម្រប់ពីរដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រក្សៀសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះ-
ករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

ទានប្រោស ! ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណា នឹងលោកអ្នកមានអាយុ ជា
គម្រប់បីដងទៀត ដោយឃើញភ្នំ ឮភ្នំ រក្សៀសភ្នំ, សូមលោកអ្នកមានអាយុ
អាស្រ័យនូវសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ ពោលចំពោះខ្ញុំព្រះករុណា, កាលបើខ្ញុំព្រះ-
ករុណាឃើញ នឹងធ្វើតាម ។

អធិដ្ឋានប្បវារណា

អធិដ្ឋានប្បវារណា

បវារណាដោយអធិដ្ឋាន

បើភិក្ខុនៅក្នុងអារាមមួយ តែម្នាក់ឯង ក្នុងថ្ងៃបវារណានោះ ត្រូវធ្វើតាម
របៀបដូចបានកោលក្នុង “ អធិដ្ឋានខេតោសថ ” ហើយត្រូវអធិដ្ឋានបវារ-
ណា ថា

“ អង្គ មេ បវារណា ” ។

ប្រែថា “ ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃបវារណារបស់អញ ” ។

ចំណេះជាការស្រេច ។

សមាសវស្សិកា បវារណា

សមាសវស្សិកា បវារណាភម្ម

កាលបើភិក្ខុសង្ឃមានចំនួនច្រើនពេក បើបវារណាមួយរូប ដោយខ្លួន
ទៅនឹងបវារណាស់ មិនងាយនឹងហើយ, ឃើញជាព្រះថេរៈចាស់ៗ នឹងជន់ទ្រាំ
ចាំគ្នាមិនកើត គួរតែងត្រួតពិនិត្យសមាសវស្សិកាថា

សុណាភូ មេ ភន្តេ សឡោ , អង្គ បវារណា
បណ្ណសី , អយញ្ច ភិក្ខុសឡសន្តិបារោ ពហុត—
រោ ហោភិ, សថេ ឯភេភោ ភិក្ខុ បច្ឆេកំ
បច្ឆេកំ បវារស្សភិ,

អម្ព្រាភ័(១) បវារណាកម្មំ អភិចិរំ បវត្តិស្សតិ មហាល្លកា
 ច ថេរា ចិរំ និសីទិក្ខំ ន សត្តិស្សន្តិ, យទិ សឡស្ស
 បុត្តកន្លំ, សឡោ សមាណវស្សិកំ បវារេយ្យ ។

“ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន , សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំព្រះករុណា , ថ្ងៃនេះ
 ជាថ្ងៃបរាណាទី ១៥ កើត, ក៏ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃនេះ ច្រើនហួសពេក, បើភិក្ខុមួយ
 រូប ។ នឹងបរាណាដោយខ្លួនទៅ, បរាណាកម្មរចល់យើង មុខជានឹងយូរ
 ណាស់ (ក្រហើយ), ទាំងព្រះថេរៈចាស់ៗទាំងឡាយ ក៏នឹងពុំអាចគង់យូរបាន
 ឡើយ, បើបរាណាកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ, សង្ឃត្រូវបរាណា
 ផ្កាសមានស្សិកា ” ។ (សុឡតដងក៏បាន, សុឡបាលី តែម្តងហើយ ព្រៃជា
 សម្រាយផង ឲ្យសង្ឃស្តាប់បានរាល់គ្នាក៏បាន) ។

លុះក្នុងញត្តិយ៉ាងនេះរួចហើយ , ត្រូវព្រះថេរៈចាស់ៗ បរាណាមួយរូប ។
 ដោយខ្លួនៗឲ្យបាន ៤ រូបសិន ឬឲ្យបានច្រើនរូបជាងនោះក៏បាន, រួចហើយ
 ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ បរាណាដោយពួកៗ តាមលំដាប់ស្សាតាទៅ ដរាបដល់
 គ្រប់រូប ។ ក្នុងមួយពួកៗ បរាណាបានតាំងពីបីដង ។ រហូតដល់ម្តង ។ ក៏បាន ។
 បើឃើញគួរបរាណា ៣ ដង ។ បាន ក៏ត្រូវបរាណាតាមសមគួរដល់វេលាចុះ(២)។

១ ប្រើជាសង្ឃស្ស ក៏បាន, ព្រៃថា របស់សង្ឃ ។
 ២ បើជំនុំសង្ឃមានភិក្ខុសង្ឃ ច្រើនពេក , ក៏គួរឲ្យប្រើញត្តិតាមវែបបរនេះ ។
 នេះជាបតិរបស់ សម្តេច ព្រះមហាសុរេនាធិបតី ៧.ណ. ពោកញ្ជាណា ។

របៀបចូលវស្សា
អំពីការចូលវស្សា

តាមទំនៀមក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា, តែដល់វស្សានរដូវហើយ ចាប់គំរងពីថ្ងៃ
១ រោច ខែ អាលាស (ឬខែទុតិយាសាធ, ចើឆ្នាំនោះមានអធិកមាស) រហូតទៅ
ទល់នឹងថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ភត្តិក គឺក្នុងរយៈកាលនៃរដូវភ្លៀង ៤ ខែ, ភិក្ខុទាំងអស់
ពុំត្រូវចេះតែត្រាច់ចរហោតរហូត ទៅកាន់ទីផ្សេងៗឡើយ, ត្រូវរកទីលំនៅឈប់
សម្រាកនៅនឹងកន្លែងមួយអស់កំណត់ ៣ ខែ ៤ ដល់លោកហោថា ចវវស្សា ។

ដោយហេតុរដូវភ្លៀងមានដល់ទៅ ៤ ខែ ហើយការចវវស្សា មានត្រឹមតែ
៣ ខែ នេះហើយ ទើបព្រះមហាព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់អនុញ្ញាតឲ្យមានការចូល ចេញ
វស្សា ពីរថែបច្នាំរលើក តាមចំណងរបស់ភិក្ខុ ។

ការចវវស្សាលើកដំបូង, ភិក្ខុត្រូវចូលវស្សាពីថ្ងៃ ១ រោច ខែ អាលាស
(ឬខែ ទុតិយាសាធ) រហូតទៅទល់នឹង ថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ អស្សុជ ទើបចេញវិញ,
លោកហោថា " បុរិមិកាវស្សា " ។

ការចវវស្សាលើកក្រោយ, ភិក្ខុត្រូវចូលវស្សាពី ថ្ងៃ ១ រោច ខែ ស្រាពណ៍
រហូតទៅទល់នឹងថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ ភត្តិក, លោកហោថា " បទ្ធិមិកាវស្សា " ។

នៅថ្ងៃចូលវស្សា ត្រូវភិក្ខុបោសច្រាស សម្អាតទីសេនាសនៈ និងទីបរិវេណ
រៀបចំឲ្យមានរបៀបរៀបរយល្អ, កម្ពស់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ឲ្យហើយស្រេច
រួចត្រូវចូលទៅប្រជុំគ្នា ក្នុងឧបោសថាគារ (វិហារ) អធិដ្ឋានចូលវស្សាត្រង់គ្នា
ថា

របៀបចូលរស្សា

“ឥមស្មី អាចារសេ ឥមំ ភេមាសំ ចស្សំ ឧបេម ”(១)

ប្រែថា “យើងទាំងឡាយនៅចាំរស្សាអស់បីខែនេះ ក្នុងអាវាសនេះ” ។

ក្នុងពេលអធិដ្ឋាន ត្រូវតាំងចិត្តថានឹងនៅក្នុងវេលារាត្រី រក្សាអរុណ ឲ្យរះ ឡើងតែក្នុងពេលដែលខ្លួននៅ ក្នុងខេត្តនៃអាវាស រហូតដល់គ្រប់កំណត់បីខែ ។

បើភិក្ខុនៅចាំរស្សាក្នុងទីសេនាសនៈណាមួយ, ត្រូវកំណត់ខេត្ត នឹងចិរណេ ទីសេនាសនៈនោះ, បើនៅច្រើនគ្នា, ត្រូវអធិដ្ឋានចូលរស្សា ថា

“ឥមស្មី សេនាសនេ ឥមំ ភេមាសំ ចស្សំ ឧបេម ”

ប្រែថា “ យើងទាំងឡាយនៅចាំរស្សា អស់បីខែនេះ ក្នុងទីសេនាសនៈនេះ” ។

បើនៅតែម្នាក់ឯង, ត្រូវអធិដ្ឋាន ថា

“ ឥមស្មី សេនាសនេ ឥមំ ភេមាសំ ចស្សំ ឧបេមិ ”

ប្រែដូចគ្នា, ប្រែក្រែងត្រង់ពាក្យថា “ យើងទាំងឡាយ ឲ្យផ្ទាល់ជា “ អញ ឬ “ អាត្មាអញ ” វិញ ។

បើនៅក្នុងភូមិធំ ច្រើនគ្នា ឲ្យថា

“ ឥមស្មី វិហារេ ឥមំ ភេមាសំ ចស្សំ ឧបេម ” ប្រែថា

“យើងទាំងឡាយនៅចាំរស្សា អស់បីខែនេះ ក្នុងវិហារនេះ” ។ បើនៅតែ ម្នាក់ឯង, ឲ្យថា “ ឧបេមិ ” ត្រង់ពាក្យថា “ ឧបេម ” ប្រែដូចគ្នា ។

របៀបចូលវស្សា

ថ្ងៃកែតារាងថា “យើងទាំងឡាយ” ជា “អញ” ឬ “អាត្មាអញ” វិញ ។

បើនៅក្នុងក្រុម ឬ កុំដិតចាំម្នាក់ៗឯក្នុងព្រៃ, ត្រូវកំណត់ខេត្តនិងទីបរិយោល
របស់ក្រុម ឬកុំដិតនោះ។ ហើយអធិដ្ឋានថា

“ ឥសិស្សំ ឬ ឥមាយំ ភ្នំជិយំ ឥមំ ភេមាសំ
ចស្សំ ឧបេមិ ”

ប្រែថា “ អាត្មាអញនៅចាំវស្សា អស់បីខែនេះ ក្នុងក្រុមនេះ ” ។

ក្នុងអារាសមួយៗ នៅពេលដែលភិក្ខុសង្ឃ បានអធិដ្ឋានចូលវស្សារួចហើយ,
គួរភិក្ខុចៅអារាស ឬមហាថេរ ប្រកាសប្រាប់ខេត្តនៃអារាស គឺកំណត់ព្រំប្រទល់
វត្ត គ្រប់ទិសទាំងបួន ឱ្យភិក្ខុសាមណេរគ្រប់រូបបានដឹងទូទៅ ដើម្បីនឹងបាន
ចៀសវាងអំពីការដាច់វស្សា ព្រោះការបណ្តោយឱ្យអណ្តូងឡើង ក្នុងពេលដែល
ខ្លួនស្ថិតនៅខាងក្រៅខេត្តនៃអារាសនោះ ។

ដល់ថ្ងៃចូលវស្សាហើយ បើភិក្ខុនៅតែត្រាច់ទៅមក ឬស្រែងរាងពុំចូល
វស្សានៅទីណាមួយនោះ ឃើញថាមិនសមគួរឡើយ លោកថា ត្រូវអោយភិក្ខុដ
ភិក្ខុចូលវស្សាក្នុងទីណាហើយ ត្រូវតែរក្សារាត្រីនៅក្នុងទីនោះរហូតដល់គ្រប់កំណត់
បីខែ, បើមានគុះកើតឡើង នៃឱ្យភិក្ខុចេញចាកទីនោះ ក៏តប្បិប្រញាប់ប្រ-
ញាល់ត្រឡប់វិលមកកាន់ទីនោះវិញ ឱ្យទាន់មុនពេលអណ្តូង ។ តែបើមាន
គុះចំពោះមាតា-បិតា និងភិក្ខុ-សាមណេរ ដែលខ្លួនបានដឹងហើយ, ភិក្ខុត្រូវទៅ
ដោយ សត្តាហារិវណ្ឌិយ ដោយមិនបានមានការមតិមន្ត្រី, បើឧបាសក
ឧបាសិកា បដិបូន ប្រុស-ស្រី ឃ្លាត ឬបុរសអ្នកធ្វើការ

របៀបចូលវិស្សា

របស់ភិក្ខុនោះអាចគុះ ហើយបានបញ្ជូនបម្រើមកនិមន្ត ឲ្យទៅកាន់ទឹកផ្លែឈើរបស់
ខ្លួន ដែលនៅឆ្ងាយ ពុំគួរដល់ការត្រឡប់មកកាន់អាវាស ក្នុងថ្ងៃនោះវិញទាន់ ឬ
បើមានគេនិមន្ត ចំពោះសង្ឃណាមួយកិច្ចណាមួយ (ដូចមានសេចក្តីវិស្សា ក្នុង
វិស្សបនាយិកក្ខន្ធកៈ) ភិក្ខុអាចទៅដោយ សត្តាហាភវណិយ័យបាន, មុននឹង
ចេញផុតអំពីអាវាសទៅ (តាមច្បាប់) ត្រូវអធិដ្ឋាន ថា

“សថ មេ អន្តិវាយោ នត្ថិ , សត្តាហាពុទ្ធិវេយេថ
បុន និវត្តិស្សាមិ” ។

“ ទុតិយម្យិ... ” តតិយម្យិ...

ប្រែថា “ បើមិនមានអន្តរាយ (ឧបសគ្គ) ដល់អាត្មាអញទេ, អាត្មា
អញនឹងត្រឡប់មកវិញ ក្នុងចន្លោះសត្តាហាពុំខាន” ។
... ធាតុប្រប់ពីរដងផង ” ។...ធាតុប្រប់បីដងផង ” ។

ភិក្ខុលើកសត្តាហាចេញទៅអំពីត្ថេហើយ ត្រូវត្រឡប់មកវត្ត ទាំងក្នុងអរុណ
នៃថ្ងៃទីប្រាំពីរវិញ (គឺត្រូវទៅនៅក្រោយវត្តបានពេញ ៦ យប់), កុំទៅនៅក្រៅ ឲ្យ
ហួសអរុណនៃថ្ងៃទីប្រាំពីរឡើយ, បើទ្វេសប្រហែស ចេះតែទៅក្រៅវត្តឲ្យកន្លង
ហួសទៅ នឹងដាច់វិស្សា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ហើយខានបានទទួលអាទិសង្ឃកម្មនៃ
ព្រមទាំងសង្ឃលាភផ្សេងៗ ដែលនឹងកើតឡើងក្នុងវត្តនោះផង ។

ការចូលវិស្សានេះមិនចំពោះតែភិក្ខុទេ ទាំងសាមណេរក៏ត្រូវចូលវិស្សាដែរ
ទើបត្រូវតាមពុទ្ធានុញ្ញាតឲ្យចែកសង្ឃលាភ, ប៉ុន្តែសាមណេរមិនមានកិច្ចដោយ
ការបរិវារណាឡើយ, គ្រាន់តែឲ្យអធិដ្ឋានចូលវិស្សាចុំឈ្មោះ ។

សិល្បៈទេសបារមី

សីលទេសបារមី

ឧបាសថាវសារេន សច្ច្យាយិតព្វោ

កាសិកមិទំ គេន ភគវកា ជានកា បស្សកា
អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធនំ : " សម្មន្តសីលា ភិក្ខុវេ!
វិហារថ សម្មន្តប្បាតិមោក្ខា, បាតិមោក្ខសំវរសំចុកា
វិហារថ អាចារគោចរសម្មន្តា, អណ្តមគ្គេសុ ចរ្មេសុ
កយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខថ សិក្ខាបទេស្មតិ(១) "
តស្មាតិហម្ពហិ សិក្ខិតព្វំ :

សម្មន្តសីលា វិហារិស្សាម សម្មន្តប្បាតិមោក្ខា,
បាតិមោក្ខសំវរសំចុកា វិហារិស្សាម អាចារគោចរ-
សម្មន្តា, អណ្តមគ្គេសុ ចរ្មេសុ កយទស្សាវី សមាទាយ
សិក្ខិស្សាម សិក្ខាបទេស្មតិ " ។ ឯតញ្ចិ នោសិក្ខិតព្វំ ។

បាតិមោក្ខំ វិសោធន្តោ អប្បេត ជីវិតំ ជរហ
បញ្ញត្តំ លោកនាថេន ន ភិទ្ធន្ត សីលសំវរំ(២) ។

ភិក្ខុវេ អណ្ណំ ចមរិវ ចាលធិ
បិយំវេ បុគ្គំ នយនំវេ ឯកកំ
គថេវ សីលំ អនុវត្តមាណកា

សុបេសលា ហោម សទា សការវា(៣) ។

១ ២ ៣ វិសុទ្ធិមគ្គ សីលទិទេស ។

បាលីសម្តែងប្រារព្ធសីល
បាលីសម្តែងប្រារព្ធសីល

ដែលឃើញថាសង្ឃត្រូវស្មោះត្រង់ក្នុងទីបំផុតនៃឧបោសថកម្ម

សម្តេចព្រះមានព្រះភាគ ព្រះអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប ទ្រង់ឃើញ ទ្រង់ជាអរហន្ត
សម្តេច បានត្រាស់សម្តែងពាក្យនេះថា “ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ! អ្នកទាំងឡាយ
ចូរជាអ្នកមានសីលដល់ព្រមហើយ មានបាតិមោក្ខដល់ព្រមហើយ នៅចុះ, ចូរជា
អ្នកសង្រួម ដោយការសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយអាចារៈ (គឺមរយោទ)
និងគោចរ (គឺទីត្រាច់ទៅ) ហើយនៅចុះ, ចូរជាអ្នកឃើញភ័យជាប្រក្រតី ក្នុង
ទោសបន្តិចបន្តួចហើយសិក្សាម៉ឺងម៉ាត់ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ! ” ព្រោះហេតុនោះ
យើងទាំងឡាយ (ជាបព្វជិត) ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះ គួរសិក្សា ថា

“យើងនឹងជាអ្នកមានសីលដល់ព្រមហើយ មានបាតិមោក្ខដល់ព្រមហើយនេះ,
យើងនឹងជាអ្នកសង្រួម ដោយការសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ ប្រកបដោយអាចារៈ និង
គោចរហើយនេះ, យើងនឹងជាអ្នកឃើញភ័យជាប្រក្រតី ក្នុងទោសបន្តិចបន្តួច
ហើយសិក្សាម៉ឺងម៉ាត់ ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ” ។ យើងត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

សទ្ធាបព្វជិត កាលជម្រះបាតិមោក្ខសំរេសីល សិប្រថុយលះចង់ជីវិតរបស់
ខ្លួន ពុំទម្លាយទូរសីលសំរេ: ដែលព្រះបរមលោកនាថ ទ្រង់ត្រាស់បញ្ជាទុកមក
នោះឡើយ ។

មេត្រដេរុចទំរក្សាស៊ុត, មេត្រិតចារិទំរក្សារាម សិប្រថុយជីវិត យ៉ាងណា
មិញ, កុដុដ្ឋិកៈទំរក្សាក្ខេប្រុសសម្ងាញ់តែមួយ, បុរសពិការភ្នែកម្ខាង ទំរក្សាភ្នែក
តែមួយ យ៉ាងណាមិញ, យើងចូររក្សាសីលយើង ឲ្យបានដូចជាមេត្រដេរុចជាដើម
យ៉ាងនោះឯង ឲ្យបានជាអ្នកមានសីល ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយសេចក្តីគោរព
សព្វវេលា ។

សក្កា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេតិ ទស
អត្តចរេស បដិច្ច :

សឡសុដ្ឋកាយ, សឡជាសុកាយ, ធុម្ពទ្ធនំ បុគ្គ-
លានំ និគ្គហាយ, បេសលានំ ភិក្ខុនំ ជាសុត្តហារាយ,
ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ, សម្បវាយិកានំ
អាសវានំ បដិយាកាយ, អប្បសន្នានំ បសាទាយ,
បសន្នានំ តិយ្យោភាវាយ, សន្នម្ពដ្ឋិតិយា, វិនយា-
នុគ្គហាយ ។

វិនយម្ហិ មហេត្ថសុ បេសលានំ សុខាវហេ
និគ្គហានញ្ច បាបិច្ឆេ លដ្ឋីនំ បគ្គហេសុ ច,
សាសនាធារណេ ចេត សព្វញ្ញដ្ឋីនគោចរេ
អនញ្ញាវិសយេ ខេមេ សុប្បញ្ញត្តេ អសំសយេ,
ខន្ធកេ វិនយេ ចេត បរិវារេ ច មាតិកេ
យថាត្ថការី កុសលោ បដិបដ្ឋតិ យោនិសោ ។
យោ គតំ ន ជានាតិ, ន សោ ភេតិ គោគណំ,
ឯតំ សីលំ អជានន្តោ ភិ សោ ភេត្តយ្យ សំវរំ^(១) ។
បម្ពដ្ឋម្ហិ ច សុត្តន្តេ អភិធម្មេ ច តាវទេ,
វិនយេ អវិនដ្ឋម្ហិ, បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ ។

១ វិទយបដក មហាខន្ត ។

ប្រយោជន៍នៃវិន័យ

ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់បញ្ជូនសិក្ខាបទ ដល់សាវ័កទាំងឡាយ ព្រោះ
អាស្រ័យប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺ

ដើម្បីសេចក្តីល្អ ដល់សង្ឃ១, ដើម្បីការនោសប្បាយ ដល់សង្ឃ១, ដើម្បី
សង្កត់សង្កិន នូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលទ្រុស្តសីល១, ដើម្បីកិរិយានោទាសុខស្រួល
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១, ដើម្បីការរាំងអាល្លឺមិទាំង
ឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន១, ដើម្បីកម្ចាត់បង់អាល្លឺមិទាំងឡាយ ក្នុងបរលោក ១,
ដើម្បីញែកបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង១, ដើម្បីញែក
បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង ១, ដើម្បីឲ្យ-
ព្រះសន្តម្ម តម្កល់នោមរំ ១, (និង) ដើម្បីអនុគ្រោះ ដល់ព្រះវិន័យ ១ ។

កាលចើព្រះវិន័យ មានប្រយោជន៍ដ៏ធំ នាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់ពួកភិក្ខុ
ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ផង, សង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នា
លាបកផង, តម្កល់តម្កើងនូវពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីខ្មាសផង, ជាសភាវៈទ្រទ្រង់
ទុកនូវសាសនាផង, ជាទីគោរពរបស់ព្រះជិនស្រី ជាសព្វញ្ញផង, មិនមែនជា
វិស័យនៃបុគ្គលដទៃផង, ជាទីរក្សមក្សាន្តផង, គឺព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនហើយ
ដោយប្រពៃ ដោយឥតសង្ស័យ, អ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតីធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏
សមគួរតែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយក្នុងខន្ធវិន័យផង ក្នុងបរិវារផង ក្នុងអាតិកាផង ។

បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ, បុគ្គលនោះនឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្តេចបាន យ៉ាង
ណាមិញ, ភិក្ខុណាមិនស្គាល់សីល, ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តីសង្រួមក្នុងសីល
ដូចម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ ។

បើទុកជាព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្ម សាបសូន្យអស់ទៅហើយ, តែ
បើព្រះវិន័យ មិនទាន់វិនាសទៅឡើយទេ, ព្រះគុដ្ឋសាសនាឈ្មោះថាស្លឹកនោ
កទៅទៀតបាន ។

អភិណ្ណប្បច្ចវេក្ខណៈ

អភិណ្ណប្បច្ចវេក្ខណៈធម្មោ

- ១- ជរាធម្មាម្ហិ ជរំ អនតីកោ;
- ២- ព្យាធិធម្មាម្ហិ ព្យាធិ អនតីកោ;
- ៣- មរណធម្មាម្ហិ មរណំ អនតីកោ;
- ៤- សព្វហិ មេ បិយេហិ មនាមេហិ នានាការោ
វិនាការោ
- ៥- កម្មស្សកោម្ហិ កម្មទាយាទោ កម្មយោនិ កម្ម-
ពន្ធ កម្មប្បជីសរណោ, យំ កម្មំ កវិស្សាមិ កល្យាណំ
វា បាបកំ វា កស្ស ទាយាទោ កវិស្សាមិ ។

ទសធម្មសុត្តបិដក

- ១- វេទន្តាយម្ហិ អជ្ឈបគកោ;
- ២- មរម្បជីពន្ធា មេ ជីវិកា;
- ៣- អញ្ញោ មេ អាកម្មោ ករណីយោ;
- ៤- កច្ចិ នុ ខោ អត្តា សីលកោ ន ឧបវេទនិ?
- ៥- កច្ចិ នុ ខោ មំ អនុវិច្ច វិញ្ញូ សព្វហិចារិ
សីលកោ ន ឧបវេទនិ ?
- ៦- សព្វហិ មេ បិយេហិ មនាមេហិ នានាការោ
វិនាការោ;

អភិណ្ណច្បាប់វិញ្ញាណៈ

ធម៌គួរពិចារណារឿយៗ

១- អាត្មាអញ មានការចាស់ជរាជាធម្មតា នឹងកន្លងការចាស់ជរាទៅកុំបានឡើយ;

២- អាត្មាអញ មានការឈឺធ្លាក់ជាធម្មតា នឹងកន្លងការឈឺធ្លាក់ទៅកុំបានឡើយ;

៣- អាត្មាអញ មានសេចក្តីស្លាប់ជាធម្មតា នឹងកន្លងសេចក្តីស្លាប់ទៅកុំបានឡើយ,

៤- អាត្មាអញ គង់តែព្រាត់ប្រាសនិរោស ចាកសត្វនិងសង្ខារ ជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តទាំងអស់កុំខាន ,

៥- អាត្មាអញមានកម្មជាបស់ខ្លួន មានកម្មជាអ្នកទ្យងទ្យល មានកម្មជាកំណើត មានកម្មជាគោរពង្ស មានកម្មជាទីពំនាក់អាស្រ័យ, អាត្មាអញនឹងធ្វើកម្មណា ជាកម្មល្អក្តី អាក្រក់ក្តី អាត្មាអញនឹងត្រូវជាអ្នកទទួល ទ្វេផល នៃកម្មនោះកុំខាន ។

បាលី ៨ សធម្មសូត្រ

១- អាត្មាអញមានភេទផ្សេងអំពីគ្រូហស្ថ ,

២- ការចិញ្ចឹមជីវិតរបស់អាត្មាអញ ជាប់ដោយសារអ្នកដទៃ ,

៣- អាត្មាអញត្រូវធ្វើអាកប្បកិរិយា (អំពើដោយកាយនិងវាចា) ផ្សេងដទៃ ប្លែកពីគ្រូហស្ថ ;

៤- ចិត្តរបស់អាត្មាអញមិនភ័រៈដៀលខ្លួនឯងព្រោះសីល (មិនបរិបូណ៌) ទេឬ?

៥- ពួកសព្វហ្មចារីជាអ្នកប្រាជ្ញពិចារណាហើយ មិនភ័រៈដៀលអាត្មាអញ ព្រោះសីល (មិនបរិបូណ៌) ទេឬ ?

៦- អាត្មាអញគង់តែព្រាត់ប្រាសនិរោស ចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ ពេញចិត្តទាំងអស់កុំខាន ,

៧- កម្មស្សកោម្មិ កម្មទាយាទោ កម្មយោនិ កម្មពន្ធុ
កម្មប្បជីសវេណា, យំ កម្មំ ភវិស្សាមិ កល្យាណំ ចា
បាបកំ ចា គស្ស ទាយាទោ ភវិស្សាមិ;

៨- កថម្ហកស្ស មេ ភត្តិនិចា ភិកិបកន្តិ ?

៩- ភត្តិ នុ ខោហំ សុញ្ញាការេ អភិមេមិ ?

១០- អត្តិ នុ ខោ មេ ឧត្តិមនុស្សធម្មោ អលមិ-
យញ្ញាណទស្សនវិសេសោ អធិកកោ ? សោហំ បច្ឆិមេ
ការេល សព្វហ្មចារីហិ បុរោ ធន មនុ ភវិស្សាមិ ។

ទស្សនវិស័យ

៧-អាត្មាអញមានកម្មជាច្រើន មានកម្មជាអ្នកទូល មានកម្មជាកំណើត
មានកម្មជាជីវិត មានកម្មជាទីតាំងអាស្រ័យ, អាត្មាអញនឹងធ្វើកម្មណា ជាកម្ម
ល្អក្តី អាត្រក់ក្តី អាត្មាអញនឹងត្រូវជាអ្នកទទួល នូវផលនៃកម្មនោះកុំខាន ,
៨-យប់នឹងថ្ងៃកន្លងទៅ អាត្មាអញបានធ្វើអ្វីខ្លះ ?

៩-អាត្មាអញត្រេកអរ ក្នុងផ្ទះស្ងាត់ឬទេ ?

១០-អាត្មាអញមាននក្ខរិយនុស្សធម៌ដែរឬទេ ? អាត្មាអញបានលុះគុណវិសេស
ក៏ប្រាកដនឹងទស្សនៈដ៏ប្រសើរ ជាធម៌អាចកម្ចាត់បង់នូវកិលេសដែរឬទេ? ចេញពី
សព្វហេតុអ្វីក៏ស្ងួតក្នុងបច្ច័យកាល អាត្មាអញឯង នឹងមិនអៀនខ្មាសឡើយ ។

គម្ពីរដែលជាឧបករណ៍ក្នុងការរៀបរៀងសៀវភៅនេះគឺ

១- កាលាវារជាលី

២- សមន្តប្បវាសាទិកា (អដ្ឋកថាវិទ្យា)

៣- កថាវិចារណី (អដ្ឋកថាបាតិមោក្ខ)

៤- វិនយត្ថមញ្ញសា (ដ័កាបាតិមោក្ខ)

៥- វិនយបិដក (មហាវិក្ក)

៦- វិនយបិដក (ឧបោសថក្កន្ត)

៧- វិនយបិដក (បរាណាទន្ត)

ភិក្ខុ ធម្មារាមោ បុណ្យ-សុម្ពាធិ ម . ខ

សីមាវិធិ

មុនដំបូង ត្រូវយកដុំថ្ម ដែលមានទម្ងន់ល្មមធ្វើនិមិត្តសីមា ហែប្រទក្សិណ
រោងខេត្តស្រីសោត ៣ ជុំ រួចវេប្រគេនភិក្ខុសង្ឃ ដែលនិមន្តចូលរួម ក្នុងពិធីនោះ ។
ចាលីវេរដុំថ្មជានិមិត្តសីមា

ឧកាស មយំ ករុណ ឥមេ មហានុ បាសាណាបិណ្ណ
សីមាយ និមិត្តករណត្ថាយ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ
ករុណ ភិក្ខុសង្ឃោ ឥមេ បាសាណាបិណ្ណ បដិគ្គណ្ណតុ
បដិគ្គហិត្វាន ឥមេហិ បាសាណាបិណ្ណហិ និមិត្ត
ភិក្ខុត្វា ខណ្ឌសីមំ សម្មន្តតុ អម្ពាភំ ទីយរត្តំ អត្ថាយ
ហិតាយ សុខាយ ។

សូមគោរព ចរិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ សូមវេ
ន្តដុំថ្មធំ ។ ទាំងឡាយនេះ ប្រគេនចំពោះព្រះសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិរិយា
ធ្វើ ជានិមិត្តសីមា បរិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃទទួលយកនូវ
ដុំថ្មទាំងឡាយនេះ ហើយសន្មត នូវខណ្ឌសីមាចុះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជា
ប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជារង្វងទៅ
ហោង ។ បន្ទាប់មកនិមន្តព្រះសង្ឃចម្រើនព្រះបរិត្ត ចប់ហើយវេរោងខេត្តស្រីសោត
ប្រគេនព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដែលនិមន្តមកទាំង ៨ ទិស ។

ចាលីវេរោងខេត្តស្រីសោត

មយំ ករុណ ឥមំ (ឧបាសថាគារំ) ការេត្វា
ឧបាសថប្បវារណាទិកម្មករណត្ថាយ ចាគុទ្ធិសស្ស
ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេម សាធុ ករុណ សង្ឃោ ឥមំ

(ឧបោសថាគារ) បដិគ្គណ្ណត្ថ អម្ពាភំ ធិយរត្តំ អត្តាយ
ហិតាយ សុខាយ ។ ទុតិយម្បិ តតិយម្បិ ។

បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានចាត់ចែងធ្វើ ទូរ
(រោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថ) នេះ ហើយសូមរក្សាប្រគេន ដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃ ដែល
មកអំពីទិសទាំង ៤ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កិរិយាធ្វើ ទូរសង្ឃកម្ម មានឧបោសថ-
កម្ម និង បរិវេណាកម្មជាដើម បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះភិក្ខុសង្ឃទទួល
យក ទូររោងសម្រាប់ធ្វើឧបោសថនេះ ដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ដើម្បីជាប្រយោជន៍
ដើម្បីសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ អស់កាលជានិច្ចទៅហោង ។
អស់វារៈពីរដងផង ។ អស់វារៈបីដងផង ។

រួចលើកដុំថ្មយកទៅដាក់នៅមាត់រណ្តៅ គ្រប់ទិសទាំង ៨ ។ បន្ទាប់មក
រៀបចំធ្វើសីមាសង្ឃកម្ម ។

របៀបធ្វើសីមាសង្ឃកម្ម

មុនដំបូង ត្រូវព្រះសង្ឃទាំងអស់ សម្តែងអាបត្តិ រួចទៅប្រជុំនៅជុំវិញរណ្តៅ
សីមាឥន្ទ្រវិល, ត្រូវព្រះបហាថេរ ១ អង្គ ដែលឈ្លាសប្រតិពល (ធ្វើជាវិសុគាយ)
ឈរឡើងប្រកាសប្រាប់សង្ឃថា អយំ ភូមិប្បនេសោ វិសុំ គារមា
នហាត្ថ ប្រទេសនេះ ចូរជាប្រទេសផ្សេងអំពីស្រុក ។ រួចហើយព្រះសង្ឃជា
វិសុគាយ នាំព្រះសង្ឃគ្រប់អង្គសុធយ សុព្វ ពុទ្ធា ពលប្បត្តា
បច្ចេកានញ យំ ពលំ អរហន្តានញ ភេជេន ភ្នំ ពន្ធមិ
សព្វេសា ។ សុធយ ៣ ចប់ហើយ ទើបផ្តើមសុធយដកសីមា ។ ត្រូវដក
អរិយ្យវាសសីមាមុន សីមសុធយដក សមាទសំវាសសីមារក្រោយ ។ សុធយដករួច
ហើយ ត្រូវសួរនិមិត្តសីមាទាំង ៨ ទិស ចាប់ពីទិសខាងកើត ទិសបន្ទាប់ ទិសខាង
ត្បូង ខាងចន្ទាប់ ខាងលិច ខាងបន្ទាប់ ខាងជើង ខាងបន្ទាប់ រួចហើយ សួរ

ចិសខាងកើតម្តងទៀត ។ លុះស្ទុះពិមិត្តរួចហើយ ត្រូវព្រះសង្ឃទាំងអស់ មកជួប
 ជុំគ្នា ក្នុងរោងឧបោសថ រួចសូត្រចុង, សូត្រចុង ត្រូវសូត្រ សមាទសំវាសសីមាមុន
 ទើបសូត្រចុង អរិយ្យវាសសីមាក្រោយ រួចហើយទើបសូត្រសន្មតរោងឧបោសថ ។
 ប៉ុន្តែ មុននឹងសូត្រសន្មត ត្រូវព្រះសង្ឃត្រួតពិនិត្យមើល ថើវត្តនោះ មានឧបោសថ-
 ការ ២ កន្លែង ដែលសង្ឃសូត្រសន្មតមុនរួចហើយ ត្រូវសង្ឃសូត្រដកមួយចេញ
 ហើយសូត្រសន្មតតែមួយ ។ ពីព្រោះក្នុងឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ដែលមានពុទ្ធានុញ្ញាត
 ឱ្យសង្ឃសន្មតឧបោសថការ គឺរោងឧបោសថក្នុងសីមា, មានពុទ្ធបុព្វញ្ញត្តិ ហាមមិន
 ឱ្យសង្ឃសន្មតឧបោសថការ ២ កន្លែងក្នុងមហាសីមាមួយ ឬ ក្នុងវត្តមួយឡើយ ថើ
 មាន ត្រូវសូត្រញត្តិមុតិយកម្សាន្ត ដកឧបោសថការមួយខ្ទង់ចេញ ។

ពិធីសូត្រដកឧបោសថការ

សុណាត្ថ មេ ភន្តេ សឿយា, យទិ សឿយស្ស បក្កកណ្ណំ,
 សឿយា (. . . .)(១) ឧបោសថវាគារំ សម្មហានេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាត្ថ មេ ភន្តេ សឿយា, សឿយា (. . . .)(២)
 ឧបោសថវាគារំ សម្មហានតិ ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ,
 (. . . .) (៣) ឧបោសថវាគារេស្ស សម្មគ្យារតោ, សោ
 តុណ្ណាស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភារេសយ្យ ។ សម្មហាតំ
 សឿយន (. . . .) (៤) ឧបោសថវាគារំ ។ ខមតិ សឿយស្ស,
 តស្មា តុណ្ណី ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ។ រួចហើយទើបសូត្រសន្មត ។

១-២-៣-៤ ក្នុងវត្តក្រចកទាំង ៤ នេះសម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះវត្ត
 ឧទាហរណ៍ : វត្តឧណ្ណាលោមថា ឧណ្ណាលោម ។ ល ។

ពិធីសុធួសន្តតិទិវកា

សង្ឃត្រូវប្រជុំគ្នាក្នុងវិហារ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈសង្ឃកម្ម ហើយត្រូវ
ចាត់តាំង ១ រូប អ្នកឈ្លាសប្រតិពល ឱ្យសុធួបាលិញត្តិទុតិយកម្មវាចា សន្តតិ
ទិវកា ដោយយកនាមវត្តជាកាសាបាលិបញ្ចូលផងថា

សុណាតុ មេ កន្តេ សឿន, យទិ សឿន
បត្តកណ្តំ, សឿន (.....)(១) វិហារំ ឧបោសថាគារំ
សម្មន្តយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សឿន
សឿន (.....)(២) វិហារំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្តតិ ។
យស្សាយស្សតោ ខមតិ, (.....)(៣) វិហារស្ស
ឧបោសថាគារស្ស សម្មតិ, សោ កុណ្ណស្ស, យស្ស
នក្ខមតិ, សោ ការសយ្យ ។ សម្មតោ សឿន (.....) ៤)
វិហារោ ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សឿន, កស្មា កុណ្ណិ ។
ឯវមេតំ ធារយាមិ ។ កាលបើសង្ឃ បានសន្តតិដូច្នោះហើយ វិហារនោះ
ក៏បានឡើងជាឧបោសថាគារ តាមពុទ្ធានុញ្ញាត ។

១-២-៣-៤ ក្នុងត្រកូលទាំង ៤ នេះសម្រាប់បញ្ចូលឈ្មោះវត្ត
ឧទាហរណ៍ : វត្តឧណ្ណាលេខថា ឧណ្ណាលេខំ ។ ល ។

សីមាវិនិច្ឆ័យសង្ខេប

ដើមហេតុដែលកើតមានពុទ្ធានុញ្ញាត ឲ្យមានសីមានោះ សេចក្តីថា ក្នុងសម័យ ១ ព្រះបរមគ្រូជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅទៀបភ្នំគិរីជ្ឈក្នុង ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ ប្រជុំគ្នាសម្តែងបាតិមោក្ខ ក្នុងថ្ងៃ ១៤ ឬ ១៥ ក្នុង ១ បក្ស(១) ម្តងៗក្នុងកាលនោះ ឆន្ទគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏នាំគ្នាសម្តែងបាតិមោក្ខតែក្នុងពួកភិក្ខុជាបរិស័ទរបស់ខ្លួន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានជ្រាបដំណឹងនោះហើយ ទើបទ្រង់បញ្ជូនហោមដោយទុក្ខដរាវ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខ ដល់ភិក្ខុសង្ឃដែលមកព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងទី ១ ។

ភិក្ខុសង្ឃទាំងពួង ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះថា “ ព្រះមហាករុណាទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសម្តែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុសង្ឃ ដែលមកព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងទី ១ នោះ គឺព្រមព្រៀងគ្នាតែក្នុងអារាមមួយ ។ ទេ ឬ ក៏ត្រូវឲ្យភិក្ខុសង្ឃមកពីអារាមទាំងអស់លើផែនដីមកប្រជុំព្រមព្រៀងគ្នា ក្នុងទី ១ ដែរ ? ” ទើបនាំគ្នាទៅក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានបុណ្យ ព្រះអង្គក៏អនុញ្ញាតទីដែលភិក្ខុសង្ឃត្រូវមកប្រជុំព្រមព្រៀងគ្នានោះ តែក្នុងអារាមមួយ ។ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឆ្ងល់ទៀតថា “ ទីអារាមមួយ ។ នោះនឹងកំណត់ខេត្តដែរទើង, បណ្តោយប៉ុន្មាន ? ” ហើយនាំគ្នាទូលទៅទូលសួរព្រះដ៏មានបុណ្យ ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតសីមា ដើម្បីនឹងកំណត់ឲ្យដឹងទូទៅអារាមរបស់សង្ឃមួយ ។ ថា “ **អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ សីមំ សម្មនិគំ** ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសង្ឃ សន្មតសីមា ” ។

(មានសេចក្តីសម្តែងដោយពិស្តារ ក្នុងឧបោសថកូន្មកៈ ក្នុងគម្ពីរមហាវគ្គ ព្រមទាំងអង្គកថា ។ ដែលសម្តែងខាងលើនេះដោយសេចក្តីសង្ខេប ដើម្បីឲ្យតែបុព្វហេតុដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសន្មតសីមាប៉ុណ្ណោះ គត់ពីនេះទៅ

១ គឺក្នុង សុត្តន្ត (ខាងខ្នើត) ម្តង ក្នុងកាឡបក្ខ (ខាងក្រោម) ម្តង ។

នឹងសម្តែងចំពោះដំណើរសីមាតែម្តង តាមសមត្ថភាពសេចក្តីក្នុងបាលី និងអដ្ឋកថា
ដែលព្រះអង្គកថាទារុសោកបានវិនិច្ឆ័យហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេបដូចមានកថា
ក្នុងខាងក្រោមនេះ) ។

សីមា មានពីរយ៉ាងគឺ

ពទ្ធសីមា សីមាដែលសង្ឃបានសូត្រចង ១

អពទ្ធសីមា សីមាដែលសង្ឃមិនបានសូត្រចង ១ ។

ពទ្ធសីមា

សីមាឯណា ដែលសង្ឃបានធ្វើឲ្យផុតចាកសីមារបក្សិទាំង ១១ យ៉ាង និងឲ្យ
ប្រកបដោយសម្បត្តិទាំង ៣ យ៉ាង ហើយចងនូវនិមិត្តដោយនិមិត្ត ហើយបាន
សូត្រសង្កត សីមានោះ ឈ្មោះថា ពទ្ធសីមា ។

សីមារបក្សិ ១១ យ៉ាងគឺ

១- អភិខុទ្ទកា សីមាកូចរោក មិនល្អមកិត្ត ២១ រូបអង្គុយបាន ។

២- អភិមហាភី សីមាធំរោក កន្លងទី ៣ យោជន៍ឡើងទៅ ។

៣- ខណ្ឌនិមិត្តា សីមាមាននិមិត្តដាច់ គឺមាននិមិត្តមិនត្រូវ គឺថា
កំណត់និមិត្តទិសខាងកើតរួចហើយ ក៏កំណត់និមិត្តក្នុងទិសដាច់ដាច់ ទៅដល់ទិស
ខាងជើង ឬទិសណាមួយ ក៏ឈប់នៅទិសនោះរហូត មិនបានកំណត់និមិត្តទិសខាង
កើតត្រួតថែមម្តងទៀត, ពុំនោះយករបស់ណាមួយ ដែលមិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបាន
មានដើមដូង ភ្លោក ឬ ដង្កត់ឈើណាមួយជាដើម ធ្វើជានិមិត្ត ។

៤- ឆាយា និមិត្តា យកស្រមោលអ្វីមួយ មានស្រមោលភ្នំជាដើម
ធ្វើជានិមិត្ត ។

៥- អនិមិត្តា អ្នកមានអ្វីមួយជានិមិត្តឡើយ ។

៦- ពហី សីមេ បីតសម្មតា កំណត់និមិត្តរូបហើយ ឈរ
ព្រះនិមិត្តសន្មតសីមា ។

៧- ធនិយា សម្មតា សន្មតសីមាក្នុងស្នឹង ឬ ទន្លេ ។

៨- សម្មទ្ធា សម្មតា សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ ។

៩- ជាកស្សរេ សម្មតា សន្មតសីមាក្នុងជាកស្រះ គឺស្រះកើត
ធាតុមានអ្នកណាជីក ។

សីមារបក្កិទាំង ៣ យ៉ាង ក្នុងពិទ្ធិ ៧ ដល់ទី ៩ នេះ បើទុកជាសង្ឃសន្មត
ឲ្យជាសីមា ក៏ឈ្មោះថាមិនមែនជាសន្មតទេ គឺមិនឡើងជាសីមាឡើយ ព្រោះមាន
កុម្មប្បញ្ញត្តិថា “ សញ្ចា ភិក្ខុវេ ននិ អសីមា សញ្ចា
សម្មទ្ធា អសីមា សញ្ចា ជាកស្សរេ អសីមា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្នឹង ទន្លេទាំងមូល សមុទ្រទាំងមូល ជាកស្រះទាំងមូល
មិនមែនជាសីមាទេ ” ។

១០- សីមាយ សីមំ សម្ពិន្តន្តន សម្មតា ទម្លាយទុរ
សីមាចាស់របស់ភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួនហើយសន្មត គឺសន្មតសីមារបស់
ខ្លួនឲ្យចុះដាច់ទៅនឹងសីមាដទៃ ឬ ឲ្យគ្របទៅក្នុងទីសីមាដទៃ ក្នុងពិទ្ធិទី ១
ចម្រៀកសក់ឡើងទៅ ដរាបដល់ទីដែលភិក្ខុ ៤ រូបអង្គុយមិនបាន ។

១១- សីមា សីមំ អដ្ឋោត្តរន្តន សម្មតា គ្របសង្កត់
ទុរសីមារបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយសីមារបស់ខ្លួនហើយសន្មត គឺសន្មតសីមារបស់ខ្លួន
ឲ្យគ្របជ្រុលទៅក្នុងទីកុម្មសីមារបស់ភិក្ខុដទៃ ក្នុងពិទ្ធិទីប្រមាណភិក្ខុ ៤ រូបអង្គុយ
ល្អមឡើងទៅ ឬ ធ្វើឲ្យគ្របទៅក្នុងទីកុម្មសីមា របស់ភិក្ខុដទៃទាំងមូល ។

សម្បត្តិមាន ៣ យ៉ាងនោះគឺ

- និមិត្តសម្បត្តិ បរិច្ចណ៍ដោយនិមិត្ត ១
- បរិសសម្បត្តិ បរិច្ចណ៍ដោយបរិស័ទ ១
- ភម្មវាចាសម្បត្តិ បរិច្ចណ៍ដោយកម្មវាចា ១ ។

និមិត្តសម្បត្តិ

និមិត្តសម្បត្តិនោះ គឺបរិច្ចណ៍ដោយនិមិត្តមាន ៨ យ៉ាងគឺ

១- បញ្ចកនិមិត្ត យកភ្នំជានិមិត្ត, ភ្នំនោះមាន ៣ យ៉ាងគឺ ភ្នំដីសុទ្ធ ១ ភ្នំថ្មសុទ្ធ ១ ភ្នំមានដី និងថ្មលាយគ្នា ១ ។ ទំហំភ្នំនោះ តាំងពីប៉ុន្មានបដិរឡើងទៅ ដរាបដល់ប៉ុន្មានសិរេរុ គួរធ្វើជានិមិត្តបាន បើក្នុងជាន់រូបដំរី ឬ ជំនាង ប៉ុន្តែជា គំនរខ្សាច់ទេនោះ មិនគួរធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ ។

២- បាសាណនិមិត្ត យកថ្មជានិមិត្ត, ទំហំថ្មនោះយ៉ាងក្នុងបំផុត ប៉ុន្មានដុំស្តុកគំពៅ ដែលគេថ្លឹងបានចំនួន ៣២ បល្លៈ គឺ ៦៤ នាឡិយើងសព្វថ្ងៃនេះ បើក្នុងជាន់នោះមិនគួរ តែបើធំឡើងទៅប៉ុន្មានគោ ឬ ក្របីយ៉ាងជំកំគួរ តែជំនាង នោះទៅទៀតក៏មិនគួរដែរ ។ បើយកដុំក្នុងប៉ុន្មានគ្រឹម ឬ ដុំថ្មក្នុង ។ ដែលមិនគួរធ្វើ ជានិមិត្តបាន យកមកប្រមូលគ្នាជាគំនរឡើងក្តី ក៏មិនគួរទាំងអស់ ។

៣- ឆននិមិត្ត យកព្រៃជានិមិត្ត, ព្រៃនោះបើមានសុទ្ធតែស្មៅ ឬ ដើមឈើដែលមានសម្បកខាងក្រៅជាខ្លឹម មានដើមភ្លោក និងដើមឆ្នុងជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ, បើព្រៃនោះមានពពួកដើមឈើដែលមានខ្លឹមខាង ក្នុង មានដើមរាំងជាដើម យ៉ាងតិចបំផុតត្រឹម ៤ ដើម ឬ ៥ ដើម ទើបគួរធ្វើជា និមិត្តបាន ។

៤- រុក្ខនិមិត្ត យកឈើជានិមិត្ត, ឈើនោះបើមានសម្បកក្រៅជាខ្លឹម

មានដើមក្មេក និងដើមគ្រុឌជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ បើដើម
ឈើនោះមានខ្លឹមខាងក្នុង ហើយជាឈើរស់ដុះនៅលើផែនដី ទើបគួរធ្វើជានិមិត្ត
បាន ។

៥- មគ្គុនិមិត្ត យកផ្លូវជានិមិត្ត, ផ្លូវនោះបើទី ៗ ភូមិ ៗ មានផ្លូវដើរ
ចូលទៅកាន់ព្រៃ និងទៅកាន់ទីស្រែជាដើម ក៏មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ,
បើផ្លូវវែង ៗ ហើយជាផ្លូវគេតែងដើរដោយជើងជាប្រក្រតី ផ្លូវដែលគេតែងបរទេះ
ទៅមកជាប្រក្រតី នោះទើបគួរធ្វើជានិមិត្តបាន ។

៦- មន្ទិកនិមិត្ត យកដំបូកជានិមិត្ត កម្ពស់និងទំហំដំបូកនោះ បើ
យ៉ាងទាបតូចចំផុត កម្ពស់ត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ទំហំប៉ុនស្នែងគោប៉ុណ្ណោះ ល្មមធ្វើជា
និមិត្តបាន បើទាបតូចជាងនោះ មិនគួរនឹងធ្វើជានិមិត្តបានឡើយ ។

៧- និទិ និមិត្ត យកនិទិ គីស្នឹង ឬ ទន្លេជានិមិត្ត, គីស្នឹង ឬ ទន្លេ
ដែលទឹកហូរមិនដាច់ ពុំនោះទីណាមួយក្នុងស្វានរដូវ ទឹកភ្លៀងធ្លាក់ចុះរឿយ ៗ
មានខ្សែទឹកហូរមិនដាច់ ទីនោះ ក៏ហៅថា និទិបាន ព្រះអង្គកថាចារ្យសម្តែងពី
លក្ខណៈនៃនិទិនោះថា “ ក្នុងស្វានរដូវ ៤ ខែ ទីណាមួយមានខ្សែទឹកហូរមិន
ដាច់ ទឹកនោះមានជម្រៅល្មមទឹកដល់ស្នែងរបស់នាងភិក្ខុនី ដែលស្លៀកជាបិ-
មណ្ឌលហើយដើរឆ្លងទៅ ទីនោះក៏ហៅថា និទិបាន ” ទីប៉ុណ្ណោះគួរធ្វើជានិមិត្ត
បាន ។

៨- ឧទកនិមិត្ត យកទឹកជានិមិត្ត, ទឹកនោះបើយកទៅដាក់ក្នុងវត្ថុ
ណាមួយ មានទូក ឬ ពាង អាង ជាដើម នោះមិនគួរនឹងកំណត់ធ្វើជានិមិត្តបាន
ឡើយ ឯទឹកនោះចំពោះយកទឹកដែលដាក់នៅផ្ទាល់លើផែនដី គឺទឹកមិនហូរដែល
ដាក់ក្នុងទីទាំងឡាយមានរណ្តៅ ស្រះបោក្រណី ជាតស្រះ និងលោណមហាសមុទ្រ
ជាដើម ទឹកយ៉ាងនេះគួរកំណត់ធ្វើជានិមិត្តបាន ។

ម្យ៉ាងទៀត (ប្រសិនណាបើទីនោះមិនមានដក់ទឹកទេ) គប្បីដឹកផែនដីធ្វើជា
រណ្តៅ ហើយដងទឹកមកដាក់ឲ្យពេញក្នុងរណ្តៅនោះ ទឹកនោះធាតុ កាលណាបើ
លោកសូត្រកម្មវាចាចប់ទៅ, ក៏ដក់សល់នៅខ្លះទើបឡើងពេញជានិមិត្តបាន, កាល
ណាបើទឹករឹងអស់ទៅ ក៏គប្បីយកគំនរថ្ម ឬ គំនរខ្សាច់មកដាក់ត្រង់ទីនោះ កុំនោះ
ដល់សល់រលើក្នុងទីនោះក៏បាន ដើម្បីឲ្យជារគ្រឿងសម្គាល់ថា ជានិមិត្ត ។

រក្ខត្តទាំង ៨ យ៉ាងមានភ្នំជាដើម គួរធ្វើជានិមិត្តបានទាំងអស់ បើបានតែរក្ខត្ត
១ មុខ ។ មកកំណត់ធ្វើជានិមិត្ត មិនលាយច្រឡំដោយរក្ខត្តដទៃក្តី និមិត្តនោះលាយ
ច្រឡំគ្នា គឺ ភ្នំជានិមិត្ត ១ ថ្មជានិមិត្ត ១ ព្រៃជានិមិត្ត ១ លាយច្រឡំគ្នាដូច្នោះក្តី
ក៏គួរទាំងអស់ ។

ម្យ៉ាងទៀត ធាតុនិមិត្តនោះមិនមានកំណត់ គិតតែតំនិមិត្ត ៣ ឡើងទៅ
ដរាបដល់និមិត្តចំនួន ១០០ ក៏សឹងតែបានឥតមានទាស់អ្វីឡើយ តែបើគិតជាដប់
គឺនិមិត្តតែ ១ ឬ ២ នោះមិនគួរនឹងកំណត់ជានិមិត្តបានឡើយ ។

សីមាធាណា បើសន្មតដោយនិមិត្តត្រឹមតែ ៣ សីមានោះមានទ្រង់សណ្ឋាន
ជា ៣ ជ្រុង ឬ សណ្ឋានដូចក្បាលក្របី, បើសន្មតដោយនិមិត្ត ៤ សីមានោះ
មានទ្រង់សណ្ឋានជា ៤ ជ្រុងខ្លះ សណ្ឋានដូចស្ពានសម្តៅខ្លះ បើសន្មតដោយនិមិត្ត
ច្រើនឡើងទៅ ទីសីមានោះរមែងមានសណ្ឋានផ្សេង ។ គ្នា តាមសមត្ថភាពដែលបាន
ទិដ្ឋិដែលមានក្នុងទីនោះ ។

ធាតុដែលនឹងកំណត់និមិត្តនោះ គឺថា កាលណាបើបាននិមិត្តទាំង ៨ យ៉ាង
នោះ និមិត្តណាមួយល្មមគ្រប់ចំនួនហើយ គប្បីឲ្យភិក្ខុជាតែមួយ ១ រូប សួរដណ្តឹង
និមិត្តក្នុងទិសខាងកើតជាមុនថា “ បុរសិមាយ ទិសាយ ភី និមិត្ត
អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសខាងកើត ? លំដាប់នោះ ភិក្ខុ ឬ សាមណេរ ឬ គ្រហ្មស្ថគប្បី
ឆ្លើយប្រាប់មកវិញ, បើនិមិត្តនោះជាផ្នូគប្បីឆ្លើយថា “ ជាសារណា ភរន្ត

ថ្មព្រះករុណាម្ចាស់” រួចហើយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ តប្បកំណត់នូវនិមិត្តដោយពាក្យថា
“ ឯសេសា ធាសារណោ និមិត្តំ ថ្មនុ៎ះជានិមិត្ត ” (កិច្ចដែលសួរ និង
ឆ្លើយ និងកំណត់នូវនិមិត្តក្នុងទិសជាលំដាប់ទៅ ដូចគ្នា ប្រែក្តៅពេលឈ្នះទិស និង
ឈ្នះនិមិត្តប៉ុណ្ណោះ) ។

បើទិសអាគ្នេយ៍ វិន័យធរតប្បសួរថា “ បុរិមោយ អនុទិសោយ
ភិ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសអាគ្នេយ៍ ” ។ ទិសទក្សិណសួរថា

“ ទក្ខិណោយ ទិសោយ ភិ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសទក្សិណ ?

ទិសនិរតីសួរថា “ ទក្ខិណោយ អនុទិសោយ ភិ និមិត្តំ
អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសនិរតី ? ទិសខាងលិចសួរថា “ បច្ឆិមោយ ទិសោយ
ភិ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសខាងលិច ? ” ទិសពាយ័ព្យសួរថា

“ បច្ឆិមោយ អនុទិសោយ ភិ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសពាយ័ព្យ ? ”
ទិសខាងជើងសួរថា “ ឧត្តរោយ ទិសោយ ភិ និមិត្តំ អ្វីជានិមិត្ត
ក្នុងទិសខាងជើង ?

ទិសឦសានសួរថា “ ឧត្តរោយ អនុទិសោយ ភិ និមិត្តំ
អ្វីជានិមិត្តក្នុងទិសឦសាន ?

ឯកិច្ចដែលនឹងឆ្លើយតបមកវិញ និងកំណត់នូវនិមិត្តនោះ បើក្តីថា
“ បព្វតោ ករន្ត “ ឯសេសា បព្វតោ និមិត្តំ ” ។ បើព្រៃថា
“ វនំ ករន្ត “ ឯតំ វនំ និមិត្តំ ។ បើឈើថា “ វុត្តោ
ករន្ត ” “ ឯសេសា វុត្តោ និមិត្តំ ” ។ បើផ្លូវថា “ មគ្គោ ករន្ត
“ ឯសេសា មគ្គោ និមិត្តំ ” ។ បើដំបូកថា “ វម្មិកោ ករន្ត

“ ឯសោ វច្ឆិកោ និមិត្តំ ” ។ បើស្តីង ឬ ទេវតា “ នធិ ករណ៍ ”
 “ ឯសា នធិ និមិត្តំ ” ។ បើទឹកមិនហូរថា “ ឧទតំ ករណ៍ ”
 “ ឯតំ ឧទតំ និមិត្តំ ” ។

កាលបើសួរនិងឆ្លើយ និងកំណត់នូវនិមិត្តគ្រប់ទិសទៅលំដាប់រួចហើយ គប្បី
 សួរ និងឆ្លើយ និងកំណត់ នូវនិមិត្តក្នុងទិសខាងកើតត្រូវតែមួយទៀត , យ៉ាង
 នេះឈ្មោះថា កំណត់នូវនិមិត្តដោយប្រពៃ បានឈ្មោះថា **និមិត្តសម្បត្តិ** ។

បរិសសម្បត្តិ

បរិសសម្បត្តិនោះ គឺបរិបូណ៌ដោយភិក្ខុជាបរិស័ទ គឺថាភិក្ខុយ៉ាងតិចបំផុត
 ត្រឹម ៤ រូប ច្រើនឡើងទៅមិនកំណត់ ប្រជុំព្រមគ្នាក្នុងសីមា ហើយសន្មតសីមា,
 យ៉ាងនេះឈ្មោះ **បរិសសម្បត្តិ** ។

កម្មវាចាសម្បត្តិ

កម្មវាចាសម្បត្តិនោះ គឺបរិបូណ៌ដោយកម្មវាចា គឺថាភិក្ខុជាអ្នកឈ្លាស
 សូន្យសន្មតសីមា ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចាថា “ សុណាភិ មេ ករណ៍
 សឡោ ។ ស ។ ឯវមេតំ ធារយាមិ ” ដោយត្រឹមត្រូវតាម
 ឋានករណៈ នៃអក្ខរៈ និងប្រភេទនៃអក្ខរៈ មានមិនច្រឡំសីថិលទៅជាធនិត ។
 មកកាសីថិលជាដើម , យ៉ាងនេះឈ្មោះថា **កម្មវាចាសម្បត្តិ** ។

(ឥបាលីញត្តិទុតិយកម្មវាចានោះ មានចារឹកទុកក្នុងខាងមុខឯណោះ)

សីមាដែលផុតចាកសីមារបត្តិ ១១ យ៉ាង និងប្រកបដោយសម្បត្តិទាំង៣យ៉ាង
 ដូចបានពោលមកហើយក្នុងខាងលើនេះ ឈ្មោះថា **ពន្ធសីមា** ។ ពន្ធសីមា
 នោះមាន៣យ៉ាងគឺ **សមាទសំវាសសីមា ១ អភិប្បវាស** -

សីមា ១ ខណ្ឌសីមា ១ ។

សមានសំវាសសីមា គឺសីមា មានសំវាសស្មើគ្នា ជាផែនសម្រាប់សង្ឃធ្វើ
សង្ឃកម្ម ដោយត្រូវព្រៀងគ្នា ។

អវិប្បវាសសីមា គឺសីមាដែលសង្ឃសន្មត សង្កត់ត្រួតពិនិត្យ សមានសំវាស-
សីមា ដោយញត្តិទុកិយកម្មវាចា ដទៃពីសមានសំវាសសីមា ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃនឹង
នៅប្រាសចាកត្រៃចិរេបាន (ចាលីដែលសូត្រសន្មត សមានសំវាសសីមា និង
អវិប្បវាសសីមានោះ មានចារឹកទុកក្នុងខាងមុខ ។

ខណ្ឌសីមា គឺសីមាតូច ដែលសង្ឃសន្មតទុកក្នុងខាងក្នុងពន្ធសីមាធំ (មហា-
សីមា) ដើម្បីនឹងធ្វើសង្ឃកម្មទាំងឡាយ មានឧបសម្បទាកម្មជាដើម បានដោយ
ងាយ គឺថា មិនរង្គៀសដោយភិក្ខុដទៃ ដែលនឹងចូលមកក្នុងសីមានោះ ។

(ខណ្ឌសីមានោះ គឺសីមាដែលយើងធ្វើក្នុងស្រុកខ្មែរយើងសព្វថ្ងៃនេះ បាន
សន្មតទីរោងឧបោសថទាំងមូល ឱ្យជាខណ្ឌសីមា ។ ឯទំហំខណ្ឌសីមានោះ បើ
យ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមភិក្ខុចំនួន ២១ រូបអង្គុយល្ងម តូចជាងនោះមិនគួរ បើធំឡើង
ទៅភិក្ខុចំនួន ១០០ រូបអង្គុយល្ងមក៏គួរ ។ ធារិយដែលនឹងសូត្រសន្មតខណ្ឌសីមានោះ
គឺត្រូវសន្មតជាសមានសំវាសសីមាជាមុនហើយ សីមសន្មតអវិប្បវាសសីមាជាខាង
ក្រោយ ដូចជាវិធីដែលសន្មតមហាសីមានោះដែរ ។ ព្រោះហេតុនោះបានជា
ដល់កាលដែលនឹងសូត្រសន្មត ត្រូវសូត្រសន្មតអវិប្បវាសសីមាមុន ហើយសីមសូត្រសន្មត
សមានសំវាសសីមាជាខាងក្រោយ ព្រោះអវិប្បវាសសីមា បិតនៅខាងលើនៃ
សមានសំវាសសីមា ។

ឯកិច្ចដែលនឹងសូត្រសន្មតសីមានោះ ព្រោះអាស្រ័យហេតុ ២ យ៉ាងគឺ

- ១- សីមាតូច សង្ឃចង់ធ្វើសីមានោះ ឱ្យធំចម្រើនជាងមុន ទើបសូត្រ
សន្មតសីមាតូចនោះចេញ ហើយសន្មតជាថ្មីឡើង ។

២- សីមាធំ សង្ឃចង់ធ្វើសីមានោះឲ្យតូចទៅវិញ ប្រយោជន៍នឹងសូមមាន
កោសដល់វិហារនៃភិក្ខុក្នុងទៀត ទើបសូត្រដកសីមាធំនោះចេញ ហើយសន្មត
វាថ្មីឡើង ។

(បាលីដែលសូត្រដកអវិប្បវាសសីមា និងសមាសសំវាសសីមានោះ មាន
វារឹកទុកក្នុងខាងមុខ) ។

ឯពន្ធសីមា ដែលសង្ឃបានសន្មតហើយស្រេចជាមហាសីមាក្តី ខណ្ឌសីមាក្តី
សីមាទាំងនេះដែលនឹងត្រឡប់ទៅជាទីទេ មិនមែនជាទីសីមាទៅវិញនោះ ដោយ
ហេតុ ២ យ៉ាងគឺ ដោយសង្ឃត្រូវការសូត្រដកសីមានោះដោយញត្តិទុក្ខគិយកម្មវាចា១
ដោយផុតអស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ១ ។ °

ពន្ធសីមាចប់ ដោយសង្ខេបតែប៉ុណ្ណោះ ។

អពន្ធសីមា

សីមាដែលសង្ឃមិនបានសូត្រចង មិនបានសន្មត ឈ្មោះថា អពន្ធសីមា ។
នេះមាន ៣ យ៉ាង : គ្រាមសីមា ១ សត្តព្ពន្ធសីមា ១
ឧទក្ករក្ខមសីមា ១ ។

គ្រាមសីមា

ទីជាគាមកេត្ត គឺទីស្រែកមួយ ។ ទីកមមួយ ។ ឈ្មោះថា គ្រាមសីមា ។
នេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុ ជាគាមវាសីទាំងឡាយ គឺភិក្ខុដែល
អាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកជាប្រក្រតី ថា "អសម្មតាយ ភិក្ខុវេ សីមាយ
អដ្ឋបិកាយ យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ
យា គាមស្ស វា គាមសីមា និគមស្ស វា និគមសីមា

អយំ ភក្តិ សមាទសំវាសា ឯក្កុបោសថា (សេចក្តីថា)
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើសិលាសង្ឃមិនទាន់បានសន្មត មិនទាន់បានតាំងទុក
 ហើយភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យនៅនឹងស្រុកនឹងនិគមណាមួយ ទីដែលនៃស្រុក និង
 និគមនោះ មានទំហំធំតូចប៉ុន្មាន, ទីដែលប៉ុណ្ណោះជាសិលាទាំងអស់ មានសំវាស
 ស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ។ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា “ គាម ” សំព្វនេះប្រែ
 ថា “ ស្រុក ” ត្រូវសង្គ្រោះយក “ នគរ ” សំព្វដែលប្រែថា “ ទីក្រុង ”
 បញ្ចូលក្នុងតាមសំព្វនេះផង អាស្រ័យហេតុនេះ ទីក្រុងក្តី ស្រុកក្តី និគមក្តី
 ឈ្មោះថា គាមសិមា ទាំងអស់ ។ ម្យ៉ាងទៀត បើបរមក្សត្រ ស្តេចបាន
 កំណត់ទីភូមិប្រទេសណាមួយ ក្នុងតាមភ្នំក្នុងណា ១ ថា “ ទីនេះចូលជាវិសុំតាម
 (ស្រុកផ្សេងចុះ) ហើយបានព្រះរាជទានផ្តាច់ដល់អ្នកណាមួយ, ទីភូមិប្រទេស
 នោះឈ្មោះ វិសុំគាមសិមា ; ព្រោះហេតុនោះ វិសុំតាមសិមា ទីសិមា
 ដទៃ គឺតាមសិមា, នគរសិមា, និគមសិមាក្តី ក៏អាចសម្រេចនូវសង្ឃកម្មទាំង
 ពួង មានឧបសម្បទកម្ម និងឧបោសថកម្មដរាមដល់ភិក្ខុសង្ឃបាន ដូចជាពន្ធសិមា
 ដែរ ប៉ុន្តែមិនអាចនឹងរក្សានូវ តិចិរាវិប្បវាស គឺមិនអាចនឹងនៅប្រោសចាកក្រៃ-
 ចីរ ឲ្យឆ្ងាយពីហត្ថបាសក្នុងតាមសិមានោះបានឡើយ តាមសិមាប្លែកគ្នានឹងពន្ធ-
 សិមាតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។

សត្តព្ពន្ធសិមា

ក្នុងទីព្រៃសុទ្ធមិនមានស្រុក ក្នុងរវាង ៧ អព្ពន្ធនេះដោយជុំវិញ ឈ្មោះថា
 សត្តព្ពន្ធសិមា ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុជានៅសិ
 ទាំងឡាយ គឺភិក្ខុដែលអាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃជាប្រក្រតីថា “ អគាមភិ
 ភិក្ខុវេ អរញ្ញា សមន្តា សត្តព្ពន្ធវា អយំ ភក្តិ សមាទ-

សំរាសា ឯក្សុបោសថា (សេចក្តីថា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទី ៧
អត្តន្ត្រៈដោយជុំវិញ ក្នុងព្រៃមិនមានស្រុក ទីប៉ុណ្ណោះជាទីមានសំរាសស្មើគ្នា មាន
ឧបោសថជាមួយគ្នា ។ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា អត្តន្ត្រៈមួយ ។ នោះ មានប្រវែង
២៨ ហត្ថ , ក៏ទី ៧ អត្តន្ត្រៈដោយជុំវិញនោះ គឺវាស់អំពីភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ ក្នុង
ទីបំផុតភិក្ខុជាបរិស័ទទាំងពួង ចេញទៅគ្រប់ៗទិសដោយជុំវិញ ព្រោះហេតុនោះ
ឯង សីមាទាំងនោះដែលនឹងចម្រើនឡើង ក៏ចម្រើនឡើងដោយអំណាចភិក្ខុដែល
ជាបរិស័ទមានច្រើន ដែលនឹងថយតូចចុះទៅ ក៏ថយតូចចុះដោយអំណាចភិក្ខុជា
បរិស័ទមានតិច ។

សត្តន្ត្រៈសីមាទាំងនោះ បានឈ្មោះថា តិចីវារិប្បវាសផង ព្រោះអាចនឹងនៅ
ប្រាសចាកគ្រែចិវបាន ក្នុងចន្លោះទី ៧ អត្តន្ត្រៈដោយជុំវិញ តែថា កាលនឹងនៅ
ប្រាសចាកគ្រែចិវ ដែលទុកក្នុងរោងទី ៧ អត្តន្ត្រៈបាននោះ ឱ្យវាស់អំពីភិក្ខុជា
ម្ចាស់របស់ចេញទៅ ក្នុងទិសមួយ ។ ៧ អត្តន្ត្រៈដោយជុំវិញផ្សេង ។ គ្នា
បើវាស់ភាគ់ត្រង់អំពីទិសម្ខាងទៅម្ខាងនោះបាន ១៤ អត្តន្ត្រៈគ្រប់ ។ រួច , បើ
បែរជាទុកចិវរឱ្យផុតអំពីទី ៧ អត្តន្ត្រៈ ដោយជុំវិញខ្លួននោះទៅ លុះអុណារឡើង
ចិវរនោះជាទិស្សត្តិយ ភិក្ខុជាម្ចាស់ចិវរ ត្រូវអាចភ្នំបាចិត្តិយ , ព្រោះហេតុ
នោះ បានជាត្រូវវាស់ទី ៧ អត្តន្ត្រៈដោយជុំវិញចំពោះភិក្ខុ ១ រួម ។ ឯដែល
ឱ្យវាស់អំពីភិក្ខុជាទីបំផុត នៃបរិស័ទចេញទៅនោះ ចំពោះតែសីមាដែលសង្ឃ
ធ្វើសង្ឃកម្មទាំងពួងនោះទេ ។ បើសង្ឃពីរពួកនឹងធ្វើនៃយកម្មផ្សេងគ្នា ដោយ
អត្តន្ត្រៈសីមាក្នុងព្រៃជិតគ្នានោះ គប្បីទុកទីទេចំនួន ៧ អត្តន្ត្រៈជាសីមន្តិក (១)
ក្នុងចន្លោះសត្តន្ត្រៈសីមាទាំងពីរនោះ ដើម្បីនឹងកុំឱ្យមានសេចក្តីរង្វៀលដល់សីមា
ទាំងពីរនោះឯង ។

១ សីមន្តិក ប្រែថា " ទីជាប់នោះនៃសីមា " គឺទីដីទំនេរ មិនមែនជាសីមាដែល
សង្ឃទុកឱ្យវាស់សីមា មិនឱ្យចេះគ្នា ។

ឧទក្កក្ខេបសីមា

ក្នុងនទី គឺ ស្តឹង ឬ ទន្ទេ សមុទ្រ និងជាតស្រះ ក្នុងរោងទីដែលសាចទឹក
 ឈ្មោះថា ឧទក្កក្ខេបសីមា ។ ទីទាំងឡាយមានស្តឹងជាដើមនោះ
 កាលពីមុនដំបូង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ហាមមិនឱ្យធ្វើឧទក្កសីមាថា “ សញ្ញា
 ភិក្ខុវេទ នទី អសីមា សញ្ញា សមុទ្រា អសីមា
 សញ្ញា ជានិស្សរោ អសីមា (សេចក្តីថា) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នទី គឺ ស្តឹង ឬ ទន្ទេទាំងមូល មិនមែនជាទីសីមាទេ (បើទុកជាសន្មត ក៏ឈ្មោះថា
 មិនមែនសន្មត គឺមិនឡើងជាសីមាឡើយ) ។ លុះដល់មកខាងក្រោយ
 ទើបព្រះអង្គអនុញ្ញាតឧទក្កក្ខេបសីមា ក្នុងទីទាំងឡាយមានស្តឹងជាដើមនោះថា
 នទិយា ថា ភិក្ខុវេទ សមុទ្រ ថា ជានិស្សរោ ថា យំ
 ចជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមុទ្រា ឧទក្កក្ខេបា អយំ គត្ត
 សមាទសំវាសា ឯក្កុទោសថា សេចក្តីថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទីណាក្នុងស្តឹង ឬ ទន្ទេ ក្នុងសមុទ្រ ក្នុងជាតស្រះ ទីនោះកំណត់ត្រឹមខាងក្នុង
 រោងទីដែលសាចទឹកនៃមជ្ឈិមបុរសដោយជុំវិញ នេះឈ្មោះថា សីមាមានសំវាស
 ស្មើគ្នា មានឧទេសថជាមួយគ្នា ។

អធិប្បាយដោយសង្ខេបកាយនិយ

ក្នុងអដ្ឋកថា និង ជីកា

ដែលហៅថា ឧទក្កក្ខេប “ ភិរិយាសាចទៅទូទឹក នោះគឺ
 បុរសមានកម្លាំងយ៉ាងកណ្តាល យកទឹក ឬ ខ្សាច់សាចទៅ ឬបាចទៅដោយពេញ
 កម្លាំងដែ , ទឹក ឬខ្សាច់ដែលសាចបាចទៅនោះ ធ្លាក់ចុះក្នុងទីត្រឹមណា ទីត្រឹម

ណោះហោថា មួយឧទកុក្ខេប គឺ ១ ជួរទិសាចទឹក ។ ឧទកុក្ខេបនេះគិតអំពីទីបំផុត
 ជុំវិញនៃភិក្ខុបរិស័ទជាប្រមាណ ។ បើមានភិក្ខុច្រើនពួកធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា គប្បី
 ទុក្ខកាលចំនួនទី ១ ជួរសាចទឹក ឱ្យជាសីមន្តរិកក្នុងចន្លោះនៃសីមាទាំងពីរនោះ ។
 បើភិក្ខុទាំងឡាយ ចង់ធ្វើសង្ឃកម្មក្នុងស្នឹង ឬទន្លេ ។ នោះមានទឹកច្រើន គឺគប្បី
 ស្ថិតនៅក្នុងទូក ហើយធ្វើសង្ឃកម្មចុះ បើទូកនោះអណ្តែតចុះឡើង នឹងធ្វើសង្ឃ-
 កម្មក៏មិនគួរ ព្រោះថាប្រមាណនៃទីសីមានោះ កំណត់ត្រឹមទីដែលសាចទឹកដោយ
 ជុំវិញប៉ុណ្ណោះ កាលបើទូកអណ្តែតទៅដោយរហ័ស កន្លងហួសទីសីមានោះទៅ
 ញក្តីក៏នឹងមានក្នុងសីមាដទៃ អនុសាវននឹងមានក្នុងសីមាដទៃ ព្រោះហេតុនោះ
 គប្បីបោះបង្គោលចងទូកឱ្យនៅនឹងក្តី ចងដុំថ្មសណ្តានទៅក្នុងទឹក ឬបោះយុត្តាទប់ទូក
 ឱ្យនៅនឹងក្តី ចងទូកនឹងដើមឈើដែលនៅក្នុងទឹកនោះក្តី ហើយសីមធ្វើសង្ឃកម្ម
 ចុះ ។ បើទូកនោះអណ្តែតចុះឡើងក្នុងជួរសាចទឹកដដែលនោះ ក៏គួរធ្វើសង្ឃកម្ម
 បាន ។ ម្យ៉ាងទៀត បើចងទូកភ្ជាប់នឹងដើមឈើដែលនៅក្នុងទឹកនោះ សូម្បី
 ឈើនោះនៅខាងក្រៅជួរសាចទឹកក៏គួរមិនជាទោស ព្រោះទឹកនឹងឧទកុក្ខេបនោះ
 ជារបស់ត្រូវគ្នា អាស្រ័យគ្នាបាន ហាមដាច់តែមិនឱ្យចងទូកភ្ជាប់នឹងបង្គោល ឬ
 ដើមឈើដែលនៅលើច្រាំង ព្រោះទីច្រាំងនិងឧទកុក្ខេបនោះ មិនមែនជារបស់
 ត្រូវគ្នាអាស្រ័យគ្នាបានឡើយ ។ បើភិក្ខុស្ថិតនៅលើរាន , លើក្បួន , លើដៃ
 ដែលនៅក្នុងទឹក ក៏គួរធ្វើសង្ឃកម្មបានប៉ុន្តែត្រូវធ្វើបាន ក្នុងទីជួរសាចទឹក ។ បើ
 ភិក្ខុស្ថិតនៅលើស្ពាន , ចុងស្ពានក្តី សសរស្ពានក្តី ស្ថិតនៅក្នុងទី នោះ
 គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មបាន ។ បើចុងស្ពានក្តី សសរស្ពានក្តី ជាប់គ្នាហួតដល់
 មាត់ច្រាំង នោះមិនគួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មឡើយ ។ បើសសរស្ពាននៅក្នុងទី
 ប៉ុន្តែស្ពានរឹងហួសទៅលើច្រាំងទាំងសងខាង អណ្តែតខ្ពស់ឡើងមិនជាប់នឹងជែនដី
 មាត់ច្រាំងទេ ភិក្ខុទាំងឡាយស្ថិតនៅលើស្ពាននោះ គួរនឹងធ្វើសង្ឃកម្មបាន ។
 សីមាវិនិច្ឆ័យ ចប់ដោយសង្ខេប ។

ពាលីសុដ្ឋដកតិវារិច្ចាស

សុណាតុ មេ កន្តេ សឿន , យោ សោ
សឿន តិចិវេន អវិប្បវាសា សម្មតោ , យទិ
សឿស្ស បត្តកល្លំ , សឿន តំ តិចិវេន អវិប្បវាសំ
សម្មហនេយ្យ ; ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ
សឿន , យោ សោ សឿន តិចិវេន អវិប្បវាសោ
សម្មតោ ; សឿន តំ តិចិវេន អវិប្បវាសំ សម្ម-
ហនតិ . យស្សាយស្មតោ ខមតិ , ឯតស្ស តិចិវេន
អវិប្បវាសស្ស សម្មត្យាតោ , សោ កុណ្ណស្ស , យស្ស
នក្ខមតិ , សោ ការសយ្យ ។ សម្មហតោ សោ សឿន
តិចិវេន អវិប្បវាសា , ខមតិ សឿស្ស , តស្មា
កុណ្ណិ , ឯវមតំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភូមិប្រទេសធន
ណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យជាដែនមិនទៅប្រាសចាកត្រៃចិវេន , បើសង្ឃ-
កម្មនេះមានកាលដ៏សមគួរហើយ , សង្ឃតប្បិដកនូវភូមិប្រទេសមិនទៅប្រាសចាក
ត្រៃចិវេននោះ វាចារនេះជាញត្តិ គឺវាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាប ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏
ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភូមិប្រទេសធនណា ដែលសង្ឃសន្មត
ហើយ ឲ្យជាដែនមិនទៅប្រាសចាកត្រៃចិវេន (ឥឡូវ) សង្ឃដកនូវភូមិប្រទេស
មិនទៅប្រាសចាកត្រៃចិវេននោះ កិរិយាដកនូវភូមិប្រទេសមិនទៅប្រាសចាកត្រៃចិវេន
នោះ គ្មានលំលោភដ៏មានអាយុអង្គណា រាលាភដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម

(បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវ
ធ្វើយមកចុះ ។ ក្នុងប្រទេសមិននៅព្រៃសចាកព្រៃចិរនោះ ដែលសង្ឃដករួច
ហើយ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ
ដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ពាលីសុត្តន្តបិដកសមាសសំវាសសីមា

សុណាកុ មេ កន្តេ សឿន, យា សា សឿន
សីមា សម្មតា សមាទសំវាសា ឯកុរោសថា, យទិ
សឿនស្ស បត្តកល្លំ, សឿន តំ សីមំ សម្មហានយ្យះ
ឯសា ញត្តិ ។ សុណាកុ មេ កន្តេ សឿន, យា
សា សឿន សីមា សម្មតា, សមាទសំវាសា
ឯកុរោសថា, សឿន តំ សីមំ សម្មហានតិ, យស្សា-
យស្សតោ ខមតិ, ឯតិស្សា សីមាយ សមាទសំវាសាយ
សម្មត្យាតោ, សោ គុណ្ណស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ
ការសយ្យ ។ សម្មហតា សា សីមា សឿន សមាទ-
សំវាសា ឯកុរោសថា, ខមតិ សឿនស្ស, កស្មា
គុណ្ណិ, ឯវមេតំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមាឯណាដែល
សង្ឃសន្មតហើយ ឱ្យជាសីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានទោសចម្រើយគ្នា,
បើសង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរហើយ, សង្ឃគប្បីដកនូវសីមាទោះ, វាចា
នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមា

ឯណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យជាសីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជា
 មួយគ្នា (ឥឡូវ) សង្ឃដកនូវសីមានោះ , កិរិយាដកនូវសីមា មានសំវាសស្មើគ្នា
 មានឧបោសថជាមួយគ្នានោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវឆ្លើយមកចុះ ។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថ
 ជាមួយគ្នានោះ ដែលសង្ឃដករួចហើយ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ បានជា
 សង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

បាលីសុធួសន្មតសមាទសំវាសសីមា

សុណាតុ មេ កន្ត វេជ្ជោ, យាវកា សមន្តា
 និមិត្តា ភិក្ខុកា, យទិ សឡស្ស បត្តកល្លំ , សឡោ
 ឯកេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្តយ្យ សមាទសំវាសំ
 ឯកុបោសថំ ; ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្ត
 សឡោ, យាវកា សមន្តា និមិត្តា ភិក្ខុកា, សឡោ
 ឯកេហិ និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្តតិ សមាទសំវាសំ
 ឯកុបោសថំ , យស្សាយស្មេតោ ខមតិ , ឯកេហិ
 និមិត្តេហិ សីមាយ សម្មតិ សមាទសំវាសាយ ឯកុ-
 បោសថាយ , សោ កុណ្ណស្ស, យស្ស នក្ខមតិ .
 សោ ការសយ្យ ។ សម្មតា (សា) សីមា សឡេន
 ឯកេហិ និមិត្តេហិ សមាទសំវាសា ឯកុបោសថា,
 ខមតិ សឡស្ស, កស្មា កុណ្ណិ , ឯចមេកំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលគេកំណត់ទុកហើយដោយជុំវិញ ត្រឹមណា បើសង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏ សមគួរហើយ , សង្ឃតប្បិសន្តតសីមាឱ្យមានសំរាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជា មួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ វាចានេះ ជាញត្តិ ។

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយ ដែលគេកំណត់ទុកហើយដោយជុំវិញ ត្រឹមណា (ឥឡូវ) សង្ឃសន្មតនូវសីមា ឱ្យមានសំរាសស្មើគ្នា ឱ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ ។ កិរិយាសន្មតនូវសីមាឱ្យមានសំរាសស្មើគ្នា ឱ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាដោយនិមិត្ត ទាំងឡាយនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ នោះ ត្រូវឆ្លើយមកចុះ ។ សីមាដែលសង្ឃសន្មតហើយឱ្យមានសំរាសស្មើគ្នា ឱ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះ គួរដល់សង្ឃព្រោះហេតុ នោះ បានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយហេតុដែលសង្ឃស្ងៀម យ៉ាងនេះ ។

បាលីសុធួសន្មតតិច្ឆិវារិច្ឆរាស

សុណាតុ មេ កន្តេ សឿន, យា សា សឿន
សីមា សម្មកា សមាទសំវាសា ឯកុបោសថា, យទិ
សឿស្ស បត្តកង្កំ, សឿន កំ សីមំ កិចិវរេន
អវិប្បវាសំ សម្មន្ទយ្យ, ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
មេ កន្តេ សឿន, យា សា សឿន សីមា សម្មកា
សមាទសំវាសា ឯកុបោសថា, សឿន កំ សីមំ

ភិច្ចិវេន អនិច្ច្រាសំ សម្មតិ ឋបេត្វា កាមញ្ច កាម្ម-
 បចារញ្ច ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ, ឯតិស្សា សីមាយ
 ភិច្ចិវេន អនិច្ច្រាសាយ សម្មតិ ឋបេត្វា កាមញ្ច
 កាម្មបចារញ្ច, សោ កុណ្ណស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ
 កាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សឡេន ភិច្ចិវេន
 អនិច្ច្រាសា ឋបេត្វា កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច ខមតិ
 សុច្ឆស្ស, កស្មា កុណ្ណិ, ឯតមេតំ ធារយាមិ ។

ពាក្យប្រែ

បពិត្រព្រះសង្ឃជីវមេត្តិ សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ សីមាធនា
 ដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា, បើ
 សង្ឃកម្មនេះ មានកាលដ៏សមគួរហើយ, សង្ឃគប្បីសន្មតសីមានោះ ឲ្យជាជន
 មិននៅប្រាសចាកត្រៃចិវរ រៀរលែងតែស្រុកនិងឧបទារៈនៃស្រុកចេញ, រាចា
 រនេះ ជាញត្តិ គឺរាចាប្រកាសសង្ឃឲ្យជ្រាប ។ បពិត្រព្រះសង្ឃជីវមេត្តិ សូម
 ព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ, សីមាដែលសង្ឃសន្មតហើយឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា
 ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា (ឥឡូវ) សង្ឃសន្មតនូវសីមានោះ ឲ្យជាជនមិន
 នៅប្រាសចាកត្រៃចិវរ រៀរលែងតែស្រុក និងឧបទារៈនៃស្រុកចេញ ។ កិរិយា
 សន្មតនូវសីមាខ្ញុំ: ឲ្យជាជនមិននៅប្រាសចាកត្រៃចិវរ រៀរលែងតែស្រុក និង
 ឧបទារៈនៃស្រុកចេញ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះ ត្រូវធ្វើយមកចុះ ។ សីមានោះដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ឲ្យជាជន
 មិននៅប្រាសចាកត្រៃចិវរ រៀរលែងតែស្រុក និងឧបទារៈនៃស្រុកចេញ គួរដល់

សង្ឃ, ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយហេតុ
ដែលសង្ឃស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ពាក្យសួរក្នុងរឿងសីមារិទ្ធិយនេះ

- ១- ហេតុដូចម្តេច បានជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង់អនុញ្ញាតឱ្យសន្មតទិសីមា ។
- ២- សីមាមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។
- ៣- ដូចម្តេចហោរាថា ពន្ធសីមា ។
- ៤- ដូចម្តេចហោរាថា ពេន្ធសីមា ។
- ៥- ពន្ធសីមា មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច ។
- ៦- សីមារិបត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង, អ្វីខ្លះ ។
- ៧- សីមារិបត្តិទី ១០ និងទី ១១ មានសេចក្តីច្រកគ្នាដូចម្តេចខ្លះ ។
- ៨- សម្បត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង, អ្វីខ្លះ ។
- ៩- និមិត្តសម្បត្តិ ដូចម្តេច ។
- ១០- និមិត្តនោះ បើយ៉ាងភិចចំផុតត្រឹមចំនួនប៉ុន្មាន ទើបអាចនឹងសន្មត
សីមាបាន ។
- ១១- និមិត្តយ៉ាងភិចចំផុត ទំហំ ប៉ុនណា ។
- ១២- បរិសសម្បត្តិ ដូចម្តេច ។
- ១៣- កម្មវាចាសម្បត្តិ ដូចម្តេច ។
- ១៤- ពន្ធសីមា មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។
- ១៥- សមាទសីមា, អរិយសីមា និងខណ្ឌសីមា មានសេចក្តី
ច្រកគ្នាដូចម្តេចខ្លះ ។

១៦- សីមាដែលតែងធ្វើក្នុងស្រុកយើងសព្វថ្ងៃ ហៅថា សីមាអ៊ី ។

១៧- កិច្ចដែលសុទ្ធស្រដកពន្ធសីមា ដោយអាស្រ័យហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ដូចម្តេចខ្លះ ។

១៨- ពន្ធសីមាដែលនឹងត្រឡប់ទៅជាមិនមែនសីមាវិញនោះ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង, ដូចម្តេចខ្លះ ។

១៩- អពន្ធសីមា មានប៉ុន្មានយ៉ាង, អ្វីខ្លះ ។

២០- តាមសីមា ដូចម្តេច ។

២១- សក្តានុសីមា ដូចម្តេច ។

២២- ឧទកុរោចសីមា ដូចម្តេច ។

២៣- អពន្ធសីមាទាំង ៣ យ៉ាង មានសេចក្តីប្លែកគ្នាដូចម្តេចខ្លះ ។

២៤- ពន្ធសីមា និងអពន្ធសីមា មានសេចក្តីប្លែកគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ ។

សីមាវិនិច្ឆ័យសង្ខេប ចប់

ព្រះវិសុទ្ធិវង្ស ហ្វុត - ភាគ វត្តឧណ្ណាលោម

រៀបរៀងសម្រេច ពីថ្ងៃ ៧ ។ ៨ ឆ្នាំរំក ចក្ខុស័ក ជ.ស. ២៤៧៥ ។

ការងារអនុញ្ញាតរបស់

- គណៈលេខាធិការរដ្ឋបាល លេខ ១៣៣ ដ.ខ ម.ប ចុះថ្ងៃទី ៧ សីហា ឆ្នាំ ១៩៨៦ បានសម្រេចជាគោលការណ៍អនុញ្ញាតឱ្យបោះពុម្ពសៀវភៅធម៌ ។

- ក្រសួងយោសាសនាការនិងវប្បធម៌លេខ ៣៥៦/៨៧ គ.ប.ច ចុះថ្ងៃទី ២៧ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៧ ។

ការផ្សាយរបស់គណៈកម្មការរៀបចំបោះពុម្ពសៀវភៅធម៌-វិទ្យា

ព្រះពុទ្ធសាសនា $\frac{ព.ស ២៥៣២}{គ.ស ១៩៨៨}$ ។

ចោរពុម្ពលើកទី ១ ចំនួន ១០-០០០ច្បាប់ ។

បោះពុម្ពនៅរោងពុម្ពកណ្តាប់កង (សមាគមសម្ព័ន្ធទី ២)

រក្សាសិទ្ធិ

មាណជានដ្ឋី និង ជានធាយ

ទូរសៀវភៅគ្រប់មុខ គ្រប់ប្រភេទ នៅ
"បណ្ណាគារវត្តភ្នំ" ផ្ទះលេខ 136 Eo
វិថីខេមរភូមិន្ទ រាជធានីភ្នំពេញ
សូមនិមន្ត និង យាងអញ្ជើញដោយមេត្រីភាព !

1/10